

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji

P/05/052

KGP/41015/05

Nr ewid. 149/2006/P05052/KGP

Informacja o wynikach kontroli prywatyzacji Polskich Hut Stali SA

W a r s z a w a g r u d z i e ń 2 0 0 6 r .

Misją Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej.

Wizją Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa.

Informacja o wynikach kontroli

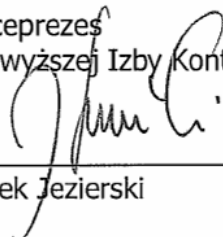
prywatyzacji Polskich Hut Stali SA

Dyrektor Departamentu
Gospodarki Skarbu Państwa i Prywatyzacji

Stanisław Jaroń

Zatwierdzam :

Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli

Jacek Jeziński

Warszawa, dnia 20 12 2006r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
00-950 Warszawa
tel./fax: 0-xxxx-22-825-44-81
www.nik.gov.pl

Spis treści:

1.	WPROWADZENIE	3
2.	PODSUMOWANIE WYNIKÓW KONTROLI	5
2.1.	Synteza wyników kontroli.....	5
2.2.	Uwagi końcowe i wnioski	10
3.	WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI.....	12
3.1.	Charakterystyka stanu prawnego oraz uwarunkowań ekonomicznych i organizacyjnych.....	12
3.1.1	<i>Stan prawny</i>	<i>12</i>
3.1.2	<i>Uwarunkowania ekonomiczne i organizacyjne</i>	<i>16</i>
3.2.	Istotne ustalenia kontroli	21
3.2.1.	<i>Restrukturyzacji hutnictwa i konsolidacja hut w PHS SA</i>	<i>21</i>
3.2.1.1.	<i>Program restrukturyzacji hutnictwa.....</i>	<i>22</i>
3.2.1.2.	<i>Zobowiązanie Spółki do wykonania analiz przedprywatyzacyjnych.....</i>	<i>23</i>
3.2.1.3.	<i>Wskaźniki efektywności restrukturyzacji (Viability)</i>	<i>24</i>
3.2.1.4.	<i>Monitoring restrukturyzacji</i>	<i>25</i>
3.2.1.5.	<i>Powołanie PHS SA</i>	<i>27</i>
3.2.2.	<i>Nadzór właścicielski MG nad PHS SA</i>	<i>31</i>
3.2.3.	<i>Przygotowanie do prywatyzacji.....</i>	<i>35</i>
3.2.3.1	<i>Nieskuteczne próby sprywatyzowania czterech Hut</i>	<i>36</i>
3.2.3.2	<i>Opóźnione zatwierdzenie bilansu połączeniowego.....</i>	<i>37</i>
3.2.3.3.	<i>Niezweryfikowanie załączników do umowy prywatyzacyjnej</i>	<i>38</i>
3.2.3.4.	<i>Brak analiz przedprywatyzacyjnych</i>	<i>40</i>
3.2.3.5.	<i>Zatrudnienie doradcy Ministra SP w niekonkurencyjnym trybie.....</i>	<i>42</i>
3.2.4	<i>Zaniżenie wyceny wartości akcji PHS SA</i>	<i>45</i>
3.2.5	<i>Prywatyzacja.....</i>	<i>53</i>
3.2.5.1	<i>Działalność zespołu międzyresortowego.....</i>	<i>53</i>
3.2.5.2	<i>Wybór inwestora</i>	<i>54</i>
3.2.5.3	<i>Warunki transakcji</i>	<i>58</i>
3.2.6	<i>Restrukturyzacja i pomoc publiczna.....</i>	<i>63</i>
3.2.6.1	<i>Restrukturyzacja finansowa PHS SA</i>	<i>65</i>
3.2.6.2	<i>Zamiana wierzytelności jsSP na akcje.....</i>	<i>67</i>
3.2.6.3	<i>Restrukturyzacja finansowa z udziałem ARP SA</i>	<i>68</i>
3.2.6.4	<i>Pozostałe formy restrukturyzacji finansowej.....</i>	<i>73</i>
3.2.7.	<i>Wzrost konkurencyjności Spółki.....</i>	<i>73</i>
3.2.8.	<i>Wykonanie zobowiązań przez Inwestora.....</i>	<i>75</i>
3.2.9.	<i>Udostępnienie akcji</i>	<i>77</i>
4.	INFORMACJE DODATKOWE O PRZEPROWADZONEJ KONTROLI	80
4.1.	Organizacja kontroli.....	80
4.2.	Postępowanie kontrolne i działania podjęte po zakończeniu kontroli	81
5.	ZAŁĄCZNIKI	86
5.1.	Załącznik Nr I Kalendarium zdarzeń kluczowych dla restrukturyzacji i prywatyzacji PHS SA.....	86
5.2.	Załącznik Nr II Wykaz skontrolowanych jednostek	89

5.3.	Załącznik Nr III Wykaz osób odpowiedzialnych za kontrolowaną działalność o okresie objętym kontrolą.....	90
5.4.	Załącznik Nr IV Skład Zarządu PHS SA, Ispat Polska Stal SA oraz Mittal Steel Poland SA w okresie od 6 maja 2002 r. do 30 czerwca 2005 r.....	92
5.5.	Załącznik Nr V Skład Rady Nadzorczej PHS SA następnie Ispat Polska Stal SA oraz Mittal Steel Poland SA w okresie od 6 maja 2002 r. do 30 czerwca 2005 r.....	93
5.6.	Załącznik Nr VI Warunki Zamknięcia Transakcji.....	94
5.7.	Załącznik Nr VII Formuły wyznaczania wskaźników <i>viability</i>	97
5.8.	Załącznik Nr VIII Porównanie prognoz wyników PHS SA przyjętych do Biznes Planu i Wyceny	98
5.9.	Załącznik Nr IX Słowniczek ważniejszych pojęć używanych w Informacji	99
5.10.	Załącznik Nr X Wykaz organów, do których przesłano Informację	102

1. WPROWADZENIE

Temat Najwyższa Izba Kontroli z własnej inicjatywy przeprowadziła kontrolę *prywatyzacji Polskich Hut Stali SA*, która została ujęta w planie pracy NIK pod nr P/05/052. Inspiracją do podjęcia kontroli były także wnioski poselskie oraz skarga reprezentantów związków zawodowych.

Cel Celem kontroli była ocena prawidłowości prywatyzacji i restrukturyzacji Polskich Hut Stali SA (dalej: PHS SA, Spółka), w tym ocena stopnia realizacji celów prywatyzacji i restrukturyzacji PHS SA.

Zakres Zakres kontroli obejmował :

- utworzenie PHS SA i wniesienie do niej majątku czterech hut w zamian za akcje,
- realizację programu restrukturyzacji i przekształceń własnościowych sektora hutniczego w Polsce (w części dotyczącej PHS SA), uzgodnionego przez rząd RP z Komisją Europejską (KE),
- działania Ministra Skarbu Państwa (SP) i ministra właściwego do spraw gospodarki w procesie utworzenia Spółki i jej przygotowania do prywatyzacji,
- przebieg procesu wyłaniania inwestora dla PHS SA,
- warunki umowy prywatyzacyjnej i zabezpieczenia w niej interesu SP i pracowników PHS SA,
- wykonanie zobowiązań przez inwestora,
- nadzór Ministra SP nad wykonaniem zobowiązań umownych przez inwestora,
- prawidłowość nieodpłatnego udostępniania akcji uprawnionym osobom.

Badaniami kontrolnymi objęto proces prywatyzacji i restrukturyzacji czterech hut, z których utworzono **Polskie Huty Stali SA**, oraz samej PHS SA (a także jej następców prawnych) w okresie 2000-I półrocze 2005 r. Uwzględniono również kontynuację rozpoczętych działań w okresie do zakończenia kontroli.

Skontrolowano: **Ministerstwo Skarbu Państwa (MSP)**, **Ministerstwo Gospodarki (MG)**, **Agencję Rozwoju Przemysłu SA** z siedzibą w Warszawie (ARP SA) oraz **Mittal Steel Poland SA (Mittal SP SA)** z siedzibą w Katowicach.

Organizacja Jednostką koordynującą badania kontrolne był Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji, a w kontroli uczestniczyła także **Delegatura NIK w Katowicach**. Wykaz skontrolowanych jednostek oraz jednostek NIK realizujących kontrolę zamieszczono w załączniku nr II na 89 stronie niniejszej *Informacji*.

Kontrolę przeprowadzono od sierpnia 2005 r. do 24 kwietnia 2006 r.

2. PODSUMOWANIE WYNIKÓW KONTROLI

Ogólna ocena
kontrolowanej
działalności

Ocena skontrolowanych zagadnień jest negatywna w odniesieniu do przebiegu i warunków finansowych prywatyzacji PHS SA, natomiast w stosunku do przygotowania i przeprowadzenia restrukturyzacji części sektora hutniczego pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Uzgodnienia z Komisją Europejską¹ dokonane przed podpisaniem przez Polskę *Traktatu Akcesyjnego*² doprowadziły do opracowania rządowego programu restrukturyzacji hutnictwa, który obok *ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o restrukturyzacji hutnictwa żelaza i stali*³ stał się podstawą skutecznego zrestrukturyzowania przeważającej części polskiego sektora hutnictwa żelaza. Podjęte następnie działania ministrów właściwych: ds. Skarbu Państwa, gospodarki oraz finansów doprowadziły do skonsolidowania w latach 2002-2003 hut: im. T. Sendzimira, Katowice, Florian i Cedler w spółkę Polskie Huty Stali SA, a następnie do jej prywatyzacji połączonej z restrukturyzacją finansową.

NIK oceniła, że finansowe parametry umowy prywatyzacyjnej były niekorzystne dla Skarbu Państwa ze względu na zbyt niskie ceny akcji. Odpowiedzialność za wynegocjowanie i przyjęcie niekorzystnych warunków prywatyzacji ponosi Minister Skarbu Państwa, a Rada Ministrów i minister właściwy do spraw gospodarki – za ich zaakceptowanie. Dokonując tej oceny Izba uwzględnia, że prywatyzacja uchroniła ww. huty od upadłości oraz dokonano wyboru inwestora oferującego korzystniejsze warunki transakcji.

Realizacja przez inwestora zobowiązań wynikających z umowy prywatyzacyjnej pozwoliła Spółce na wykorzystanie wzrostu koniunktury na rynkach hutniczych i znaczącą poprawę wyników ekonomiczno-finansowych po prywatyzacji.

2.1. Synteza wyników kontroli

W wyniku pośpiechu spowodowanego chęcią dotrzymania terminów restrukturyzacji polskiego hutnictwa, uzgodnionych z KE, a także na skutek niedostatecznej współpracy resortów SP i gospodarki nie udało się dobrze przygotować PHS SA do prywatyzacji [str. 35 *Informacji*].

Przed prywatyzacją nie dokonano restrukturyzacji majątkowej skonsolidowanych hut, nadzorowanych wtedy przez ministra właściwego ds. gospodarki [str. 31, 32 *Informacji*], z opóźnieniem sporządzono memorandum informacyjne, a bilans połączeniowy zatwierdzono dopiero w przeddzień podpisania umowy prywatyzacyjnej. Nie wykonano analiz przedprywatyzacyjnych Polskich Hut Stali SA, za co

¹ Dalej KE.

² Traktat Akcesyjny podpisany 16 kwietnia 2003 r. w Atenach - Dz.U.U.E.L.03.236.17 i Dz.U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864 zał., stanowił podstawę przyjęcia dziesięciu krajów, w tym Polski, do Unii Europejskiej z dniem 1 maja 2004 r.

³ Dz. U. Nr 111, poz. 1196 ze zm. – dalej: *ustawa o restrukturyzacji*.

odpowiadają kolejni Ministrowie SP w okresie od utworzenia Spółki do podpisania umowy prywatyzacyjnej. MSP nie zweryfikowało oszacowania wartości akcji PHS SA⁴ sporządzonego na zlecenie Spółki. Odpowiedzialność za zatwierdzenie przeprowadzonego z nieprawidłowościami procesu przygotowania warunków prywatyzacji i podpisanie umowy prywatyzacyjnej na tak ustalonych warunkach ponosi Minister SP [str. 37, 38, 41 *Informacji*].

Wycena PHS SA sporządzona przez to samo Konsorcjum Doradcze⁵, które zostało w niekonkurencyjnym trybie zatrudnione jako doradca prywatyzacyjny MSP, była zaniżona o prawie dwa miliardy zł. Do zaniżenia wyceny doszło na skutek przyjęcia zaniżonej - zdaniem NIK - prognozy wyniku finansowego Spółki [str. 45 *Informacji*]. Za przyjęcie zaniżonej Wyceny PHS SA odpowiada Zarząd PHS SA oraz osoby kierujące komórkami organizacyjnymi odpowiedzialnymi w MSP za przeprowadzenie prywatyzacji Spółki.

**Prawidłowy wybór
Inwestora**

1. NIK nie wносиła zastrzeżeń do wyboru przez MSP Inwestora, tj. **LNM Holdings N.V.**⁶, która złożyła najlepszą ofertę w postępowaniu prowadzonym wg ustalonej przez Ministra SP *Procedury Prywatyzacyjnej Polskich Hut Stali SA*. Minister SP podejmował decyzje prywatyzacyjne na podstawie rekomendacji Międzyresortowego Zespołu⁷ powołanego przez Prezesa RM i uzgadniał je z ministrem właściwym do spraw gospodarki oraz uzyskiwał akceptację RM [str. 53].

Niezależnie od prawidłowego wyboru Inwestora, NIK oceniła niektóre działania w procesie prywatyzacji polegające na nieprzestrzeganiu przyjętych procedur jako mało przejrzyste. Ocena ta dotyczy np.:

- niepoinformowania inwestorów o zakończeniu postępowania prywatyzacyjnego prowadzonego w latach 2000/2001 [str. 36];
- wyrażenia przez MG zgody dwóm inwestorom na badania w Spółce jeszcze przed ogłoszeniem zaproszenia do rokowań [str. 34];
- przesunięcia terminu składania ofert [str. 55];
- niepodpisania protokołu z najważniejszego posiedzenia Zespołu Międzyresortowego, na którym rekomendowano warunki prywatyzacji [str. 53].

**Zbyt niska cena
akcji
sprzedawanych
Inwestorowi
przez SP**

2. NIK negatywnie oceniła finansowe warunki prywatyzacji PHS SA przyjęte przez Ministra SP oraz zaakceptowane przez Ministra Gospodarki i przez Radę Ministrów.

SP uzyskał za pakiet 23,5 mln akcji PHS SA, stanowiących w momencie podpisywania umowy 22,1% istniejących wówczas wszystkich akcji Spółki (105 981 989 akcji), kwotę niespełna 6 mln zł, a cena jednej akcji wyniosła zaledwie 25 groszy. Kolejne 66,6 mln akcji (stanowiące 25% wszystkich obecnie istniejących 266 471 963 akcji PHS SA⁸) Inwestor ma prawo nabyć od SP po 1 zł za

⁴ Dokonanego w raporcie „Oszacowanie wartości Polskich Hut Stali SA”. wykonanym w wyniku „Umowy o świadczenie Usług z dnia 17 kwietnia 2003 roku, pomiędzy PHS SA oraz konsorcjum BRE Corporate Finance SA i Evip International Sp. z o.o.” - dalej Wycena PHS SA.

⁵ Konsorcjum BRE Corporate Finance SA i Evip International Sp. z o.o. zawiązane w lutym 2003 r. w celu ubiegania się o zamówienie na doradztwo przy prywatyzacji PHS SA.

⁶ Dalej LNM lub Inwestor.

⁷ Powołanie i zadania zespołu opisano na str. 20 *Informacji*.

⁸ Czyli akcji istniejących od podwyższenia kapitału uchwalonego 4 marca 2003 r. do momentu opracowania niniejszej *Informacji*, tj. do października 2006 r.

akcję. Kwota zapłaty za nabycie tych akcji Spółki, które istniały w momencie podpisywania umowy prywatyzacyjnej (stanowiących ok. 40% liczby wszystkich obecnych akcji) w drodze ich zakupu od SP i ewentualnie od pracowników (łącznie ok. 80 mln zł) to zaledwie ok. 4% całości wydatków inwestora na ewentualne nabycie wszystkich obecnych akcji Spółki.

Oznacza to, że za wszystkie akcje Spółki, które istniały w momencie podpisywania umowy uzyskano cenę niższą od dolnej granicy (zaniżonej wg NIK o ok. 2 mld zł) przedziału wartości rekomendowanego przez Konsorcjum Doradcze.

Na uzyskanie prawa własności wszystkich obecnych akcji Spółki (na warunkach zadeklarowanych w umowie prywatyzacyjnej) Inwestor wydałby łącznie 1,87 miliarda zł. 800 mln zł, tj. ok. 43% tej kwoty stanowi kwota dokonanego podwyższenia kapitału pokryta przez Inwestora wkładem pieniężnym, a około 53% to kwota przypadająca na zakup wierzytelności i akcji objętych w zamian za wierzytelności, która wyniesie łącznie około 991 mln zł (w tym 370 milionów zł dotyczy nabycia akcji od ARP SA w 2007 r.) [str. 58].

Do końca 2005 r. Inwestor zaangażował ok. 1,43 miliarda zł na nabycie 165 676 953 akcji PHS SA (ok. 62% obecnie istniejących wszystkich akcji), co stanowiło zaledwie 48% zysku netto wypracowanego przez grupę kapitałową PHS SA (która w istocie była przedmiotem transakcji prywatyzacyjnej) w pierwszym roku po prywatyzacji. W roku 2004 kwota zysku netto wypracowanego przez grupę kapitałową PHS SA wyniosła 2,95 miliarda zł [str. 52].

Zaniżona wycena

3. W trakcie negocjacji warunków transakcji MSP opierało się na oszacowaniu wartości akcji PHS SA sporządzonym przez **konsorcjum BRE Corporate Finance SA i Evip International Sp. z o.o.**⁹, które wykonane metodą dochodową zostało zaniżone o ok. **2 miliardy zł**, ponieważ opierało się na zaniżonej prognozie wyników finansowych Spółki. O zaniżeniu prognozy wyników finansowych na potrzeby wyceny świadczy to, że w opracowanym zaledwie trzy miesiące wcześniej Biznes Planie, sporządzonym przez to samo Konsorcjum Doradcze, prognoza była wyższa o 2,5 miliarda zł, a w aktualizacji tego Biznes Planu wykonanej w niespełna rok po wycenie – znowu była wyższa o 1,9 mld zł (w okresie trzech lat). Oszacowanie dokonane metodą skorygowanych aktywów netto nie zawierało natomiast oszacowania rynkowej wartości akcji/udziałów spółek będących własnością PHS SA [str. 48]. Odpowiedzialność za przyjęcie zaniżonej *Wyceny PHS SA* ponosi ówczesny Zarząd Spółki, który uchwałą jednogłośnie przyjął ją bez zastrzeżeń [str. 48].

Wartość akcji PHS SA została przez Konsorcjum Doradcze usytuowana w przedziale wyznaczonym przez wyniki wyceny dochodowej (zaniżonej - wg NIK - o ok. 2 miliardy zł) i porównawczej, tj. wynosiła od 101,6 mln zł do 381,1 mln zł.

Niezweryfikowanie wyceny przez MSP

4. NIK negatywnie oceniła z punktu widzenia rzetelności i celowości niezwerifikowanie przez MSP *Wyceny PHS SA* wykonanej przez Konsorcjum Do-

⁹ Dalej Konsorcjum Doradcze.

radcze, które MSP rekomendowało Spółce jako jej wykonawcę [str. 45, 51]. Za brak niezależnej weryfikacji formalnej i merytorycznej wyceny odpowiedzialność ponoszą osoby kierujące komórkami organizacyjnymi odpowiedzialnymi w MSP za przeprowadzenie prywatyzacji Spółki, które jednocześnie były członkami Zespołu Międzyresortowego oraz uczestniczyły w bezpośrednich negocjacjach z Inwestorem warunków transakcji, tj.: Dyrektor Departamentu Prywatyzacji I w MSP oraz naczelnik Wydziału w tym departamencie [str. 51].

Brak analiz przedprywatyzacyjnych dla PHS SA

5. NIK negatywnie z punktu widzenia legalności i celowości oceniła fakt, że Minister SP nie zlecił wykonania analiz przedprywatyzacyjnych dla PHS SA, mimo iż był do tego zobowiązany przez Radę Ministrów¹⁰ [str. 40]. W procesie prywatyzacji PHS SA nie wykorzystano też analiz przedprywatyzacyjnych dla czterech hut, z których utworzono PHS SA, wykonanych na zlecenie MSP za kwotę około 8,5 miliona zł we wcześniejszych nieudanych próbach ich prywatyzacji [str. 41].

Powyższym nieprawidłowościom towarzyszył brak wiedzy osób odpowiedzialnych w MSP za prywatyzację PHS SA o łącznych kosztach doradztwa przy prywatyzacji czterech hut, mimo iż doradcy prywatyzacyjni byli zatrudniani przez MSP a jedynie finansowani przez Spółki. Świadczy to - zdaniem NIK - o braku w MSP skutecznego systemu monitorowania wykonania umów z doradcami i może oznaczać brak kontroli wielomilionowych wydatków związanych z prywatyzacją [str. 41].

Niekonkurencyjny tryb zatrudnienia doradcy prywatyzacyjnego MSP za zgodą UZP

6. NIK negatywnie z punktu widzenia legalności i gospodarności oceniła zatrudnienie przez Ministra SP Konsorcjum Doradczego jako doradcy przy prywatyzacji PHS SA w trybie „zamówienia z wolnej ręki” za wynagrodzeniem w wysokości **3 074,4 tys. zł brutto** (netto 2 520 tys. zł) bez próby wyłonienia doradcy w innym, konkurencyjnym trybie. NIK negatywnie oceniła pod względem legalności i rzetelności decyzję **Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych**¹¹ o zatwierdzeniu trybu „zamówienia z wolnej ręki” w tym postępowaniu. Nieprzestrzeganie przepisów dotyczących zamówień publicznych należy do typowych przejawów występowania zjawisk korupcyjnych [str. 42].

Łączna kwota wynagrodzenia, jaką firmy tworzące Konsorcjum Doradcze otrzymały z tytułu świadczenia usług związanych z restrukturyzacją, konsolidacją i prywatyzacją czterech hut w latach 2000 – 2005 wyniosła około 10 mln zł netto [str. 47].

Niewypełnienie zadań przez Zespół Międzyresortowy

7. NIK negatywnie pod względem legalności i rzetelności oceniła nadzór pełniony przez Ministra SP nad Zespołem Międzyresortowym powołanym przez Prezesa Rady Ministrów w celu koordynowania działań restrukturyzacyjnych i prywatyzacyjnych w hutnictwie. Zespół nie wykonał wszystkich nałożonych na niego zadań i bez formalnego rozwiązania zaprzestał działalności przed podpisaniem ostatecznej umowy z Inwestorem. W działalności Zespołu Międzyresortowego wystąpiło szereg uchybień formalnych [str. 53].

¹⁰ W punkcie „4.3.1. Prywatyzacja PHS SA” rządowego programu restrukturyzacji hutnictwa przyjętego 10 stycznia 2003 r. ze zmianami zaakceptowanymi w dniu 25 marca 2003 r. przez Radę Ministrów jako *Restrukturyzacja i Rozwój Hutnictwa Żelaza i Stali w Polsce do 2006 r. dalej Program Restrukturyzacji*.

¹¹ Dalej UZP.

Opracowana
w uzgodnieniu z KE
koncepcja
restrukturyzacji
hutnictwa pozwoliła
na prywatyzację
PHS SA

Analizy
przedprywatyzacyjne

Brak
restrukturyzacji
majątkowej
i inwestycji przed
prywatyzacją

Brak konsultacji
społecznych
w sprawie
prywatyzacji

Konwersja
wierzycielności
i sprzedaż akcji
Inwestorowi

Pozytywne efekty
restrukturyzacji
finansowej z
udziałem ARP SA,
brak
restrukturyzacji
majątkowej

Nieodpłatne
udostępnienie akcji

8. NIK pozytywnie oceniła zrealizowanie przez ministra właściwego do spraw gospodarki ustawowego obowiązku utworzenia spółki Polskie Huty Stali SA mimo popełnionych w tym procesie nieprawidłowości oraz doprowadzenie do opracowania koncepcji restrukturyzacji polskiego hutnictwa będącej podstawą konsolidacji i prywatyzacji PHS SA [str. 22].

9. NIK oceniła negatywnie z punktu widzenia celowości zawarcie w przygotowywanych przez resort gospodarki rządowych programach restrukturyzacji zobowiązania dla PHS SA dotyczącego zlecenia wybranemu przez Spółkę (a nie przez Ministra SP) podmiotowi wykonania analizy przedprywatyzacyjnej [str. 23]. Wykreowanie sytuacji zamawiania wyceny przez prywatyzowaną Spółkę, a także wkroczenie w kompetencje MSP, które miało miejsce w przypadku wyrażenia dwóm inwestorom zgody przez Sekretarza Stanu w MG na przeprowadzenie badania w Spółce [str. 34], NIK oceniła jako nieprawidłowości korupcyjne.

10. Minister właściwy do spraw gospodarki nie doprowadził w okresie pełnienia nadzoru właścicielskiego nad hutami do ich restrukturyzacji majątkowej ani do rozpoczęcia niezbędnych inwestycji, przewidywanych w kolejnych programach restrukturyzacji [str. 33].

11. NIK negatywnie pod względem rzetelności i legalności oceniła nieprzedkładanie Radzie Ministrów przez MG sprawozdań z przebiegu restrukturyzacji [str. 25] oraz brak społecznych konsultacji w sprawie prywatyzacji [str. 25], a pod względem rzetelności sposób wyznaczania wskaźników *viability*, który w różnych dokumentach zatwierdzanych przez MG był różny [str. 24]. Negatywnie oceniono również brak właściwej współpracy MG i MSP [str. 34].

12. Prywatyzacja pozwoliła wierzycielom hut, z których utworzono PHS SA, na odzyskanie około połowy wierzycielności. NIK nie kwestionowała warunków konwersji wierzycielności na akcje PHS SA oraz zbycia tych akcji przez wierzycieli hut Inwestorowi [str. 59].

13. ARP SA prawidłowo przeprowadziła proces emisji obligacji, w wyniku którego pozyskała środki na odkupienie części wierzycielności banków wobec hut, z których utworzono PHS SA. Łączna wartość emisyjna czterech serii obligacji wyemitowanych w związku z restrukturyzacją finansową PHS SA wynosiła 361,7 mln zł, a ich wartość nominalna wyniosła 508,8 mln zł. Zawierając transakcje z ARP SA wierzyciele umorzyli oraz zredukowali część swoich wierzycielności wobec hut z kwoty 415,2 mln zł do 359,6 mln zł [str. 68].

Część odkupionych wierzycielności (ok. 132 mln zł), na podstawie układu zawartego przez **Hutę im. T. Sendzimira SA**¹² z wierzycielami, jest spłacana Agencji przez Spółkę. Pozostałe wierzycielności zostały zamienione na akcje PHS SA o wartości ok. 363,6 mln zł, a ARP SA zobowiązała się do zbycia tych akcji Inwestorowi w terminie do 15 listopada 2007 r. za 370 mln zł.

14. NIK nie wносиła uwag do działań podejmowanych w celu udostępnienia akcji PHS SA uprawnionym osobom [str. 77].

¹² Jedna z hut, która weszła do PHS SA, dalej HTS.

Pozytywna ocena realizacji zobowiązań

15. NIK pozytywnie oceniła realizację zobowiązań prywatyzacyjnych dotyczących inwestycji, chociaż ich zakończenie ulegnie opóźnieniu ze względu na poszerzenie zakresu rzeczowego i konieczność uzgodnienia tej zmiany z KE. Spółka podjęła realizację czterech tzw. „strategicznych” inwestycji, wymaganych *Umową Prywatyzacyjną*, a także *Biznes Planem na lata 2003-2006 PHS SA*, wraz ze zmianami wprowadzonymi *Aneksiem z dnia 6 kwietnia 2005 r.* [str. 75].

Zrealizowanie umów podpisanych przez Spółkę z dostawcami i wykonawcami inwestycji na łączną kwotę ok. 1 715,4 mln zł spowoduje, że zrealizowane zostanie ok. 71,5% całości kwoty zobowiązań inwestycyjnych przewidywanej do końca 2009 r. (2 400 mln zł).

Pozytywna ocena działań Spółki

16. NIK pozytywnie oceniła zaangażowanie środków własnych Spółki w proces restrukturyzacji zatrudnienia, ograniczających wielkość pomocy publicznej i środków budżetowych, angażowanych na tę restrukturyzację [str. 76].

Zagrożenie *viability*

Spółka uzyskała w 2004 r. wymagany poziomu wskaźników *viability*. Jednak wskaźnik V^2 wyliczony w sprawozdaniu z realizacji inwestycji za drugie półrocze 2005 r. był niższy od zakładanego w *Biznes Planie*, co może powodować konieczność podjęcia dodatkowych działań restrukturyzacyjnych [str.73].

2.2. Uwagi końcowe i wnioski

Wyniki kontroli prywatyzacji Polskich Hut Stali SA wskazują na konieczność podjęcia przez Ministra Skarbu Państwa działań zmierzających do renegotjowania umowy prywatyzacyjnej w celu uzyskania korzystniejszej ceny pakietu 25 % akcji, które Inwestor ma prawo nabyć od Skarbu Państwa do końca 2007 r.

W celu koordynowania działań restrukturyzacyjnych i prywatyzacyjnych w hutnictwie należy rozważyć wznowienie działania Zespołu Międzyresortowego powołanego przez Prezesa RM.

Minister SP powinien podjąć działania w celu zapewnienia optymalnego wykorzystania analiz przedprywatyzacyjnych wykonywanych w trakcie długotrwałych procesów prywatyzacji i restrukturyzacji oraz wprowadzić w MSP skuteczne monitorowanie umów z doradcami prywatyzacyjnymi.

Ponadto, NIK wnioskuje o podjęcie m.in. następujących działań w wystąpieniach pokontrolnych skierowanych do:

Ministra Skarbu Państwa: doprowadzenie do ujednoczenia sposobu zdefiniowania wskaźników *viability* w załącznikach do *Umowy Prywatyzacyjnej* oraz do weryfikowania formalnej i merytorycznej zawartości wszelkich opracowań i dokumentów prywatyzacyjnych.

Ministra Gospodarki: przedkładanie Radzie Ministrów rocznych sprawozdań z realizacji restrukturyzacji oraz dostosowanie sprawozdawczości do zmienionego zakresu i terminów kluczowych inwestycji w Mittal SP SA, a także ujednoczenie algorytmów wyznaczania wskaźników *viability* V_1 i V_2 .

Wnioski pokontrolne skierowane do poszczególnych jednostek objętych kontrolą i sposób ich realizacji omówiono szczegółowo w pkt. 4.2. *Informacji*.

3. WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI

3.1. Charakterystyka stanu prawnego oraz uwarunkowań ekonomicznych i organizacyjnych

3.1.1 STAN PRAWNY

Restrukturyzacja hutnictwa

Podstawę prawną działań restrukturyzacyjnych hutnictwa stanowiła *ustawa o restrukturyzacji*, która weszła w życie 21 października 2001 roku i określała (w art.1) zasady:

- 1) restrukturyzacji finansowej hut,
- 2) aktywizacji zawodowej pracowników na rynku pracy,
- 3) restrukturyzacji organizacyjnej hut,
- 4) restrukturyzacji majątkowej hut,
- 5) gospodarowania mieniem,
- 6) sprawowania nadzoru nad realizacją restrukturyzacji.

W art. 13 ustawy postanowiono, że Agencja Rozwoju Przemysłu SA w latach 2002-2004 wyemituje obligacje na podstawie *ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o obligacjach*¹³ lub zaciągnie kredyty bankowe na finansowanie:

- restrukturyzacji finansowej PHS SA, w szczególności poprzez wykup wierzytelności powstałych do dnia 31 grudnia 2000 r.;
- kosztów emisji obligacji, z wyjątkiem kosztów wykupu obligacji oraz płatności z tytułu odsetek lub dyskonta.

W zamian za wykupione zobowiązania PHS SA miała wydać ARP SA po uzgodnieniu z nią przedmiotu wydania, warunków wydania oraz sposobu jego wyceny i po wyrażeniu zgody przez ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa, wycenione według wartości rynkowej, w szczególności: nieruchomości, rzeczy ruchome, akcje, udziały będące własnością PHS SA. W przypadku gdyby wartość rynkowa wydanych Agencji składników majątkowych była niższa od kwoty dokonanego wykupu zobowiązań, Agencja w ramach rekompensaty miała otrzymać od PHS SA akcje w podwyższonym kapitale zakładowym, wycenione według wartości rynkowej. W przypadku, gdyby PHS SA posiadała jedynie większościowe pakiety akcji czterech hut, z których utworzono Spółkę, Agencja mogła wyemitować obligacje, a uzyskane z nich środki pieniężne przeznaczone miały być wyłącznie na restrukturyzację finansową tych hut poprzez wykup zobowiązań powstałych do dnia 31 grudnia 2000 r.

Rada Ministrów została upoważniona do udzielenia, w imieniu Skarbu Państwa, poręczeń lub gwarancji spłaty zobowiązań wynikających z emisji obligacji lub zaciągniętego kredytu - maksymalnie do 600 000 000 zł.

W art. 21 przewidziano, że w odniesieniu do hut kompetencje ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa, określone w art. 2 pkt 5 i 6 oraz art. 18 ust. 1 *ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o zasadach wykonywania uprawnień przysługujących*

¹³ Dz. U z 2001 r. Nr 120, poz. 1300 ze zm.

*Skarbowi Państwa*¹⁴ wykonuje minister właściwy do spraw gospodarki.¹⁵ Jednocześnie prywatyzacji hut oraz PHS SA dokonywał minister właściwy do spraw Skarbu Państwa. Postanowienie dotyczące ww. kompetencji ministra właściwego do spraw gospodarki utraciło moc 16 kwietnia 2003r. na podstawie *ustawy z 12 lutego 2003 r. o zmianie ustawy o restrukturyzacji hutnictwa żelaza i stali*¹⁶. Wiąże się z tym przekazanie sprawowania nadzoru właścicielskiego nad akcjami, w posiadaniu których jest Skarb Państwa w PHS SA, ministrowi właściwemu do spraw Skarbu Państwa.

Minister właściwy do spraw gospodarki został upoważniony (za zgodą Rady Ministrów) do połączenia hut : „Cedler”, „Florian”, „Katowice”, „Sendzimira” w PHS SA, poprzez zadysponowanie ich majątkiem lub akcjami (art.22).

Nadzór nad realizacją restrukturyzacji powierzono ministrowi właściwemu do spraw gospodarki (art. 41), a przebieg restrukturyzacji miał monitorować przedsiębiorca wyłoniony w drodze przetargu nieograniczonego. PHS SA została zobowiązana do przekazywania ministrowi właściwemu do spraw gospodarki informacji dotyczących przebiegu procesu restrukturyzacji, za pośrednictwem monitorującego przedsiębiorcy do dnia 31 grudnia 2010 r. Minister właściwy do spraw gospodarki został zobowiązany do składania Radzie Ministrów rocznych sprawozdań z realizacji restrukturyzacji¹⁷.

*Protokół nr 8 w sprawie restrukturyzacji polskiego hutnictwa żelaza i stali*¹⁸, stanowiący część *Traktatu Akcesyjnego*¹⁹ zawierał szczegółowe uzgodnienia odnośnie restrukturyzacji polskiego hutnictwa.

Pomoc publiczna dla hutnictwa

Pomoc publiczna udzielana po 31 maja 2004 r. zgodnie z warunkami określonymi w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 2 ust. 2 *ustawy z 19 września 2003 r. o zmianie ustawy o warunkach dopuszczalności i nadzorowaniu pomocy publicznej dla przedsiębiorców*²⁰, spełniających przesłanki określone dla programów pomocowych i co do których Komisja Europejska wydała decyzję o zgodności ze wspólnym rynkiem, nie podlega notyfikacji (art. 70 ust. 2 obecnie obowiązującej *ustawy z 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej*). Natomiast - w myśl *rozporządzenia Rady Ministrów z dnia*

¹⁴ Dz. U. Nr 106, poz. 493 ze zm.

¹⁵ Do czasu wejścia w życie ustawy o restrukturyzacji kompetencje właścicielskie w odniesieniu do ww. hut wykonywał Minister Skarbu Państwa jako organ założycielski.

¹⁶ Dz. U. z 2003 r. Nr 56, poz. 495.

¹⁷ W punktach 11-13 Protokołu Nr 8 ustalono, że Polska będzie co 6 miesięcy przedstawiać Komisji sprawozdania dotyczące restrukturyzacji spółek objętych pomocą, do dnia 15 marca i 15 września każdego roku. Ostatnie sprawozdanie powinno być przedstawione do dnia 15 marca 2007 roku. Sprawozdania powinny zawierać wszystkie informacje niezbędne do monitorowania procesu restrukturyzacji, pomocy państwa oraz obniżenia i wykorzystania zdolności produkcyjnych oraz dostarczać wystarczające dane finansowe umożliwiające przeprowadzenie oceny wskazującej czy warunki i wymogi zawarte w Protokole zostały spełnione.

¹⁸ Dalej Protokół Nr 8.

¹⁹ Traktat Akcesyjny podpisany 16 kwietnia 2003 r. w Atenach stanowi podstawę przyjęcia dziesięciu krajów, w tym Polski, do Unii Europejskiej z dniem 1 maja 2004 r.

²⁰ Dz. U. Nr 189, poz. 1850.

*1 września 2004 r. w sprawie ustalenia mapy pomocy regionalnej*²¹ - udzielanie pomocy regionalnej, o której mowa w art. 87 ust. 3 lit. a oraz lit. c *Traktatu WE*²², podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą w sektorze hutnictwa żelaza i stali, nie jest dozwolone.

*Rozporządzeniem z dnia 15 października 2002r. w sprawie dopuszczalności pomocy publicznej w sektorze hutnictwa żelaza i stali*²³, które zastąpiło *rozporządzenie z dnia 15 maja 2001 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej w sektorze hutnictwa żelaza i stali*²⁴, Rada Ministrów określiła szczegółowe warunki dopuszczalności pomocy w sektorze hutnictwa żelaza i stali, jej maksymalne wielkości oraz obowiązki sprawozdawcze związane z monitorowaniem. W sektorze hutnictwa żelaza i stali zgodnie z § 4 ww. rozporządzenia było dopuszczalne udzielanie pomocy dla przedsiębiorców, przeznaczonej na: wspieranie prac badawczo-rozwojowych, ochronę środowiska lub inwestycje energooszczędne, zaprzestanie lub ograniczenie prowadzenia działalności przez przedsiębiorcę, restrukturyzację przedsiębiorstw. Rozporządzenie nie miało zastosowania do produkcji konstrukcji stalowych, rur innych niż wymienione w rozporządzeniu, odlewów i wyrobów kutych.

Prywatyzacja

W dniu 8 kwietnia 1997 r. weszła w życie *ustawa z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji*²⁵. Zasady komercjalizacji, według których przekształcono huty w jsSP oraz ustanowienie władz spółek i uprawnienia pracowników w zakresie zatrudnienia, uregulowane zostały w dziale II w art. od 3 do 20 ustawy.

Przepisy art. 32 i 42 *ustawy* stanowią, że przed prywatyzacją dokonuje się analizy mającej na celu ustalenie sytuacji prawnej majątku spółki (przedsiębiorstwa państwowego), stanu i perspektyw rozwoju, oszacowania wartości oraz oceny realizacji obowiązków z tytułu wymagań ochrony środowiska.

Rozporządzeniem z dnia 3 czerwca 1997 r. Rada Ministrów określiła zakres analizy, o której mowa wyżej, sposób jej zlecenia, opracowania, odbioru i finansowania oraz warunki, w razie spełnienia których można odstąpić od opracowania analizy²⁶. Zgodnie z § 12 pkt 1 finansowanie opracowania analizy następuje w ciężar budżetu państwa, jeżeli zlecającym jest minister właściwy do spraw Skarbu Państwa oraz jest to uzasadnione trudną sytuacją ekonomiczno-finansową podmiotu, którego analiza dotyczy. *Rada Ministrów rozporządzeniem z dnia 29 lipca 1997 r. określiła szczegółowy tryb zbywania akcji Skarbu Państwa, zasady finansowania zbywania akcji oraz formy zapłaty za akcje.*²⁷

²¹ Dz. U. Nr 200, poz. 2050.

²² ustanawiającego Wspólnotę Europejską (Dz. Urz. WE C 325 z 24.12.2002).

²³ Dz. U. Nr 186, poz. 1549, uchylone z dniem 31 maja 2004 r.

²⁴ Dz. U. Nr 49, poz. 511 – weszło w życie 21 maja 2001 r.

²⁵ Pierwotnie pod nazwą *ustawa o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych*. Tj. Dz. U. z 2002 r., Nr 171, poz. 1397 ze zm. - dalej *ustawa o kip*.

²⁶ *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 czerwca 1997 r. w sprawie zakresu analizy spółki oraz przedsiębiorstwa państwowego, sposobu jej zlecenia, opracowania, zasad odbioru i finansowania oraz warunków, w razie spełnienia których można odstąpić od opracowania analizy* (Dz. U. Nr 64, poz. 408 ze zm.).

²⁷ Dz. U. Nr 95, poz. 578 ze zm. uchylony z dniem 15 stycznia 2005 r. *rozporządzeniem z dnia 20 grudnia 2004 r. w sprawie szczegółowego trybu zbywania akcji Skarbu Państwa* (Dz.U. Nr 286, poz. 2871). Obecnie obowiązuje też nowe *rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 2004 r. w sprawie szczegółowego trybu sprzedaży przedsiębiorstwa* (Dz.U. Nr

Do zbywania należących do Skarbu Państwa akcji lub udziałów w spółkach powstałych na podstawie odrębnych przepisów i w innym trybie niż określony w *ustawie o prywatyzacji i komercjalizacji* (jak to miało miejsce w przypadku PHS SA) stosuje się jedynie art. 33-35 *ustawy* dotyczące sposobu i warunków zbywania akcji SP. Pracownicy połączonych w PHS SA hut: „Cedler”, „Florian”, „Katowice”, „Sendzimira”, uprawnieni do nieodpłatnego nabycia akcji ww. hut, na mocy art. 23 *ustawy o restrukturyzacji*, mieli zachować prawo do nabycia akcji PHS SA, objętych przez Skarb Państwa, na zasadach i w trybie określonych przepisami działu IV rozdziału 2 *ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji* (art. 23 *ustawy o restrukturyzacji*).

Do sprzedaży akcji uprawnionym pracownikom mają też zastosowanie inne przepisy wykonawcze do *ustawy o prywatyzacji i komercjalizacji*.²⁸

Zamówienia publiczne

Wyboru doradcy dla potrzeb procesów prywatyzacyjnych dokonywał Minister SP. na mocy przepisów ówczesnie obowiązującej *ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych*²⁹ - tj. jawnie, z zachowaniem równości i konkurencyjności podmiotów ubiegających się o zamówienie publiczne oraz z uwzględnieniem oszczędnego i celowego wydatkowania pieniędzy publicznych – art. 92 pkt 3 *ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych*³⁰.

Podstawowym trybem udzielania zamówienia publicznego był przetarg nieograniczony (art. 14). Ponadto *ustawa* dopuszczała w przypadkach określonych w *ustawie* udzielenie zamówienia publicznego w trybie: przetargu ograniczonego (art. 32), przetargu dwustopniowego (art. 54), negocjacji z zachowaniem konkurencji (art. 64), zapytania o cenę (art. 68), zamówienia z wolnej ręki (art. 71). W sytuacji, gdy zlecenia dokonuje podmiot nie zobowiązany do stosowania powołanej ustawy albo finansowanie odbywa się bez udziału środków publicznych, stosuje się procedurę przewidzianą w § 12 pkt 3 *rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 czerwca 1997 r. w sprawie zakresu analizy spółki oraz przedsiębiorstwa państwowego, sposobu jej zlecenia, opracowania, zasad odbioru i finansowania oraz warunków, w razie spełnienia których można odstąpić od opracowania analizy*.

Naruszenie zasad, trybu postępowania, pisemnej formy umowy oraz niektórych innych przepisów przy udzielaniu zamówień publicznych określonych w ww. *ustawach* stanowi zgodnie z art. 17 *ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych*³¹ naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

277, poz. 2744).

²⁸ np. *rozporządzenie Ministra Skarbu Państwa z dnia 3 kwietnia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad podziału uprawnionych pracowników na grupy, ustalania liczby akcji przypadających na każdą z tych grup oraz trybu nabywania akcji przez uprawnionych pracowników* (Dz. U. Nr 33, poz. 200) oraz obowiązujące od 15 marca 2003 r. *rozporządzenie Ministra Skarbu Państwa z dnia 29 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad podziału uprawnionych pracowników na grupy, ustalania liczby akcji przypadających na każdą z tych grup oraz trybu nabywania akcji przez uprawnionych pracowników* (Dz. U. Nr 35, poz. 303).

²⁹ tj. Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 664 ze zm. Obecnie ma zastosowanie *ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych* (Dz.U. Nr 19, poz. 177 zre zm.).

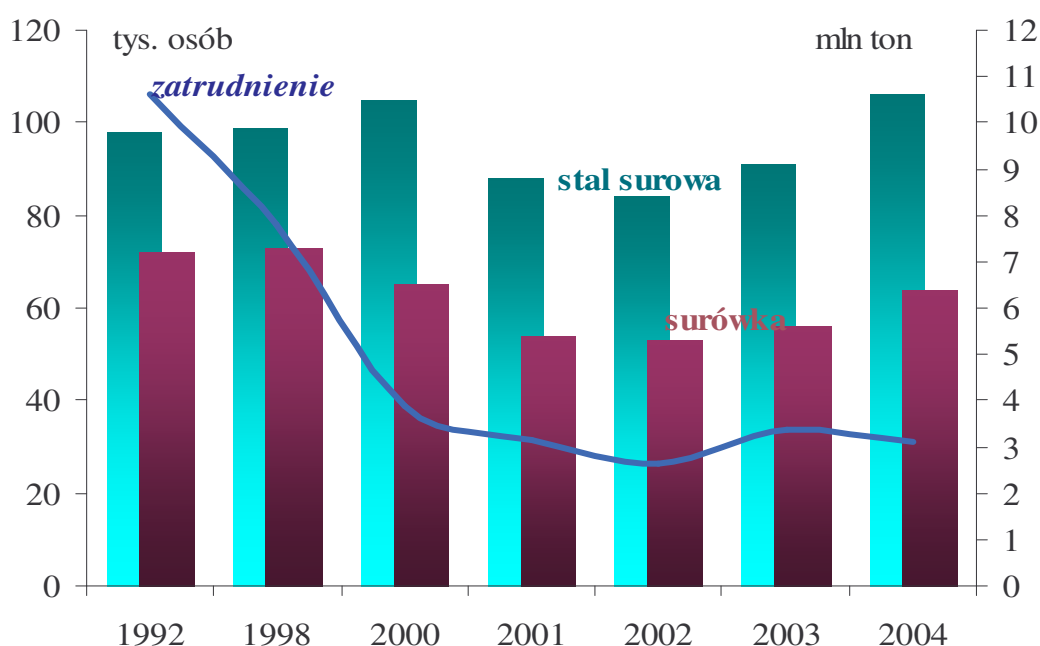
³⁰ Dz. U. Nr 155, poz. 1014 ze zm., obowiązująca do 31 grudnia 2005 r.

³¹ Dz. U z 2005 r. Nr 14, poz. 114; w myśl art. 138 ust. 1 pkt 12 *ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych* w okresie od 2 marca 2004 r. do 1 lipca 2005 r. naruszeniem dyscypliny finansów publicznych było naruszenie zasad i trybu postępowania przy

Umowy Współpraca organów założycielskich i właścicielskich z firmami doradczymi opiera się na podpisywanych z tymi firmami umowach cywilnoprawnych. Przy zawieraniu umów zastosowanie mają m.in. przepisy *Kodeksu cywilnego*³² dotyczące: zawarcia umowy (art. 66 –72¹), formy czynności prawnych (art. 73-81), terminów (art.110 -116), umowy o dzieło (art. 627- 646), umowy zlecenia (art. 734-751), wykonania zobowiązań i skutków ich niewykonania (art. 450 - 497).

3.1.2 UWARUNKOWANIA EKONOMICZNE I ORGANIZACYJNE

Po urynkowaniu polskiej gospodarki, rozpoczętym w 1989 r. zmniejszało się znaczenie hutnictwa, do 2002 r. spadała produkcja, a huty osiągały niekorzystne wyniki ekonomiczne. Skalę zmian produkcji stali surowej i surówki żelaza oraz redukcji zatrudnienia w latach 1992 – 2004 w Polsce obrazuje wykres:

Podczas kontroli przeprowadzonej w latach 2001-2002 NIK stwierdziła, że kolejni ministrowie odpowiedzialni za procesy prywatyzacyjne nie posiadali koncepcji sprywatyzowania największych hut: Katowice i Sendzimira, nie podejmowali do 1999 r. wobec nich żadnych formalno-prawnych działań prywatyzacyjnych³³.

W latach 1995-1998 Zarządy Hut: Katowice i Sendzimira, realizując własne koncepcje prywatyzacyjne, polegające głównie na projektach utworzenia j-v na wybranych centrach produkcji, podjęły rozmowy z potencjalnymi inwestorami: Huta Katowice z belgijską grupą **SIDMAR** oraz Huta Sendzimira z konsorcjum **Viest Alpine Sthal AG** i **Hoogovens Corporate Services BV**. Po ok. dwóch latach, obie grupy inwestorów odstąpiły od dalszych rozmów, motywując to zbyt wysokimi kosztami produkcji i niezadowalającą stopą zwrotu z zainwe-

udzielaniu zamówienia publicznego, a przed 2 marca 2004 r. także formy tego postępowania.

³² *Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny* (Dz. U. Nr 16, poz. 93 ze zm.)

³³ *Informacja o wynikach kontroli restrukturyzacji i przekształceń własnościowych w hutnictwie żelaza i stali (P/01/119) KGP/DSPP/41004/01 Nr ewid.169/2002/P01119/KGP*

stowanego kapitału. Nieskuteczność prowadzonych działań przez Zarządy obu hut spowodowała, iż dopiero w 1999 r. MSP dokonało wyboru dwóch doradców prywatyzacyjnych **The Chase Manhattan Bank** i Konsorcjum doradców: **BMF/EVIP/ Flemings**. Po decyzjach RM z czerwca 1999 r., Minister SP podjął działania zmierzające do sprzedaży akcji Huty Katowice w niepublicznym trybie wybranemu inwestorowi/inwestorom oraz lipcu 2000 r., w tym samym trybie akcji hut: Sendzimira, Florian i Cedler, ale działania te zakończyły się również niepowodzeniem.

Wskutek braku zainteresowania potencjalnych inwestorów nabyciem akcji Huty Katowice, Minister Skarbu Państwa, reprezentując w imieniu Skarbu Państwa 100% kapitału na WZA Huty Katowice, zobowiązywał w 1999 r. jej Zarząd do kolejnych samodzielnych działań prywatyzacyjnych. Spowodowało to, iż ustanowiony doradca Ministra SP w procesie prywatyzacji Huty Katowice - **The Chase Manhattan Bank**, działający na zlecenie Ministra SP, praktycznie nie brał udziału w postępowaniu, do którego został wybrany. Negocjacje z inwestorami de facto prowadzone były bowiem przez Zarząd Huty: równoległe z firmą **Corus Group** w sprawie udziału kapitałowego w inwestycjach do produkcji wyrobów długich i firmą **Danieli & C** w sprawie udziału kapitałowego w inwestycjach do produkcji wyrobów płaskich.

W sierpniu 2000 r. Podsekretarz Stanu w MSP zaakceptował nową procedurę prywatyzacyjną dla czterech hut: Katowice, Sendzimira, Florian i Cedler, z wyłączeniem jednak, z procedur w przypadku Huty Katowice przedmiotu negocjacji prowadzonych przez jej Zarząd z firmami **Corus Group** i firmą **Danieli & C**. Po wycofaniu się Corus Group i Danieli & C., RM w listopadzie 2000 r. zaakceptowała kolejną koncepcję prywatyzacyjną Ministra SP dla ww. czterech hut, włączając w zakres negocjacji również wcześniej wyłączone obszary Huty Katowice. Przyjęta przez Ministerstwo strategia prywatyzacji przygotowana została w dwóch wariantach:

- podstawowym, obejmującym poszukiwanie inwestora strategicznego,
- alternatywnym (w przypadku braku satysfakcjonujących ofert ze strony potencjalnych inwestorów), tj. restrukturyzację sektora bez udziału inwestora.

W wyniku zastosowania nowej procedury, MSP dopuściło firmę **LNM Holdings N.V.** oraz „**Konsorcjum Europejskie**” (**Arbed/Usinor/Thyssen Krupp Stahl**) do prywatyzacji omawianych czterech hut. Po przejęciu z dniem 22 października 2001 r. przez Ministra Gospodarki nadzoru właścicielskiego nad sektorem hutnictwa czasowo zawieszono rozmowy z ww. inwestorami.

Opisane wyżej działania prywatyzacyjne wobec hut, z których utworzono PHS SA wskazywały w istocie na brak jednoznacznych koncepcji prywatyzacyjnych. Brak rozstrzygnięcia czy prywatyzować huty po ich skonsolidowaniu, czy prywatyzować aktywa hut, czy też prywatyzować huty drogą indywidualnych decyzji prywatyzacyjnych, był złym sygnałem dla potencjalnych inwestorów, świadczącym o braku polityki państwa wobec całego hutnictwa.

Program
restrukturyzacji
polskiego
hutnictwa

30 czerwca 1998 roku **Rada Ministrów** przyjęła opracowany we współpracy z **Komisją Europejską** (KE) *Program restrukturyzacji przemysłu hutnictwa żelaza i stali w Polsce*, a w 2001 r. rząd przyjął *Aktualizację programu restrukturyzacji hutnictwa żelaza i stali*. Na podstawie zawartych w ww. programach analiz, rząd złożył projekt, a Sejm uchwalił *ustawę o restrukturyzacji hutnictwa żelaza i stali*.

Polska i KE powołały wspólny **Komitet sterujący ds. stali**, z którym konsultowano modyfikację programu w kontekście negocjacji akcesyjnych. W dniu 5 listopada 2002 r. RM przyjęła dokument zatytułowany *Modyfikacja programu restrukturyzacji hutnictwa żelaza i stali w Polsce*. Rządowy program restrukturyzacji został przekazany KE i stał się podstawą do opracowania skorygowanych programów restrukturyzacyjnych hut oraz „*Biznes planu PHS SA na lata 2003-2006*”³⁴. W wyniku dalszych uzgodnień wypracowano *Protokół nr 8 w sprawie restrukturyzacji polskiego hutnictwa żelaza i stali*, stanowiący część *Traktatu Akcesyjnego*³⁵.

Program rządowy uwzględniający warunki Wspólnego Stanowiska Unii Europejskiej został przyjęty 10 stycznia 2003 r. ze zmianami zaakceptowanymi w dniu 25 marca 2003 r. przez Radę Ministrów jako *Restrukturyzacja i Rozwój Hutnictwa Żelaza i Stali w Polsce do 2006 r.*³⁶ Postanowiono w nim, że proces restrukturyzacji polskiego hutnictwa winien zapewnić zdolność konkurencyjności hut w warunkach gospodarki rynkowej najpóźniej do końca 2006 roku.

Restrukturyzacja hut miała być wsparta udzieleniem im pomocy publicznej, a jej efektywność mierzona wskaźnikami *viability*³⁷. W przypadku wystąpienia zagrożenia spełnienia wskaźników *viability* huty winny niezwłocznie podjąć dodatkowe działania restrukturyzacyjne oraz przedsięwzięcia redukujące koszty. Uznano, że do osiągnięcia konkurencyjności oraz spełnienia kryteriów *viability* konieczne będzie:

- do 2006 roku zmniejszenie netto zdolności produkcyjnych MMP (maksymalna możliwa produkcja) wyrobów gotowych o 991 tys. ton, w tym w ramach PHS SA o 786 tys. ton. W latach 1997 - 2006 łączna redukcja netto zdolności produkcyjnych MMP wyrobów gotowych wyniesie 1 321 tys. ton;
- udzielenie hutom w latach 1997 - 2003 pomocy publicznej na restrukturyzację, nie więcej niż 3 387 070 tys. zł, w tym PHS SA 3 140 360 tys. zł;
- wprowadzenia zmian technologicznych poprawiających jakość i efektywność wyrobów.

Kluczowym elementem restrukturyzacji było skoncentrowanie głównych działań na ośmiu hutach objętych pomocą publiczną: PHS SA., **Huta Andrzej SA**, **Huta Bankowa Sp. z o.o.**, **Huta Batory SA**, **Huta Buczek SA**, **Huta Łabędy SA**, **Huta Pokój SA** oraz **Huta L-W Sp. z o.o.** Dla tych hut ustalono zasady i wielkości

³⁴ Dalej Biznes Plan.

³⁵ Poprzednio obowiązywał w tej sprawie *Protokół nr 2 do Układu Europejskiego ustanawiającego stowarzyszenie między Rzeczpospolitą Polską, z jednej strony, a Wspólnotami Europejskimi i ich Państwami Członkowskimi, z drugiej strony* (podpisany w Brukseli 16 grudnia 1991 r., wszedł w życie 1 lutego 1994 r. - Dz.U. z 1994 r. Nr 11, poz. 38 ze zm.), ustalał zasady dotyczące produktów objętych Traktatem ustanawiającym Europejską Wspólnotę Węgla i Stali.

³⁶ Dalej *Program Restrukturyzacji*.

³⁷ Huty, które otrzymały pomoc od rządu miały osiągnąć trwałą efektywność w 2006 roku. Efektywność ta jest mierzona wskaźnikiem *viability* (o produktach - zdolność do utrzymania się na rynku). Ma on pokazać, czy otrzymane przez huty pieniądze są dobrze zagospodarowane i czy przedsiębiorstwa są zdolne do osiągnięcia konkurencyjności na rynku. Opracowano dwa wskaźniki *viability* dla polskich hut. Są to stopa marży V1 i stopa zysku V2. Ich specyfika polega na tym, że są mierzone wyłącznie w odniesieniu do obrotu wyrobami stalowymi.

udzielania pomocy publicznej, przyśpieszenie procesów prywatyzacji, określenie priorytetów inwestycyjnych, pomniejszenie zdolności produkcyjnych MMP oraz szacunkowy poziom redukcji zatrudnienia.

Aż do zakończenia restrukturyzacji, realizacja programu miała być monitorowana, a szczególnie: spełnianie kryteriów *viability*, pomoc publiczna i redukcja zdolności produkcyjnych. W przypadku stwierdzenia, że pomoc publiczna na restrukturyzację została udzielona z naruszeniem obowiązujących zasad, miała być ona zwrócona.

Finansowanie restrukturyzacji

RM podjęła 30 kwietnia 2002 r. *uchwałę w sprawie udzielenia poręczenia spłaty zobowiązań wynikających z emisji obligacji Agencji Rozwoju Przemysłu SA na sfinansowanie przedsięwzięcia: „Projekt restrukturyzacji finansowej hut”*.

Przedmiotem uchwały było udzielenie przez SP poręczenia spłaty zobowiązań wynikających z obligacji wyemitowanych przez ARP SA na podstawie *ustawy o restrukturyzacji hutnictwa żelaza i stali*. Zadaniem ARP SA było m.in. pozyskanie środków finansowych w drodze emisji obligacji lub zaciągnięcia kredytów. Poręczenie miało obejmować 100 proc. kwoty zobowiązań wynikających z obligacji wyemitowanych przez ARP SA, w tym 100 proc. odsetek od tej kwoty oraz 100 proc. kosztów związanych z emisją obligacji, z zastrzeżeniem, że łączna kwota udzielonego przez SP poręczenia wyniesie maksymalnie 600 mln zł. Zobowiązanie SP, z tytułu powyższego poręczenia, wygaśnie 31 grudnia 2009 roku. Minister finansów, w imieniu SP, miał podpisać z ARP SA umowę o udzielenie poręczenia, a następnie umowę poręczenia spłaty zobowiązań wynikających z emisji obligacji, z bankiem - uprawnionym reprezentantem nabywców obligacji.

Hutniczy Pakiet Aktywizujący

W dniu 16 września 2003 r. został zawarty³⁸ *Hutniczy Pakiet Aktywizujący (HPA)* w wyniku negocjacji na forum Zespołu Trójstronnego ds. Społecznych Warunków Restrukturyzacji Hutnictwa. Zawarte porozumienie określało sposób, zakres i formy dotyczące stosowania osłon aktywizujących w hutnictwie żelaza i stali ze środków budżetowych. Uzgodniono, że dotacja z budżetu dla hutnictwa żelaza i stali będzie przeznaczona na dofinansowanie świadczeń aktywizujących obejmujących pracowników, którzy są zwalniani z pracy z przyczyn leżących po stronie zakładu pracy i wynikających z programu restrukturyzacji. *Traktat Akcesyjny* przewidywał, że do 31 grudnia 2003 r. wypłata stanowiąca pomoc publiczną, mogła być kierowana tylko do sześciu hut wyszczególnionych w załączniku nr 1 do *rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 6 stycznia 2003 w sprawie wykazów hut podlegających restrukturyzacji*³⁹, w tym do PHS SA. Od 1 stycznia 2004 r.,

³⁸ Podpisany przez: ze strony rządowej – Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwo Finansów, Ministerstwo Skarbu Państwa, Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości i Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, ze strony pracodawców - Związek Pracodawców Przemysłu Hutniczego. Ze strony społecznej pakiet został sygnowany przez 5 central związkowych przemysłu hutniczego: Sekcję Krajową Hutnictwa NSZZ „Solidarność”, Federację Hutniczych Związków Zawodowych w Polsce, Sekcję Hutniczą Porozumienia Związków Zawodowych „KADRA”, Sekcję Hutniczą Ogólnokrajowego Zrzeszenia Związków Zawodowych Pracowników Ruchu Ciągłego oraz Krajową Sekcję Hutnictwa i Odlewnictwa Związek Zawodowy Inżynierów i Techników.

³⁹ Dz. U. Nr 5, poz. 52 ze zm., uchylony z dniem 29 stycznia 2004 r. *ustawą z dnia 18 grudnia 2003 r. o zmianie ustawy o restrukturyzacji hutnictwa żelaza i stali* (Dz. U. Nr 12, poz. 102). Wcześniej obowiązywało w tej sprawie *rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 19 listopada 2001 r. w sprawie wykazów hut podlegających restrukturyzacji* (Dz. U. Nr 138, poz. 1552).

wypłata dotacji nie może już stanowić pomocy publicznej dla przedsiębiorców realizujących działalność, a dopuszczalne będą jedynie aktywne formy pomocy. W porozumieniu przewidziano, że wysokość stosowanych instrumentów osłonowych nie może przekroczyć zakładanej w programie kwoty łącznej, pod warunkiem zagwarantowania na ten cel środków w kolejnych ustawach budżetowych.

**Zgoda RM na
powstanie PHS SA**

19 marca 2002 r. RM zaaprobowała wniosek o wyrażenie zgody na zawiązanie spółki akcyjnej „Polskie Huty Stali” oraz na niepubliczny tryb zbycia akcji stanowiących własność Skarbu Państwa w czterech hutach przez wniesienie tych akcji w imieniu Skarbu Państwa jako wkładu niepieniężnego do Spółki. Minister Gospodarki złożył wniosek o połączenie **Huty Cedler SA** z siedzibą w Sosnowcu, **Huty Florian SA** z siedzibą w Świętochłowicach, **Huty Katowice SA** z siedzibą w Dąbrowie Górniczej oraz **Huty im. T. Sendzimira SA** z siedzibą w Krakowie, przez zawiązanie spółki Polskie Huty Stali SA.

W uzasadnieniu podano, że wszystkie te przedsiębiorstwa były jednoosobowymi spółkami SP i podlegały restrukturyzacji. Ich konsolidacja i utworzenie jednej dużej spółki miało umożliwić racjonalizację kosztów ich bieżącego funkcjonowania oraz wpłynąć na ich technologiczny rozwój. Przeprowadzenie etapowego procesu konsolidacji było konieczne ze względu na to, że w przeciwnym wypadku dwie największe Huty (Katowice i Sendzimira) musiałyby wystąpić z wnioskiem o ogłoszenie upadłości. W pierwszym etapie konsolidacji minister gospodarki miał zawiązać w imieniu Skarbu Państwa spółkę Polskie Huty Stali SA poprzez wniesienie wkładu niepieniężnego w postaci 85% akcji wymienionych hut. Na tym etapie miała być zachowana ich osobowość prawna, zmianie ulec miała natomiast struktura kapitałowa (miał w niej pośrednio uczestniczyć Skarb Państwa, pozostałe 15 proc. akcji przeznaczone było na zaspokojenie roszczeń pracowników). Zarejestrowanie spółki PHS SA miało nastąpić do 10 maja 2002 roku.

**Uwarunkowania
prywatyzacji
PHS SA**

Proces prywatyzacji PHS SA, powstałej w wyniku połączenia i konsolidacji Huty Florian SA, Huty Cedler SA, Huty Katowice SA oraz Huty im. Tadeusza Sendzimira SA⁴⁰, był jednym z bardziej skomplikowanych w historii przekształceń własnościowych, w którym istotną rolę odgrywały:

- 1) jego międzynarodowe, ustawowe i rządowe regulacje,
- 2) prowadzenie prywatyzacji przez Ministra SP za zgodą RM w uzgodnieniu z Ministrem Gospodarki na podstawie rekomendacji Międzyresortowego Zespołu;
- 3) wielkość prywatyzowanego podmiotu i jego rolę w polskiej gospodarce;
- 4) stopień skomplikowania transakcji połączonej z restrukturyzacją finansową.

Utworzenie, konsolidacja a następnie prywatyzacja PHS SA były kluczowymi elementami programu restrukturyzacji całego polskiego hutnictwa, którego nie udawało się skutecznie zrestrukturyzować od kilkunastu lat. Dopiero uzgodnienia warunków przystąpienia Polski do Unii Europejskiej doprowadziły do intensyfikacji działań restrukturyzacyjnych w polskim hutnictwie.

**Powołanie
Międzyresortowego
Zespołu**

Prywatyzacja PHS SA miała być przeprowadzona przez Ministra SP wg procedury i zasad zawartych w *Programie Restrukturyzacji* oraz postanowień *Traktatu Akcesyjnego*. Minister SP zobowiązany był do prowadzenia prywatyzacji

⁴⁰ Dalej odpowiednio: HF SA, HC SA, HK SA, HTS SA

w oparciu o rekomendacje Międzyresortowego Zespołu, w uzgodnieniu z Ministrem Gospodarki i za zgodą RM.

Zarządzeniem nr 143 z 3 grudnia 2002 r. w sprawie powołania międzyresortowego Zespołu do spraw prowadzenia prywatyzacji Polskich Hut Stali SA⁴¹, pan Leszek Miller Prezes Rady Ministrów powołał międzyresortowy Zespół do spraw przeprowadzenia prywatyzacji Polskich Hut Stali SA⁴², do którego zadań należała koordynacja prac Ministerstw Gospodarki i Skarbu Państwa w zakresie prywatyzacji i restrukturyzacji PHS SA. Zarządzeniem Nr 12 Prezesa Rady Ministrów z dnia 24 lutego 2003 r. w sprawie powołania międzyresortowego zespołu do spraw restrukturyzacji hutnictwa i prywatyzacji PHS SA⁴³ rozszerzono zakres działania zespołu o koordynację działań w zakresie restrukturyzacji hut żelaza i stali oraz zmieniono jego skład.

W okresie od formalnego wszczęcia procedury prywatyzacyjnej do sfinalizowania umowy czterokrotnie zmieniał się Minister SP.

Zaproszenie do rokowań podpisał 20 grudnia 2002 r. pan Wiesław Kaczmarek - Minister SP do 7 stycznia 2003 r. Oferty składano kiedy pan Sławomir Cytrycki był Ministrem SP - do 2 kwietnia 2003 r. Oceny ofert, wyboru Inwestora, negocjacji warunków transakcji i podpisania 27 października 2003 r. umowy warunkowej dokonano pod kierownictwem pana Piotra Czyżewskiego Ministra SP do 21 stycznia 2004 r. (pełniącego wcześniej funkcję Podsekretarza Stanu w MSP). Ostateczną umowę podpisał 5 marca 2004 r. pan Zbigniew Kaniewski - Minister SP do 2 maja 2004 r., a w okresie od 21 stycznia 2004 r. do 28 stycznia 2004 r. wyznaczony do zastępowania Ministra SP był pan Jerzy Hausner Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej.

Celem prywatyzacji było wyłonienie poważnego branżowego inwestora oraz zrestrukturyzowanie PHS SA do 2006 r. przy możliwości wykorzystania pomocy publicznej najpóźniej do końca 2003 r. Oznaczało to konieczność dokonania szczegółowych uzgodnień z wierzycielami hut, których było początkowo piętnastu, a w umowie prywatyzacyjnej zawarto warunki konwersji wierzytelności uzgodnione z sześcioma kluczowymi wierzycielami. Powodzenie restrukturyzacji finansowej uzależnione było także od efektów działania ARP SA, która miała w drodze emisji obligacji uzyskać środki na wykupienie części długów hut. Kalendarium zdarzeń mających istotne znaczenie dla restrukturyzacji hut i prywatyzacji PHS SA zamieszczono w załączniku nr I na str. 86 niniejszej *Informacji*.

3.2. Istotne ustalenia kontroli

3.2.1. RESTRUKTURYZACJI HUTNICTWA I KONSOLIDACJA HUT W PHS SA

Konsolidacja polskiego hutnictwa poprzez utworzenie Polskich Hut Stali SA z czterech hut stanowiła kluczowy element finalnej wersji koncepcji restrukturyzacji, której kolejnymi wersjami były programy rządowe :

⁴¹ Niepublikowane, zmienione Zarządzeniem Nr 12 z dnia 14 lutego 2003 r.

⁴² Dalej Międzyresortowy Zespół.

⁴³ Niepublikowane, zmienione Zarządzeniem Nr 39 z dnia 4 czerwca 2003 r., a następnie Zarządzeniem Nr 55 z dnia 9 lipca 2003 r.

- *Program restrukturyzacji hutnictwa żelaza i stali w Polsce*⁴⁴,
- *Program restrukturyzacji hutnictwa żelaza i stali Aktualizacja 2001*⁴⁵,
- *Program restrukturyzacji hutnictwa żelaza i stali Aktualizacja 2002*⁴⁶,
- *Modyfikacja programu restrukturyzacji hutnictwa żelaza i stali*⁴⁷,
- *Restrukturyzacja i rozwój hutnictwa żelaza i stali w Polsce do 2006 r.*⁴⁸

3.2.1.1. PROGRAM RESTRUKTURYZACJI HUTNICTWA

W związku z przeprowadzonym w latach 1999-2001 procesem restrukturyzacji zatrudnienia, realizacja programu nie wymagała znacznej redukcji zatrudnienia, a podejmowane działania miały być ukierunkowane na dostosowanie zatrudnienia do wzrastających wymagań techniczno-technologicznych. Program inwestycyjny sektora został ograniczony do inwestycji związanych ze zwiększeniem udziału wysoko przetworzonych wyrobów płaskich, z jednoczesną poprawą ich jakości. *Modyfikacja* oraz *Wspólne Stanowisko Krajów Członkowskich UE*⁴⁹ stały się podstawą do opracowania skorygowanych programów restrukturyzacyjnych hut oraz biznes planu PHS SA. UE podkreśliła, że proponowane przez Polskę redukcje netto mocy produkcyjnych w latach 2002-2006 (686 tys. ton/rok w PHS SA oraz 215 tys. ton/rok przez pozostałe huty) należy traktować jako minimalne. Docelowe redukcje mocy miały być ustalone na bazie ostatecznego polskiego programu restrukturyzacyjnego oraz indywidualnych biznes planów. Celem redukcji było zapewnienie wiarygodności (*viability*) hut do 31 grudnia 2006 r. W *Protokole nr 8 do Traktatu Akcesyjnego* przewidziano, że Polska obniży zdolności produkcyjne netto do 2006 r. o minimum 1 231 000 ton dla wyrobów gotowych.

Udział MG
w opracowaniu
programu
restrukturyzacji
hutnictwa

Ostateczny program restrukturyzacji polskiego hutnictwa został opracowany przez **Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej** we współpracy z Komisją Europejską i jej konsultantem – firmą **EuroStrategy Consultants**. Odnośnie restrukturyzacji PHS SA oraz jej działalności na rynku wyrobów stalowych, w programie *Restrukturyzacja i rozwój hutnictwa żelaza i stali w Polsce do 2006 r.* postanowiono m.in., iż:

- restrukturyzacja polskiego hutnictwa ma zapewnić zdolność konkurowania hut w warunkach gospodarki rynkowej, która miała być mierzona wskaźnikami *viability*.

W przypadku wystąpienia zagrożenia spełnienia wskaźników *viability*, huty oraz PHS SA winny niezwłocznie podjąć dodatkowe działania restrukturyzacyjne oraz przedsięwzięcia zmierzające do dodatkowej redukcji kosztów zapewniające uzyskanie w planowanym okresie wskaźników *viability*. Dla spełnienia kryteriów *viability* za konieczne uznano zmniejszenie do 2006 r. zdolności produkcyjnych MMP wyrobów gotowych o 1 111 tys. ton, w tym w ramach PHS SA o 786 tys. ton.

⁴⁴ Z dnia 30 czerwca 1998 r. (dalej *Restrukturyzacja 1998*).

⁴⁵ Z dnia 5 czerwca 2001 r. (dalej *Aktualizacja 2001*).

⁴⁶ Z dnia 1 marca 2002 r. (dalej *Aktualizacja 2002*).

⁴⁷ Z dnia 5 listopada 2002 r. (dalej *Modyfikacja*).

⁴⁸ Z dnia 10 stycznia 2003 r. (dalej *Restrukturyzacja 2003*).

⁴⁹ Z dnia 14 listopada 2002 r.

- niezbędne będzie udzielenie pomocy publicznej hutom na restrukturyzację w latach 1997-2003 w łącznej wysokości nie wyższej aniżeli 3 364 375 057 zł, w tym dla PHS SA 2 934 658 741 zł.
- konieczne jest wprowadzenie zmian technologicznych zmierzających do pogłębiania stopnia przetworzenia wyrobów.

Za priorytetowe inwestycje PHS SA uznano modernizację Walcowni Gorącej Blach w Krakowie, budowę trzeciej linii Ciągłego Odlewania Stali w Dąbrowie Górniczej, modernizację Walcowni Walcówki w Sosnowcu i budowę linii powlekania blach w Świętochłowicach.

- jednym z elementów biznes planu PHS SA jest prywatyzacja Spółki.

Zmiany w biznes planie PHS SA oraz programach restrukturyzacyjnych hut wymagały zgody ministra właściwego do spraw gospodarki i KE, a tam gdzie to będzie konieczne również **Rady Unii Europejskiej**. Zakładano kontynuację restrukturyzacji finansowej i majątkowej PHS SA, w tym m.in.:

- identyfikację i klasyfikację majątku zbędnego PHS SA do 31 marca 2003 r.
- uzgodnienia z wierzycielami i podpisanie umów oraz procesu restrukturyzacji finansowej z wykorzystaniem obligacji – 31 grudnia 2003 r.,
- konwersję zobowiązań na akcje do końca 2003 r.,
- uporządkowanie stanu prawnego gruntów – 30 czerwca 2003 r.,
- zakończenie procesu zagospodarowania majątku zbędnego – 31 grudnia 2006 r.

3.2.1.2. ZOBOWIĄZANIE SPÓŁKI DO WYKONANIA ANALIZ PRZEDPRYWATYZACYJNYCH

W przyjętych przez Rząd programach : *Modyfikacja* oraz *Restrukturyzacja 2003* zawarto zobowiązanie dla PHS SA dotyczące zlecenia wybranemu przez Spółkę podmiotowi wykonania analizy przedprywatyzacyjnej Spółki (co najmniej oszacowania wartości), chociaż w większości procesów prywatyzacyjnych jest to obowiązek Ministra SP lub organu założycielskiego.

W przypadku PHS SA, która nie powstała na skutek komercjalizacji, nie było wynikającego z *ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji* obowiązku stosowania przepisu § 8 ust.1 *rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zakresu analizy spółki oraz przedsiębiorstwa państwowego, sposobu jej zlecenia, opracowania, zasad odbioru i finansowania oraz warunków, w razie spełnienia których można odstąpić od opracowania analizy*, stanowiącego że „Wykonanie analizy zleca, jednemu lub kilku podmiotom, minister właściwy do spraw Skarbu Państwa albo organ założycielski przedsiębiorstwa państwowego”. Obowiązek wykonania analiz wynikał natomiast z postanowienia zawartego w punkcie „4.3.1. Prywatyzacja PHS SA” ww. programów.

Zobowiązanie Spółki do zlecenia wyceny

Postanowienie, że to Spółka a nie MSP ma zlecić wycenę nie zapewniało, że MSP dokona jej odbioru merytorycznego i formalnego. Zwiększało też grono osób, którym znana była wycena, co potęgowało niebezpieczeństwo poznania jej wyników przez potencjalnych inwestorów i mogło osłabiać pozycję negocjacyjną ministra realizującego proces prywatyzacji. W związku z powyższym NIK negatywnie oceniła – pod względem celowości i rzetelności – działania Mi-

nistra Gospodarki polegające na wprowadzeniu do programów rządowych zapisów dotyczących procedury zlecenia analizy spółki i wyceny jej majątku odmiennych od przewidzianych w § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 czerwca 1997 r. Wykonanie analiz przedprywatyzacyjnych, w szczególności wyceny, przez wykonawcę wskazanego przez prywatyzowany podmiot NIK ocenia jako sytuację korupcjogenną i przykład rażącego konfliktu interesów.

3.2.1.3. WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI RESTRUKTURYZACJI (VIABILITY)

Zgodnie z *Biznes Planem Spółki* oraz rządowym *Programem restrukturyzacji i rozwoju hutnictwa żelaza i stali w Polsce do 2006*, do oceny efektywności działań restrukturyzacyjnych miały być stosowane m.in. wskaźniki *viability* („żywołności”), obejmujące:

- wskaźnik V^1 - stopy marży działalności operacyjnej,
- wskaźnik V^2 - stopy zysku przed opodatkowaniem i naliczeniem kosztów finansowych.

Minimalna wysokość wskaźników *viability* dla PHS SA, po restrukturyzacji na koniec 2006 r., miała wynosić: V^1 wyższe od 13,5 % i V^2 wyższe od 1,5 %. Faktycznie Spółka osiągnęła w 2004 r. wskaźnik V^1 w wysokości 14,5%, a wskaźnik V^2 w wysokości 12,1%. W 2005 r.⁵⁰ wskaźnik V^2 , wyniósł 9,6% i był nadal wyższy od wymaganego, natomiast wskaźnik V^1 wyniósł 5,9%..

Niespójność
algorytmów
wyznaczania
wskaźników
Viability

Algorytmy obliczania efektywności działań restrukturyzacyjnych zawarte w *Biznes Planie Spółki* oraz w rządowym programie były niespójne. W *Biznes Planie* wskazano m.in. dwa algorytmy obliczania ww. wskaźników, tj. przy zastosowaniu tzw. specjalnych warunków księgowych oraz bez ich zastosowania, natomiast w *Restrukturyzacji 2003* wskazano jeden algorytm kalkulacji wskaźników *viability* - po zastosowaniu specjalnych warunków księgowych. Izba oceniła jako nierzetelne działanie Ministra Gospodarki polegające na zatwierdzeniu *Biznes Planu PHS SA*⁵¹, pomimo iż podany w nim algorytm wyznaczania wskaźnika wiarygodności V^2 różnił się od algorytmu z programu *Restrukturyzacja 2003*. W załączniku nr VII [str. 97 *Informacji*] przedstawiono zestawienie obrazujące algorytmy liczenia wskaźników V^1 i V^2 zawarte ww. dokumentach.

W obu dokumentach wskaźnik V^2 stanowił iloraz „wyniku przed opodatkowaniem i odsetkami (PBIT)” przez „przychody ze sprzedaży wyrobów stalowych”. W *Biznes Planie* wielkość PBIT określono jako „sumę wyniku na sprzedaży i salda pozostałej działalności”, natomiast w programie *Restrukturyzacja 2003* jako „sumę kosztów finansowych i wyniku brutto”. Rozbieżności w sposobie liczenia wskaźników V^2 pan Grzegorz Woźniak Minister Gospodarki uzasadniał tym, że⁵²: „Komisja Europejska nigdy nie przedstawiła stronie polskiej algorytmu wyznaczania wskaźników *viability*. Na podstawie raportów konsultanta KE [...] strona

⁵⁰ Na podstawie sporządzonego przez Biegłego Rewidenta Pricewaterhouse Coopers sprawozdania z wykonania inwestycji i restrukturyzacji Spółki.

⁵¹ Z 12 lutego 2003 r., skorygowanego w marcu 2003 r.

⁵² Pismo z dnia 23 listopada 2005 r.

polska samodzielnie dopracowała się tego algorytmu metodą symulowania procedur obliczeniowych, wychodząc z uzyskanych (przez ESC) wyników i danych początkowych. Algorytm został dopracowany niezależnie przez firmę EVIP autora Biznes Planu PHS SA na lata 2003-2006, oraz Instytut Metalurgii Żelaza i był przez obie jednostki ciągle poprawiany. Ze względu na brak możliwości weryfikacji obu algorytmów i ich stałe doskonalenie, w Biznes Planie PHS SA zastosowano nieco odmienny algorytm niż w dokumencie „Restrukturyzacja i rozwój ...”, w którym zamieszczono algorytm opracowany przez IMŻ.”.

Wyjaśnienia i wskazywane trudności nie zmieniają faktu, że wielkość omawianych wskaźników będzie podstawą oceny osiągania przez polskie huty zdolności do konkurowania na wolnym rynku. Z tego powodu niedopuszczalne są różnice w metodologii ich wyznaczania, a ich precyzyjne, jednoznaczne i spójne zdefiniowanie jest konieczne dla rzetelności tej oceny.

Problem precyzyjnego określenia algorytmu wyznaczania wskaźników viability nabiera szczególnego znaczenia w sytuacji, kiedy rachunek zysków i strat za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2005 r. niezbadany jeszcze w czasie przeprowadzania kontroli przez biegłego rewidenta Spółki wykazał, że jeden z warunków viability nie został przez Spółkę w 2005 r. osiągnięty⁵³.

3.2.1.4. MONITORING RESTRUKTURYZACJI

Monitoring
restrukturyzacji -
brak sprawozdań
dla RM

NIK pozytywnie oceniła wywiązywanie się przez ministra właściwego do spraw gospodarki z obowiązku przekazywania KE sprawozdań z przebiegu restrukturyzacji hutnictwa. NIK zwróciła jednak uwagę, że nie przedkładano Radzie Ministrów rocznych sprawozdań z przebiegu restrukturyzacji oraz resort gospodarki nie podjął działań w celu uzgodnienia z RM terminu przekazywania tych sprawozdań. Niezrealizowanie w latach 2002-2005 postanowienia *art. 41 ust. 4 ustawy o restrukturyzacji* NIK negatywnie oceniła pod względem rzetelności i legalności.

W ramach nadzoru nad restrukturyzacją, zgodnie z wymienionym przepisem „minister właściwy do spraw gospodarki składa Radzie Ministrów roczne sprawozdania z realizacji restrukturyzacji w terminie określonym przez Radę Ministrów”. W latach 2000-2002 monitoring sektora hutnictwa prowadzono w oparciu o postanowienie *Programu restrukturyzacji przemysłu hutnictwa żelaza i stali w Polsce* (z czerwca 1998 r.) W tych latach monitoring realizowany był metodą ankietową przez Instytut Metalurgii Żelaza w Gliwicach na zlecenie Ministerstwa Gospodarki. Okresowe informacje dotyczące przebiegu restrukturyzacji sektora hutnictwa Instytut przekazywał Ministerstwu Gospodarki, które wykorzystywało je do opracowania kolejnych aktualizacji i modyfikacji programów restrukturyzacji sektora hutnictwa.

W latach 2003-2005 (I półrocze) minister właściwy do spraw gospodarki prowadził monitoring sektora hutnictwa poprzez konsorcjum⁵⁴ wyłonione w trybie prze-

⁵³ 14 lutego 2006 r. Zarząd Mittal SP SA przesłał do Delegatury MSP w Katowicach sprawozdanie Biegłego Rewidenta (sporządzone przez Pricewaterhouse Coopers Sp. z o.o.) jedną z firm audytorskich dotyczące inwestycji i restrukturyzacji MITTAL Steel Poland SA za okres od 1 lipca 2005 r. do 31 grudnia 2005 r.

⁵⁴ Dalej Konsorcjum Monitorujące; w składzie: Instytut Metalurgii Żelaza, Centrum Usług Informa-

targu nieograniczonego, na zasadach określonych w *ustawie o zamówieniach publicznych*.

W okresie tym Konsorcjum Monitorujące przekazało ministrowi właściwemu do spraw gospodarki pięć raportów z przebiegu monitorowania, według stanu na 30 czerwca i 31 grudnia każdego roku. Resort gospodarki z tytułu realizacji monitoringu poniósł koszty w łącznej kwocie 3 500 tys. zł stanowiącej wynagrodzenie konsorcjum.

Raporty przekazywane były przez resort gospodarki do KE 15 marca i 15 września każdego roku, tj. w terminach określonych w *Protokole Nr 8 do Traktatu Akcesyjnego*, w którym określono tylko, że raporty do Komisji Europejskiej przekazuje strona polska.

W okresie od 21 października 2001 r., tj. od wejścia w życie *ustawy o restrukturyzacji* do 30 czerwca 2005 r. minister właściwy do spraw gospodarki nie przekazywał RM żadnych rocznych sprawozdań z realizacji procesu restrukturyzacji sektora hutnictwa żelaza i stali. Według wyjaśnień Zastępcy Dyrektora Departamentu Polityki Przemysłowej w MG⁵⁵ „...informacje o całokształcie działalności poszczególnych przedsiębiorstw, ich prezentowanie i omawianie na Radzie Ministrów byłyby dyskusyjne. Ministerstwo Gospodarki informowało KERM, że przedmiotowe raporty przekazywane są Komisji Europejskiej terminowo ...”

NIK uważa jednak, że skoro przekazywanie rocznych sprawozdań RM jest zobowiązaniem nałożonym ustawą to należy go przestrzegać. Informacje te byłyby przydatne do oceny zgodności przebiegu restrukturyzacji finansowej, majątkowej i zatrudnienia w hutach poddanych tym procesom z programami rządowymi, a także do formułowania wniosków i wytycznych dotyczących realizacji tych programów.

Brak konsultacji społecznych w sprawie prywatyzacji

Izba negatywnie - pod względem legalności i rzetelności - oceniła niezrealizowanie przez ministra właściwego do spraw gospodarki obowiązku przeprowadzenia konsultacji społecznych i poinformowania RM o przebiegu tych konsultacji.

Programy *Modyfikacja i Restrukturyzacja 2003* zobowiązywały ministra właściwego do spraw gospodarki do przeprowadzenia konsultacji społecznych w sprawie programu prywatyzacji i przedstawienia RM informacji o efektach tych konsultacji. Minister właściwy do spraw gospodarki nie przeprowadził konsultacji i nie przedłożył RM wymaganej informacji.

Z-ca Dyrektora Departamentu Polityki Przemysłowej⁵⁶ w MG udzielając wyjaśnień nt. przyczyn powyższego zaniechania wskazał jedynie, że „...proces prywatyzacji wdrażało Ministerstwo Skarbu Państwa. Nie ma regulacji prawnych, w których decyzja o prywatyzacji przedsiębiorstwa byłaby uwarunkowana zgodą strony związkowej”. Izba nie może uznać tych wyjaśnień, bowiem w przyjętym 10 stycznia 2003 r. przez RM programie *Restrukturyzacja i rozwój hutnictwa żelaza i stali w Polsce do 2006 r.* w punkcie 3 rozdziału 4.3.1. Prywatyzacja PHS

⁵⁵ tycznych „CIBEH” i Akademia Górniczo-Hutnicza.
Pismo znak: DPO-VIII-079-126/05 z dnia 28 listopada 2005 r.

⁵⁶ Dalej DPP.

SA postanowiono, że : „Minister właściwy do spraw gospodarki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw Skarbu Państwa dokona konsultacji społecznych niezbędnych do uzyskania akceptacji dla proponowanego programu prywatyzacji, w tym zasad udostępniania akcji pracowniczych.

Przed podjęciem decyzji przez Radę Ministrów (...) minister właściwy do spraw gospodarki przedstawi Radzie Ministrów informację o przeprowadzonych konsultacjach społecznych oraz o ich efektach”.

W zacytowanym postanowieniu nie ma oczywiście mowy o konieczności uzyskania zgody strony związkowej, ale jest wyraźnie wskazany obowiązek przeprowadzenia konsultacji i poinformowaniu RM o jej wynikach. Przytoczone wyżej wyjaśnienia wskazują nie tylko na niewypełnienie obowiązków nałożonych przez RM, ale także na bagatelizowanie znaczenia przeprowadzenia konsultacji społecznej niezbędnej - zdaniem NIK - dla skutecznego przeprowadzenia procesu restrukturyzacji PHS SA.

3.2.1.5. POWOŁANIE PHS SA

Uprawnienie do połączenia w imieniu SP czterech hut zostało przekazane ministrowi właściwemu do spraw gospodarki z dniem 21 października 2001 r., a wykonywanie uprawnień SP jako założyciela i akcjonariusza nowo utworzonej spółki pozostawało w jego gestii do 16 kwietnia 2003 r.

W tym czasie nadzór branżowy nad spółkami hutnictwa żelaza i stali sprawował pan Andrzej Szarawarski były Sekretarz Stanu w MG i w MSP (w MG od 12 listopada 2001 r. do 14 stycznia 2003 r., a następnie w MSP od 22 stycznia 2003 r. do 27 maja 2005 r. Jednocześnie od 24 lutego 2003 r. do 2 lipca 2003 r. Przewodniczący Zespołu Międzyresortowego).

Utworzenie PHS SA

Polskie Huty Stali Spółka Akcyjna została zawiązana przez Ministra Gospodarki 6 maja 2002 r. jako jednoosobowa spółka Skarbu Państwa. Kapitał zakładowy Spółki wynosił 900 836 800⁵⁷ zł i w całości został pokryty przez SP wkładem niepieniężnym w postaci 85% akcji spółek:

- Huta Cedler SA,
- Huta Florian SA,
- Huta Katowice SA,
- Huta im Tadeusza Sendzimira SA.

31 grudnia 2002 r. nastąpiła rejestracja przejęcia przez PHS SA całego⁵⁸ majątku czterech hut i nastąpiło ich wykreślenie z rejestru przedsiębiorców. 20 maja 2004 roku została zarejestrowana nowa firma **Ispat Polska Stal SA**⁵⁹, która jest następ-

⁵⁷ Wartość kapitału zakładowego była o 15 823 891 zł niższa od wartości określonej w uzasadnieniu Uchwały RM ze względu na skorygowanie wartości akcji Huty Cedler SA i Huty im. T. Sendzimira SA dokonanej na podstawie opinii biegłego rewidenta z 24 kwietnia 2002 r.

⁵⁸ Sąd Rejestrowy w Katowicach zarejestrował połączenie PHS SA, której kapitał zakładowy wynosił 1 059 819 890 zł i został w całości objęty przez SP.

⁵⁹ Dalej *ISPAT*.

cą prawnym PHS SA. 17 lutego 2005 r. spółka ta zmieniła nazwę na Mittal Steel Poland SA.

Przed powołaniem PHS SA dokonano oszacowania wartości akcji każdej z wnoszonych hut (których wartość nominalna była równa i wynosiła 10 zł za akcję) i dokonano ich parytetowej wymiany na akcje PHS SA. Podobnego przeliczenia dokonano przy połączeniu czterech hut wraz z jednoczesnym wniesieniem pozostałych 15 % akcji każdej z nich. W poniższym zestawieniu zaprezentowano „wkład” poszczególnych hut w kapitał PHS SA :

Struktura kapitału założycielskiego i połączeniowego PHS SA								
Przed wniesieniem		wniesienie 85% akcji do PHS SA			połączenie (wniesienie całego majątku i pozostałych 15% akcji)			wartość akcji PHS SA po wniesieniu i połączeniu w tys. zł
huta	ogólna ilość akcji hut	akcje hut wnoszone do PHS	pa-rytet	wartość akcji PHS SA w tys. zł	akcje wnoszone w przyłączeniu	pa-rytet	wartość akcji PHS SA w tys. zł	
HK SA	71 600 000	60 860 000	2,47	150 324,2	10 740 000	1,70	18 276,3	168 600,5
HTS SA	109 907 692	93 107 692	6,37	593 096,0	16 800 000	6,81	114 387,7	707 483,7
HC SA	12 700 000	10 795 000	7,48	80 746,6	1 905 000	6,85	13 040,1	93 786,7
HF SA	102 500 000	87 125 000	0,88	76 670,0	15 375 000	0,86	13 278,9	89 948,9
ogółem	296 707 692	251 887 692	3,58	900 836,8	44 820 000	3,55	158 983,1	1 059 819,9

Niezależnie od zrealizowania ustawowego obowiązku utworzenia PHS SA działania ministra właściwego do spraw gospodarki w zakresie wniesienia do niej majątku czterech hut w zamian za akcje były – wg NIK - niewystarczające, a nadzór właścicielski nierzetelny.

Korekta wartości aportu

RM wyraziła zgodę na zawiązanie spółki z udziałem SP wynoszącym 916 696 950 zł w dniu 19 marca 2002 r. Minister Gospodarki sporządził *Sprawozdanie Założycieli Spółki Akcyjnej*, które zostało złożone w **Sądzie Rejestrowym w Katowicach**. Sąd wyznaczył **Kancelarię Porad Finansowo – Księgowych dr Piotr Rojek Sp. z o.o. w Katowicach**⁶⁰ do badania tego sprawozdania. W wyniku badania ustalono, iż wyliczenia wielkości wkładów niepieniężnych wnoszonych do PHS SA dokonano w oparciu o niezweryfikowane przez biegłych wersje sprawozdań sporządzonych przez huty. Badania finansowe poszczególnych hut zostały zakończone dopiero w okresie od 20 marca do 10 kwietnia 2002 r. Kancelaria po uwzględnieniu wyników audytu ponownie wyliczyła wielkości wnoszonych aportów, w wyniku czego wartość aportu została skorygowana z 916 696 950 zł do 900 836 800 zł, tj. o **15 860 150 zł**. RM zaakceptowała 30 kwietnia 2002 r. powyższą zmianę wartości akcji będących własnością SP.

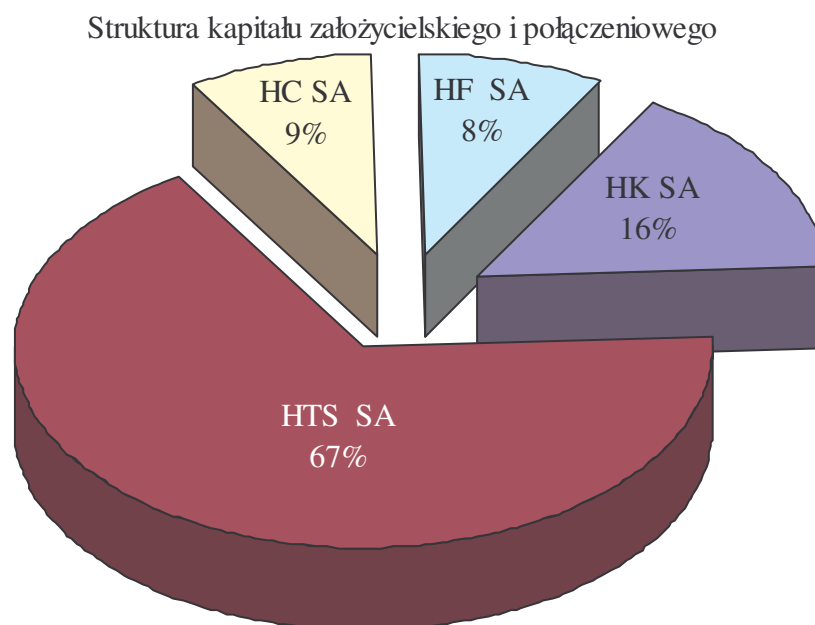
Kancelaria w *Opinii niezależnych biegłych rewidentów dla akcjonariuszy i Rady Nadzorczej Polskich Hut Stali SA w Katowicach* z badania sprawozdania skonsolidowanego grupy kapitałowej PHS SA za rok obrotowy od 6 czerwca do

⁶⁰ Dalej Kancelaria.

31 grudnia 2002 r. zgłosiła uwagi odnośnie metodologii wyceny środków trwałych i inwestycji długoterminowych, które mogły mieć wpływ na ustalenie wartości firmy.

Z ponad 46 tys. obiektów, objętych wyceną, nie przedstawiono kompletnej identyfikacji dla ponad 10 tys. obiektów. Biegły rewident prowadząc badanie nie uzyskał pewności, co do stosowania we wszystkich zakładach PHS SA identycznych zasad dotyczących zagospodarowania majątku zbędnego. W zakresie wyceny inwestycji długoterminowych zastosowane metody bazowały na statycznych informacjach finansowych za rok poprzedni i - zdaniem biegłego - mogły odbiegać od faktycznych wartości rynkowych, co nie pozostałoby bez wpływu na ustalenie wartości firmy.

Strukturę kapitału akcyjnego PHS SA wg wartości nominalnej w momencie połączenia czterech hut z uwzględnieniem źródeł jego pochodzenia oraz wyników wyceny wartości wnoszonych aportów obrazuje poniższy wykres:

Na koniec lipca 2003 r. z grupą PHS SA powiązane były 134 podmioty, z czego 30 podmiotów było jej 100-procentową własnością. PHS SA zatrudniała około 15,5 tys. pracowników, a łącznie z podmiotami zależnymi ponad 30 tys. osób. Udział mocy wytwórczych hut tworzących PHS SA w całkowitych mocach wytwórczych krajowego sektora stalowego był znaczący, w produkcji stali surowej wynosił ponad 60%. W grupie wyrobów płaskich PHS zajmowały dominującą pozycję. W przypadku blach powlekanych oraz blach walcowanych na zimno huty tworzące PHS były jedynym wytwórcą w kraju. Podobna sytuacja miała miejsce w innych grupach asortymentowych wyrobów płaskich⁶¹.

⁶¹ Informacje przytoczone ze stron internetowych Mittal Steel Poland SA (<http://www.phssa.pl/>)

**Brak formalnych
uprawnień członka
RN**

Do pierwszej Rady Nadzorczej powołano osobę nie posiadającą uprawnień wymaganych *ustawą o komercjalizacji i prywatyzacji*. NIK oceniła negatywnie z punktu widzenia legalności powołanie w skład Rady Nadzorczej PHS SA jako reprezentanta SP pana Andrzeja Łędzkiego, który w okresie pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej, tj. od 6 maja 2002 r. do 4 marca 2004 r. nie złożył egzaminu dla kandydatów na członków Rad Nadzorczych i nie został z tego obowiązku zwolniony.

W okresie sprawowania nadzoru właścicielskiego nad PHS SA, Minister Gospodarki nie spowodował uzyskania przez niego wymaganych uprawnień dla członka Rady Nadzorczej ani nie odwołał go z pełnienia tej funkcji. Stanowiło to naruszenie art. 69a w zw. z art. 12 ust. 2 i ust. 7 ww. *ustawy*. Minister Gospodarki nie wyjaśnił⁶² przyczyny powołania pana Andrzeja Łędzkiego w skład Rady, pomimo braków formalnych. Wskazał jedynie, iż do pełnienia funkcji powołało go w Akcie zawiązania spółki Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, na którym Skarb Państwa reprezentowany był przez Podsekretarza Stanu pana Andrzeja Szarawarskiego. Pan Andrzej Szarawarski zeznał, że powołał pana Andrzeja Łędzkiego z uwagi na to, iż był on specjalistą w zakresie metalurgii, prorektorem AGH, a jego kandydaturę zgłosił Zarząd PHS SA.⁶³

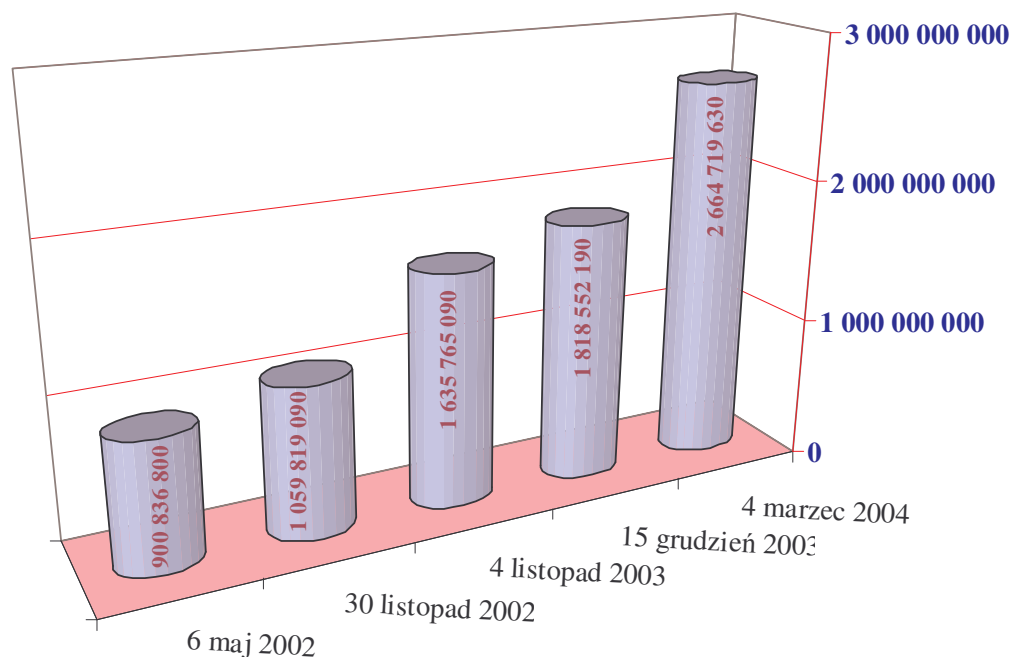
**Podwyższenie
kapitału PHS SA**

W okresie od powołania Spółki do sfinalizowania transakcji prywatyzacyjnej kapitał PHS SA został podwyższony czterokrotnie, łącznie o 1 763 882 830 zł, tj. do kwoty 2 664 719 630 zł. Kolejne podwyższenia, polegające na: włączeniu do PHS SA po 15% akcji hut (listopad 2002 r.), zamianie wierzytelności na akcje (listopad i grudzień 2003 r.) i dokapitalizowaniu Spółki przez Inwestora obrazuje wykres:

⁶² Pismo DPO-VIII-079-115-IK/05 z 23 listopada 2005 r.

⁶³ Protokół przesłuchania świadka Pana Andrzeja Szarawarskiego z dnia 10 lutego 2006 r.

Zmiany kapitału akcyjnego (w zł)

3.2.2. NADZÓR WŁAŚCICIELSKI MG NAD PHS SA

NIK krytycznie oceniła nadzór właścicielski pełniony nad PHS SA przez ministra właściwego do spraw gospodarki, bowiem nie doprowadził on do zakładanej w programach rządowych restrukturyzacji majątkowej hut, z których utworzono PHS SA. Nie uporządkowano stanu prawnego gruntów skonsolidowanych spółek oraz nie zagospodarowano majątku zbędnego. Do momentu powołania Międzyresortowego Zespołu niewłaściwa była też współpraca resortu gospodarki z resortem SP w kwestiach związanych z przygotowaniem Spółki do prywatyzacji.

Niewyłączenie
majątku
niehutniczego
przed utworzeniem
PHS SA

W uzasadnieniu rządowego projektu *ustawy o restrukturyzacji hutnictwa żelaza i stali* złożonym⁶⁴ 18 czerwca 2001 r. przez pana Jerzego Buzka Prezesa Rady Ministrów panu Maciejowi Płażyńskiemu Marszałkowi Sejmu III kadencji podano m.in., że : „Hutnictwo należy skoncentrować tylko na majątku hutniczym, który jest niezbędny do prowadzenia podstawowej działalności hutniczej. Do spółki prowadzącej podstawową działalność hutniczą nie powinny być wnoszone, lub powinny być z niej wydzielone; grunty, budynki, budowle, maszyny i urządzenia, które nie są niezbędne dla tej działalności, a także obiekty technologiczne, które prowadzą inną działalność w sensie technologicznym jak np. koksownie, zakłady energetyczne itp”. Uzasadnienie wskazuje, że intencją inicjatorów ustawy było wyłączenie ze skonsolidowanych hut tych składników majątku, które nie były niezbędne dla działalności hutniczej. Wymieniono wśród nich np. koksownie

⁶⁴ Pismo RM 10-66-01, druk sejmowy III kadencji nr 3071.

z czego należy wnosić, że na etapie prac legislacyjnych nie zakładano włączenia do PHS SA „Koksowni Zdzeszowice”.

Pan Andrzej Szarawarski w odpowiedzi na pytanie : „Dlaczego do PHS SA włączono cały majątek czterech hut bez wcześniejszej restrukturyzacji majątkowej, tj. bez wydzielenia działalności niehutniczej ?”; zeznał, że: „wydzielenie mogło spowodować trudności w określeniu kapitału założycielskiego Spółki i wydłużyć znacznie proces tworzenia Spółki”.

Zastępca dyrektora Departamentu Polityki Przemysłowej w MG poinformował w trakcie kontroli, iż wymienione w programie *Restrukturyzacja 2003* zapisy dotyczące identyfikacji i klasyfikacji majątku zbędnego oraz strategii jego zagospodarowania stały się bezprzedmiotowe w wyniku sfinalizowania (prowadzonego przez MSP) procesu prywatyzacyjnego na tym majątku. NIK nie podziela poglądu, że „problemy dotyczące spraw majątkowych, w tym stan prawny gruntów, pozostawały w gestii Ministra Skarbu Państwa.”⁶⁵.

Uprawnienia ministra właściwego do spraw gospodarki w omawianym zakresie wynikały z nadzoru nad realizacją restrukturyzacji hut, w tym restrukturyzacji majątkowej, sprawowanego w myśl art. 41 *ustawy o restrukturyzacji*. Minister SP nie wykonywał regulacji uprawnień majątkowych do gruntów i budynków, budowli oraz innych urządzeń należących do hut, które z mocy prawa stawały się przedmiotem użytkowania wieczystego i własności, a inicjatywa regulacyjna należała do samych hut. Art. 28 *ustawy o restrukturyzacji* wskazał wyraźnie, iż grunty będące własnością Skarbu Państwa, znajdujące się w dniu 5 grudnia 1990 r. w posiadaniu hut lub ich poprzedników prawnych, co do których huty nie legitymują się dokumentami o przekazaniu im tych gruntów w zarząd w formie przewidzianej prawem stawały się z mocy prawa przedmiotem użytkowania wieczystego, a budynki własnością hut. W odniesieniu do nieruchomości gruntowych, do których prawo zarządu na dzień 5 grudnia 1990 r. było udokumentowane, to zgodnie z art. 31 *ustawy uwłaszczenia* powinno nastąpić już wcześniej, również z mocy prawa na podstawie *ustawy z dnia 29 września 1990 r. o zmianie ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczeniu nieruchomości*⁶⁶, a od 1 stycznia 1998 r. na podstawie art. 200 *ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami*⁶⁷. *Ustawa o restrukturyzacji* przewidywała w tym zakresie jedynie pewne przywileje finansowe dla hut.

Powyższe wyjaśnienia świadczą - zdaniem NIK - o niepełnej realizacji restrukturyzacji i wybiórczym realizowaniu celów *ustawy o restrukturyzacji*. Powyższe wyjaśnienia nie usprawiedliwiają także z innego powodu - zdaniem NIK - braku działań restrukturyzacyjnych. Sfinalizowanie prywatyzacji PHS SA nastąpiło bowiem 27 października 2003 r., tj. po upływie zapisanych w programie *Restrukturyzacja 2003* ostatecznych terminów realizacji powyższych działań.

Brak restrukturyzacji majątkowej hut z udziałem ARP

Niewydzielenie majątku nieprodukcyjnego było jedną z głównych przyczyn nieprzejęcia przez ARP SA składników mienia hut w zamian za wierzytelności nabyte za środki z emisji obligacji, jak przewidywał art. 13 ust. 4 *ustawy o restrukturyzacji*, a ponadto zbędnych składników mienia, co umożliwiał art. 33 *ustawy o restrukturyzacji*. W okresie od dnia 21 października 2001 r.⁶⁸ do dnia

⁶⁵ Wyjaśnienia z 23 listopada 2005 r.

⁶⁶ Dz. U. Nr 79, poz. 464 ze zm.

⁶⁷ Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 ze zm.

⁶⁸ Data wejścia w życie *ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o restrukturyzacji hutnictwa i stali*.

15 kwietnia 2003 r.⁶⁹, wydanie przez PHS SA na rzecz ARP SA aktywów będących własnością PHS SA, w zamian za wykupione przez ARP SA zobowiązania PHS SA, wymagało zgody ministra właściwego ds. gospodarki.

Pan Andrzej Szarawarski wyjaśnił, że nie doszło do restrukturyzacji majątkowej PHS SA z udziałem ARP, ponieważ huty zaproponowały jej mienie niechciane, a obciążenie tym majątkiem ARP SA byłoby dla niej kosztem. Ten zapis ustawy był wg niego „niefortunny, a jego realizacja byłaby nieracjonalna”.⁷⁰ Ostatecznie przyjęty zakres restrukturyzacji był ograniczony jedynie do restrukturyzacji finansowej. Taki wariant restrukturyzacji był przewidywany w art. 13 ust. 11 *ustawy o restrukturyzacji* w sytuacji, gdyby nie doszło do powołania PHS SA lub gdyby nastąpiło objęcie przez PHS SA jedynie większościowych (a nie wszystkich) pakietów akcji łączonych hut.

NIK negatywnie oceniła brak postępów w restrukturyzacji czterech hut w okresie pełnienia nad nimi nadzoru właścicielskiego przez Ministra Gospodarki. Z momentem przejęcia nadzoru nad PHS SA przez Ministra SP niemożliwe już było wyłączenie części majątku niezwiązanego bezpośrednio z procesami hutniczymi, ponieważ sprzeciwiali się temu potencjalni inwestorzy. Na skutek braku wyodrębnienia działalności koksowniczej Inwestor przejął również koksownię „Zdzieszowice”.

Niepodjęcie inwestycji

W okresie sprawowania nadzoru właścicielskiego nad hutami, z których utworzono PHS SA, przez ministra właściwego do spraw gospodarki, tj. od 21 października 2001 r. do 15 kwietnia 2003 r., nie została podjęta przez huty realizacja podstawowych inwestycji związanych z wytwarzaniem wyrobów gotowych oraz poprawą ich jakości. Realizowane były natomiast zobowiązania do obniżenia zdolności produkcyjnych.

Nie rozpoczęto realizacji, planowanych wcześniej, inwestycji w Sosnowcu (walcownia) i Świętochłowicach (linia powlekania), które zgodnie z *Protokołem nr 8 do Traktatu Akcesyjnego* miały zwiększyć od 1 stycznia 2005 r. zdolności produkcyjne wyrobów gotowych o 300 tys. ton rocznie. Wg „*Programu Restrukturyzacji na lata 2002-2010*”, opracowanego przez zarząd Huty Cedler SA w marcu 2002 r., inwestycja w Sosnowcu miała być zrealizowana w latach 2002-2003. Z kolei w *Programie Restrukturyzacji* opracowanym w marcu 2002 r. przez zarząd Huty Florian SA przewidywano realizację inwestycji w Świętochłowicach na lata 2002-2004.

NIK dostrzega, że po prywatyzacji Inwestor wystąpił o zgodę na zmianę zakresu tych inwestycji, lecz zgodnie z zaakceptowanymi przez ministra programami restrukturyzacji hut, realizacja tych inwestycji miała być prowadzona w okresie, w którym prywatyzacja jeszcze nie nastąpiła. Opóźnienia w modernizacji produkcji zagrażały osiągnięciu celów restrukturyzacji, szczególnie w przypadku niepowodzenia prywatyzacji.

W zatwierdzonym przez KE *Biznes Planie* założono realizację (za około 2,4 mld zł) czterech kluczowych dla PHS SA inwestycji obejmujących: budowę

⁶⁹ Data wejścia w życie *ustawy z dnia 12 lutego 2003 r. o zmianie ustawy o restrukturyzacji hutnictwa żelaza i stali* (Dz. U. Nr 56, poz. 495).

⁷⁰ Protokół przesłuchania świadka z 10 lutego 2006 r.

COS⁷¹ w Hucie Katowice SA, modernizację lub przebudowę walcowni gorącej blach w Hucie im. T. Sendzimira SA, linii powlekania blach w Hucie Florian SA i modernizację walcowni walcówki w Hucie Cedler SA. Do końca 2004 r. PHS SA (a po zmianie nazwy: Ispat Polska Stal SA, a następnie: Mittal Steel Poland SA) nie rozpoczęła realizacji ww. inwestycji. Zarząd Mittal SP SA opracował nowy harmonogram realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych i modernizacyjnych w dokumencie (z 6 kwietnia 2005 r.) stanowiącym „Aneks” do *Biznes Planu*, który został notyfikowany w Komisji Europejskiej i uzyskał jej akceptację 20 lipca 2005 r. *Aneks* zawiera zmiany związane między innymi z dostosowaniem programu inwestycyjnego do obecnych i przyszłych wymogów rynku w zakresie asortymentu i wymogów jakościowych. Nie naruszając postanowień *protokołu Nr 8 do Traktatu Akcesyjnego* w zakresie zdolności produkcyjnych wyrobów gotowych oraz utrzymując tą samą wysokość nakładów inwestycyjnych (jak w *Biznes Planie*) w „Aneksie” zaplanowano:

- budowę w Krakowie całkowicie nowej walcowni taśm oraz trwale zamknięcie istniejącej walcowni, z uwagi na to, że modernizacja istniejącej nie zaspakajaby potrzeb rynkowych,
- zakup (za niemal tę samą cenę) w Dąbrowie Górniczej nowej maszyny COS o wydajności 3,0 mln ton półwyrobów rocznie (dwukrotnie więcej niż w *Biznes Planie*) – większość tej produkcji przeznaczona jest do przerobu w grupie Mittal SP SA,
- zapewnienie elastyczności w możliwościach zmodernizowanej walcowni walcówki w Sosnowcu, tak aby mogła ona przejmować w przyszłości wsad o większym rozmiarze, pozwalający na produkcję kręgów do trzech ton,
- zmiany w projekcie linii powlekania organicznego w Świętochłowicach, w celu zastosowania w niej bardziej odpowiedniej suszarki.

Izba negatywnie oceniła niedostateczną współpracę resortu gospodarki z MSP w zakresie: informowania o działaniach prywatyzacyjnych, opiniowania dokumentów sporządzanych przez ISPAT a następnie Mittal SP SA oraz propozycji decydujących o terminowej realizacji kluczowych inwestycji.

**Niedostateczna
współpraca resortu
gospodarki z
resortem SP**

MG nie informowało MSP, że prowadzone są rozmowy z inwestorami i że dwóm z nich (US Steel i LNM Holdings N.V.) udzielono w listopadzie 2002 r. zgody na przeprowadzenie due diligence w PHS SA. Pan Andrzej Szarawarski (wówczas Sekretarz Stanu w MG) bez upoważnienia Ministra SP wyraził zgodę na prowadzenie przez inwestorów badań w PHS SA uważając⁷², że miał do tego prawo w ramach wykonywania uprawnień właścicielskich i upoważnienie Ministra SP nie było konieczne. Pracownicy DPR I w Ministerstwie Skarbu Państwa będący jednocześnie członkami Międzyresortowego Zespołu wyjaśnili⁷³, że nie wiedzieli o badaniach Spółki prowadzonych przez tych inwestorów i że „z punktu widzenia

⁷¹ Instalacja do ciągłego odlewania stali.

⁷² Protokół przesłuchania świadka z 10 lutego 2006 r.

⁷³ Protokoły przesłuchania świadków z 21 i 23 lutego 2006 r.

pragmatyki procesu prywatyzacyjnego było to działanie niepożądane i niedopuszczalne”.

NIK oceniła wyrażenie zgody na przeprowadzenie due diligence w Spółce dwóm inwestorom jeszcze przed ogłoszeniem zaproszenia do rokowań jako nierówne traktowanie podmiotów w procesie prywatyzacyjnym. Również okoliczności wyrażenia tej zgody, tj. wkroczenie przez pana Andrzeja Szarawarskiego w kompetencje ministra odpowiedzialnego za prywatyzację bez jego zgody wskazują na możliwość wystąpienia w tej sytuacji mechanizmu korupcyjnego.

**Opóźnione opinie
w sprawie zmiany
Biznes Planu**

Minister SP w pismach⁷⁴ do MGiP informował m.in., że w trakcie Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki w dniu 29 lipca 2004 r., przed rozpatrzeniem punktu porządku obrad, przewidującego podjęcie uchwały zatwierdzającej dokument pn. „*Aktualizacja metod realizacji Biznes Planu Ispat Polska Stal SA na lata 2003-2006*”⁷⁵ na wniosek SP ogłoszona została przerwa. MSP poprosiło MGiP o ocenę zgodności rozpatrywanego dokumentu z programem *Restrukturyzacja 2003* oraz o opinię czy zakres proponowanych zmian będzie wymagał uzgodnień i akceptacji KE. Opinia MGiP była niezbędna do podjęcia decyzji co do sposobu głosowania reprezentanta SP na Walnym Zgromadzeniu Spółki. W piśmie z 20 sierpnia 2004 r. poproszono o potraktowanie sprawy jako bardzo pilnej w związku z tym, że wznowienie obrad Walnego Zgromadzenia zaplanowano na dzień 26 sierpnia 2004 r. MGiP swoje uwagi do *Aktualizacji metod realizacji* przekazało pismem z dnia 25 sierpnia 2004 r. otrzymanym przez MSP 27 sierpnia 2004 r., tj. po zakończeniu Walnego Zgromadzenia Spółki, które w dniu 26 sierpnia 2004 r. podjęło jednogłośnie decyzję o pozostawieniu bez rozpatrzenia powyższego punktu porządku obrad.

5 listopada 2004 r. MSP poinformowało MGiP o przesunięciu w czasie realizacji czterech kluczowych inwestycji w spółce ISPAT z prośbą o zajęcie stanowiska, czy przedstawione propozycje wymagają uzgodnień i akceptacji KE. MGiP zwlekało z wydaniem zgody w sprawie zmian. Przygotowany przez Mittal SP SA aneks do *Biznes Planu PHS SA na lata 2003 – 2006*, dotyczący m.in. opóźnienia terminu realizacji ww. inwestycji został przekazany w kwietniu 2005 r. przez MGiP do KE, i zaakceptowany przez nią w dniu 20 lipca 2005 r.

Eksperti Konsorcjum Monitorującego przebieg restrukturyzacji w Raporcie nr 4 za 2004 r. ocenili, iż „trwałą viability Spółka może osiągnąć najwcześniej pod koniec 2007 roku, ale tylko po zrealizowaniu wszystkich zaplanowanych przedsięwzięć inwestycyjnych”. Zdaniem Izby, zwłoka w zatwierdzeniu aneksu miała wpływ na przedłużenie okresu uzgodnień z Komisją Europejską w sprawie realizacji inwestycji przez Spółkę.

3.2.3.

PRZYGOTOWANIE DO PRYWATYZACJI

NIK negatywnie pod względem rzetelności i celowości oceniła przygotowanie Spółki do prywatyzacji. MSP formalnie nie zakończyło rozpoczętej na przełomie lat 2000/2001 procedury prywatyzacyjnej obejmującej hutę, z których utworzono

⁷⁴ Z dnia 30 lipca 2004 r. i 20 sierpnia 2004 r.

⁷⁵ Dalej: *Aktualizacja metod realizacji*

PHS SA. Zaproszenie do rokowań wysłane 20 grudnia 2002 r. przez Ministra SP do grupy inwestorów branżowych wskazanych przez *Międzyresortowy Zespół* było wystosowane w momencie, kiedy nie nastąpiła jeszcze konsolidacja czterech hut; brak było bilansu otwarcia, nie było gotowe *memorandum informacyjne* nie wykonano *analiz przedprywatyzacyjnych* dla PHS SA. Nie wykonano też żadnych analiz, które oceniałyby pozycję rynkową PHS SA ani nie wykonano analizy rynków hutniczych.

Nieprzygotowanie Spółki do prywatyzacji było m.in. konsekwencją ustawowego przekazania nadzoru nad hutami do MG i pozostawienia obowiązków prywatyzacyjnych w MSP oraz braku właściwej współpracy pomiędzy tymi resortami. Pan Andrzej Szarawarski wyjaśnił⁷⁶, że Minister SP w momencie przekazywania nadzoru właścicielskiego nad hutami nie przekazał Ministrowi Gospodarki szczegółowej informacji o tym, że trwa przetarg na sprzedaż aktywów hut, z których miała powstać PHS SA. Z kolei Ministerstwo Gospodarki nie informowało MSP, że prowadzi rozmowy z inwestorami i że dwóm z nich (US Steel i LNM Holdings N.V.) udzieliło w listopadzie 2002 r. zgody na przeprowadzenie due diligence.

3.2.3.1 NIESKUTECZNE PRÓBY SPRYWATYZOWANIA CZTERECH HUT

MSP formalnie nie zakończyło rozpoczętego na przełomie lat 2000 i 2001 postępowania prywatyzacyjnego wobec czterech hut, z których utworzono PHS SA oraz nie poinformowało inwestorów o zaniechaniu procedury prywatyzacyjnej.

14 listopada 2000 r. RM podjęła decyzję w sprawie procedury prywatyzacyjnej i innych przekształceń własnościowych spółek: Huty im. T. Sendzimira SA, Huty Cedler SA, Huty Florian SA i elementów majątku Huty Katowice SA. 23 listopada 2000 r. Minister Skarbu Państwa zatwierdził do realizacji tę procedurę i inne przekształcenia. W lutym 2001 r. Minister Skarbu Państwa podjął decyzję o dopuszczeniu do procesu due diligence **Konsorcjum Europejskiego i LNM Holdings N.V.**, którzy w lipcu i październiku 2001 r. złożyli oferty prywatyzacyjne.

Decyzje RM oraz Ministra SP dotyczące tych prywatyzacji pozostawały formalnie wiążące przed ponownym uruchomieniem działań związanych z prywatyzacją tych samych hut skonsolidowanych w PHS SA. 4 listopada 2002 r. pan Wiesław Kaczmarek ówczesny Minister SP zgodził się z opinią, że należy zakończyć dotychczasową procedurę i powiadomić o tym poprzez ogłoszenie.

Dyrektor Departamentu Restrukturyzacji i Pomocy Publicznej w MSP wnioskował 5 czerwca 2002 r. o powołanie *zespołu do opracowania stanowiska Ministerstwa Skarbu Państwa w sprawie prywatyzacji sektora hutnictwa żelaza i stali*. W uzasadnieniu wniosku podał m.in., że: „Ministerstwo Gospodarki prowadzi obecnie samodzielne rozmowy z potencjalnymi inwestorami bez uzgodnienia z MSP. Wypowiedzi przedstawicieli Ministerstwa Gospodarki dotyczące prywatyzacji nie są konsultowane z Ministrem Skarbu, co znajduje się w sprzeczności z ustawowym podziałem kompetencji.” Zespół przedstawił⁷⁷ warunki konieczne przed ponownym uruchomieniem procesu prywatyzacji sektora określone jako:

- zakończenie prac związanych z dotychczas prowadzonym procesem prywatyzacji hut poprzez ogłoszenie;

⁷⁶ Protokół przesłuchania świadka z 10 lutego 2006 r.

⁷⁷ Protokół nr 2 z 10 czerwca 2002 r.

- wyjaśnienie ostatecznej struktury akcjonariatu oraz ilości akcji będących w posiadaniu Skarbu Państwa :
 - zakończenie rozmów z wierzycielami, ustalenie kwoty jaka będzie podlegała zamianie na akcje w podwyższonym kapitale PHS SA, ustalenie podmiotów, których wierzytelności zostaną zamienione na akcje,
 - rozstrzygnięcie sprawy akcji pracowniczych,
 - zakończenie spraw związanych z emisją obligacji oraz ich wykupem przez ARP SA.

4 listopada 2002 r. pan Wiesław Kaczmarek Minister SP wyraził zgodę na powyższą propozycję i mimo niezrealizowania zawartych w niej postulatów zwrócił się 5 listopada 2002 r. z wnioskiem do RM o wyrażenie zgody na niepubliczny tryb zbycia akcji PHS SA, a 20 grudnia 2002 r. wystosował zaproszenia do inwestorów. W udostępnionej kontrolerom dokumentacji MSP nie było pism i korespondencji adresowanych do doradcy i inwestorów w sprawie formalnego zakończenia prac związanych z procesem prywatyzacji czterech hut przed utworzeniem z nich PHS SA, a pracownicy uczestniczący w procesie prywatyzacji PHS SA nie znali przebiegu i przyczyn zakończenia niepowodzeniem prywatyzacji czterech hut.

Niepoinformowanie potencjalnych inwestorów o zakończeniu przez MSP prowadzonej procedury prywatyzacyjnej aktywów czterech hut stanowi - wg NIK - naruszenie standardów rzetelnego procesu prywatyzacyjnego i świadczy o braku przejrzystości w działaniach MSP.

3.2.3.2 OPÓŹNIONE ZATWIERDZENIE BILANSU POŁĄCZENIOWEGO

Sprawozdanie finansowe PHS SA za okres od 6 czerwca 2002 r. do 31 grudnia 2002 r. zostało zatwierdzone dopiero 4 marca 2004 r. (tj. w przeddzień Zamknięcia Transakcji), mimo że wniosek Zarządu PHS SA w tej sprawie został sporządzony 16 czerwca 2003 r. Przesunięcie terminu było spowodowane wątpliwościami Departamentu Nadzoru Właścicielskiego I w MSP (DNW I) dotyczącymi interpretacji *ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości*⁷⁸, a – po ich rozstrzygnięciu - wyjaśnieniami odnośnie sposobu wyceny majątku trwałego PHS SA.

Początkowo uzależniano zatwierdzenie sprawozdania PHS SA od zatwierdzenia sprawozdań czterech przejmowanych hut przez ich organy. DNW I w MSP nie uznał bowiem argumentacji przedstawianej przez Spółkę i popartej opinią z 9 kwietnia 2003 r. sporządzoną przez **Radców Prawnych Oleś&Rodzynkiewicz**, że sprawozdania czterech hut (przejmowanych przez PHS SA) nie podlegały obowiązkowi badania, ogłaszania ani zatwierdzania, ponieważ podmioty te nie będą kontynuowały działalności. W związku z wątpliwościami MSP przeprowadziło z PHS SA i Ministerstwem Finansów konsultacje dotyczące interpretacji *ustawy o rachunkowości*. Ostatecznie MF 8 listopada 2003 r. uznało⁷⁹, że sprawozdania przejmowanych spółek nie podlegały obowiązkowi badania, ogłaszania ani zatwierdzania. Niemniej MF zauważyło, że przeprowadzenie badania pozwoliłoby na ustalenie czy wykazane w wartościach księgowych składniki aktywów i pasywów spółek przejmowanych zostały ustalone w prawidłowej (godziwej) wysokości.

⁷⁸ tj. Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.

⁷⁹ w piśmie DR-1/500-172-3/AG/BB/03/2104

Kolejną kwestią, od której Minister SP uzależnił zatwierdzenie sprawozdania PHS SA za okres od 6 czerwca 2002 r. do 31 grudnia 2002 r. było złożenie przez Zarząd PHS SA dodatkowych wyjaśnień do uwag wraz z opinią Rady Nadzorczej do tych wyjaśnień. Chodziło o wyjaśnienia do uwag zgłoszonych przez Kancelarię Porad Finansowo-Księgowych dr Piotr Rojek Spółka z o.o. z Katowic w *Raporcie Niezależnych Biegłych Rewidentów z Badania Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego Grupy Kapitałowej Polskie Huty Stali SA z Siedzibą w Katowicach za Rok Obrotowy od 6 czerwca do 31 grudnia 2002 roku* sporządzonego 31 października 2003 r.

Uwagi te dotyczyły :

- ujęcia w wycenie 46 000 obiektów, z których nie przedstawiono kompletnej identyfikacji dla 10 000 obiektów, co mogło utrudnić rzetelną ich wycenę. W efekcie wycenę tych obiektów oparto na informacjach ustnych uzyskanych od pracowników lub na ograniczonych danych z ewidencji księgowej,
- wyodrębniania obiektów do grup trwale wyłączonych, przeznaczonych do likwidacji itp., które odbywało się w ramach każdej huty oddzielnie bez szczegółowego regulaminu obowiązującego wszystkie jednostki, - zatem bez pewności, iż stosowane zasady we wszystkich hutach były identyczne,
- uwzględnienia w kosztach likwidacji majątku zbędnego jedynie kosztów przywrócenia stanu pierwotnego na poziomie zero (bez uwzględnienia kosztu likwidacji obiektów podziemnych), a nie odpowiednio do faktycznego zagospodarowania terenu, co w ocenie biegłego może być dyskusyjne,
- wycen inwestycji długoterminowych, dokonanych jedynie w oparciu o statyczne (za ostatni rok) informacje finansowe. Tak sporządzone wyceny mogą wykazywać duże odchylenia od faktycznych wartości rynkowych, tym bardziej, iż w wielu przypadkach dokumentacja była niewystarczająca dla stwierdzenia czy wykorzystane w trakcie wyceny parametry były właściwe.

Na podstawie wyjaśnień Zarządu, RN PHS SA rekomendowała 4 marca 2004 r., Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu zatwierdzenie sprawozdania finansowego Spółki za okres od 6 czerwca 2002 r. do 31 grudnia 2002 r. uznając, że : „Brak identyfikowalności niektórych składników majątku trwałego nie wpływa więc w ocenie Rady Nadzorczej na wyniki wyceny majątku trwałego PHS SA”.

Dyrektor DPR I w odpowiedzi na pytanie o to dlaczego rekomendował zawarcie umowy z Inwestorem, mimo iż nie został zatwierdzony bilans PHS SA na 31 grudnia 2002 wyjaśnił⁸⁰: „Wielokrotnie zwracałem uwagę na fakt, że spółka nie jest dobrze przygotowana do prywatyzacji. Inwestorzy prowadzący badania zwracali uwagę na problemy z dokumentacją.” Pan Andrzej Szarawarski zeznał:, że „wynikało to z pośpiechu, który spowodowany był pogarszającą się sytuacją ekonomiczną czterech hut, to był wyścig z upadłością”.

3.2.3.3. NIEZWERYFIKOWANIE ZAŁĄCZNIKÓW DO UMOWY PRYWATYZACYJNEJ

NIK negatywnie pod względem rzetelności i celowości oceniła uchylenie się komórek odpowiedzialnych w MSP za prywatyzację od weryfikacji dokumentów

⁸⁰ Protokół przesłuchania świadka z 23 lutego 2006 r.

istotnych dla tej transakcji. W wypracowywaniu rozwiązań i decyzji prywatyzacyjnych uczestniczyli wierzyciele, Konsorcjum Doradcze, Zespół Międzyresortowy, Zarząd Spółki oraz departamenty merytoryczne w MSP. Kluczowe dla prywatyzacji dokumenty (oszacowanie wartości PHS SA i Biznes Plan na lata 2003 – 2006 r. stanowiący załącznik do umowy prywatyzacyjnej) zawierały błędy i nie były zweryfikowane przez pracowników MSP.

W dwóch dokumentach stanowiących załączniki do umowy prywatyzacyjnej, tj. w rządowym programie: *Restrukturyzacja i Rozwój Hutnictwa Żelaza i Stali w Polsce do 2006 r.* i w Biznes Planie Spółki zawarto opis sposobu wyliczenia wskaźników *viability* V_1 i V_2 . Wyniki kontroli wykazały, że w każdym z tych dokumentów algorytm wyliczania wskaźnika V_2 jest inny, a pracownicy DPR I nie potrafili wyjaśnić przyczyn tej różnicy.

Dyrektor DPR I w MSP wyjaśnił, że weryfikacja Biznes Planu wykraczała poza zakres kompetencji DPR I⁸¹. Naczelnik Wydziału w DPR I, która kierowała projektem prywatyzacji PHS SA wyjaśniła⁸², że nie analizowała wskaźników i nie miała świadomości różnicy.

Konsorcjum Doradcze, które sporządziło Biznes Plan na zlecenie PHS SA wyjaśniło⁸³, że: „Autorzy Biznes Planu nie byli zapoznani z ostatecznie ustalonym algorytmem liczenia tego wskaźnika, który został zamieszczony w ostatecznej wersji Programu Rządowego. Wcześniejsze objaśnienia sposobu liczenia tego wskaźnika budziły liczne wątpliwości interpretacyjne i w ostateczności Doradca opracowując Biznes Plan (Konsorcjum EVIP/BRE) wypracował algorytm kalkulacji tego wskaźnika w oparciu o wskazówki i wyjaśnienia uzyskane w trakcie kontaktów roboczych z Doradcą Komisji Europejskiej firmą EuroStrategy Consultants. Trzeba także zaznaczyć, że wskaźniki te nie są szczegółowo opisane ani w żadnym akcie prawnym ani w literaturze fachowej i są autorskim narzędziem oceny hut brytyjskiej firmy EuroStrategy Consultants, współpracującą z Komisją Europejską przy restrukturyzacji branży stalowej.” Rozbieżności w sposobie liczenia wskaźników Minister Gospodarki uzasadniał tym, że⁸⁴: „Komisja Europejska nigdy nie przedstawiła stronie polskiej algorytmu wyznaczania wskaźników *viability*. [...] strona polska samodzielnie dopracowała się tego algorytmu metodą symulowania procedur obliczeniowych, wychodząc z uzyskanych (przez ESC) wyników i danych początkowych.”

Powyższe wyjaśnienia i wskazywane trudności nie zmieniają faktu, że wielkość wskaźnika V_2 będzie podstawą oceny osiągnięcia przez polskie huty zdolności do konkurowania na wolnym rynku. Z tego powodu niedopuszczalne są różnice w metodologii jego wyznaczania, a jego precyzyjne, jednoznaczne i spójne zdefiniowanie jest konieczne dla rzetelności oceny konkurencyjności hut.

⁸¹ Protokół przesłuchania świadka z 23 lutego 2006 r.

⁸² Protokół przesłuchania świadka 21 lutego 2006 r.

⁸³ Pismo z 29 grudnia 2005 r. pana Leszka Filipowicza Wiceprezesa Zarządu BRE Corporate Finance SA oraz pismo z 30 grudnia 2006 r. pana Mark Romana Dyrektora Generalnego EVIP International Sp. z o.o.

⁸⁴ Pismo z dnia 23 listopada 2005 r.

Zobowiązanie
Ministra SP przez
RM do zlecenia
analiz PHS SA

3.2.3.4. BRAK ANALIZ PRZEDPRYWATYZACYJNYCH

NIK negatywnie z punktu widzenia legalności i celowości oceniła zaniechanie zlecenia przez Ministra SP analiz przedprywatyzacyjnych dla PHS SA, o których mowa w punkcie „4.3.1. Prywatyzacja PHS SA” *Programu Restrukturyzacji*.

RM przyjmując 5 listopada 2002 r. i modyfikując 10 stycznia 2003 r. ten program postanowiła, że : „W celu zbycia akcji PHS SA, należących do Skarbu Państwa minister właściwy do spraw Skarbu Państwa zleci przeprowadzenie analiz przedprywatyzacyjnych zgodnie z wymogami ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych.”

Niezlecenie przez Ministra SP ww. analiz Dyrektor Departamentu Prywatyzacji I w MSP⁸⁵ uzasadniał⁸⁶ tym że: „spółka Polskie Huty Stali SA nie powstała w trybie komercjalizacji przedsiębiorstwa państwowego [...] w związku z powyższym w przedmiotowej sprawie wyłączone było stosowanie art. 32 Ustawy [*ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji - dopisek NIK*] przewidującego obowiązek dokonania odpowiednich analiz przedprywatyzacyjnych.” Argument ten jest wg NIK niezasadny, bowiem użyte w programie rządowym sformułowanie, iż analizy mają być zleczone zgodnie z wymogami ustawy (a nie na jej podstawie) oraz fakt, że zobowiązanie zostało zamieszczone w tym programie już po utworzeniu PHS SA (czyli wtedy kiedy znany był tryb powołania Spółki) wskazuje - wg NIK - na jednoznaczną intencję zobowiązania MSP do zlecenia analiz.

Stanowisko NIK potwierdził pan Grzegorz Woźniak Minister Gospodarki, który na pytanie o intencję ww. postanowienia *Programu Restrukturyzacji* wyjaśnił⁸⁷ m.in., że: „... zapis zobowiązujący przeprowadzenie analiz przedprywatyzacyjnych w PHS SA, w sposób analogiczny jak w spółkach skomercjalizowanych [...], był zgodny z wprowadzanymi zmianami legislacyjnymi.” Wyjaśnienia MG nie pozostawiają - wg NIK - wątpliwości, że intencją autorów *Programu Restrukturyzacji* było to, żeby przed prywatyzacją PHS SA dokonać analiz przedprywatyzacyjnych.

W trakcie kontroli ustalono ponadto, że w październiku 2002 r. pan Ireneusz Sitariski Podsekretarz Stanu w MSP przedstawił panu Jackowi Piechocie Ministrowi Gospodarki propozycję⁸⁸ brzmienia rozdziału 4.12 *modyfikacji Programu Restrukturyzacji* dotyczącego prywatyzacji PHS SA, która zawierała m.in. postanowienie: „zobowiązuje się zarząd PHS SA do zlecenia wybranemu przez siebie podmiotowi wykonania analizy spółki, której zakres, sposób opracowania i odbioru powinien być zgodny z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zakresu analizy spółki.”

Ustalenia kontroli wskazują zatem, że zarówno propozycja MSP na etapie sporządzania rządowego programu, jak też jego postanowienia, przewidywały wykonanie analiz przedprywatyzacyjnych dla PHS SA, a przyjęty ostatecznie program rządowy zakładał ich zlecenie przez Ministra SP.

⁸⁵ Dalej DPR I.

⁸⁶ Pismo MSP/DPRI/6088/2005 z 5 grudnia 2005 r.

⁸⁷ Pismem DPO-VIII-073-114-JŁ/05 C.Dz.4460/431/16 z 30 grudnia 2005 r.

⁸⁸ W piśmie MSP/DRIPP/2002/2399.

**Niewykorzystanie
analiz dla czterech
hut w procesie
prywatyzacji
PHS SA**

Wykonane za kwotę ok. 8,5 miliona zł w latach 1999-2002, częściowo przez te same firmy doradcze, analizy we wcześniejszych, nieudanych prywatyzacjach hut, z których utworzono PHS SA, nie zostały przez MSP wykorzystane w procesie prywatyzacji PHS SA. DPR I nie przejął od komórki odpowiedzialnej wcześniej za prywatyzację czterech hut (DNW I⁸⁹) dokumentacji prywatyzacyjnej, w tym analiz przedprywatyzacyjnych. Po zmianach organizacyjnych dokonanych w MSP na początku 2002 r. - przez cały 2002 r. i na początku 2003 r. prowadzona była korespondencja w sprawie przekazania tej dokumentacji.

18 lutego 2003 r. po wielokrotnych, wcześniejszych, bezskutecznych monitach DNW I przekazał⁹⁰ do DPR I dwa egzemplarze wykazu kompletnej dokumentacji dotyczącej procesu prywatyzacji spółek sektora żelaza i stali z prośbą o jej przejęcie i podpisanie protokołu przekazania. DPR I odmówił⁹¹ uzasadniając swoje stanowisko „historycznym znaczeniem” dokumentacji. Dyrektor Zakładu Obsługi w MSP wyjaśnił⁹², że akta dotyczące HTS SA, HC SA, HF SA zostały przekazane w lutym i marcu 2003 r. do Archiwum Zakładowego przez pracownika z DNW I i nikt z nich nie korzystał po przekazaniu.

W wyniku opisanego wyżej sporu i stanowiska kierownictwa DPR I analizy przedprywatyzacyjne, przygotowane przez konsorcjum⁹³ dla HF SA, HC SA i HTS SA za łączną kwotę ok. 4 200 tys. zł oraz analizy przygotowane dla HK SA przez **Chase Manhattan plc**⁹⁴ za kolejne 4 295 tys. zł nie zostały wykorzystane w procesie prywatyzacji PHS SA.

**Brak wiedzy MSP
o kosztach
doradztwa przy
prywatyzacji hut**

Pomimo wielokrotnego żądania wyjaśnień kierowanego do DPR I i do DNW I oraz Dyrektora Generalnego w MSP, kontrolerzy NIK nie uzyskali pełnej informacji o wykonaniu umów na doradztwo przy prywatyzacji czterech hut, z których utworzono PHS SA. Żadna z wymienionych wyżej komórek organizacyjnych nie była też w stanie udzielić informacji o wysokości wypłaconych doradcom wynagrodzeń (ostatecznie informację uzyskano od doradców i Spółki). Brak tej wiedzy w MSP świadczy - zdaniem NIK - o braku w MSP sprawnego systemu monitorowania wykonania umów z doradcami, co może oznaczać niekontrolowanie wielomilionowych wydatków związanych z prywatyzacją. Oceny tej nie zmienia fakt, że wynagrodzenia doradcy finansowały prywatyzowane podmioty.

O brakach w dokumentacji MSP i słabości systemu rejestracji umów świadczy dodatkowo fakt, że departamenty merytoryczne nie udostępniły do kontroli Aneksu Nr 1 z dnia 10 marca 2000 r. do umowy 638/99 z dnia 7 września 1999 r. (zmieniającego wynagrodzenie wykonawcy). Dyrektor Departamentu Budżetu i Finansów w piśmie MSP/DBiF/11807 z 12 grudnia 2005 r. DBiF poinformował: „w naszej bazie umów aneks taki nie figuruje”.

11 października 2004 r. pan Jacek Piechota Sekretarz Stanu w Ministerstwie Gospodarki i Pracy poinformował⁹⁵ pana Tadeusza Sorokę Podsekretarza Stanu w MSP, że: „Głównym i praktycznie jedynym dokumentem, na podstawie którego

⁸⁹ Powstał w wyniku przekształcenia Departamentu Nadzoru i Prywatyzacji 1

⁹⁰ Pismem znak: MSP/DNWI/826/02.

⁹¹ W piśmie znak: MSP/DPR1/578/LS/02 z dnia lutego 2002 r.

⁹² W piśmie znak: ZO/5038/05 z dnia 12 grudnia 2005 r.

⁹³ Na podstawie umów : MSP/638/99 z 7 września 1999 r., MSP/DFSP/456/2000 z 30 listopada 2000 r.

⁹⁴ Na podstawie umowy MSP/303/99 z 24 kwietnia 1999 r.

⁹⁵ Pismem DPO-VIII-073-52-IK/04

ówczesne Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej oceniało działalność Polskich Hut Stali SA na przełomie lat 2002-2003 był Biznes Plan na lata 2003-2006 [z 15 listopada 2002 r.] opracowany przez Doradcę Prywatyzacyjnego Ministerstwa Skarbu Państwa EVIP International Sp. z o.o.". Dalej wskazał, że pierwszą ocenę działalności i wyników osiągniętych przez całe polskie hutnictwo, z uwzględnieniem PHS, zawiera Raport nr 1 za okres od stycznia do czerwca 2003 r. z monitorowania procesu restrukturyzacji hutnictwa.

Brak analizy przedprywatyzacyjnej dla PHS SA stanowił - wg NIK - duże utrudnienie w dokonaniu prawidłowej oceny sytuacji PHS SA, jej pozycji rynkowej oraz perspektyw rozwoju. Na problemy z uzyskaniem informacji o sytuacji prywatyzowanego podmiotu zwracali wielokrotnie uwagę inwestorzy, którzy nie mogli uzyskać potrzebnych im informacji nawet w trakcie „due diligence”. Raporty z monitorowania restrukturyzacji hutnictwa sporządzane od połowy 2003 r. na zlecenie MG przez Konsorcjum Monitorujące nie miały charakteru prognozy i ich przydatność na potrzeby prywatyzacji była - wg NIK - ograniczona.

3.2.3.5. ZATRUDNIENIE DORADCY MINISTRA SP W NIEKONKURENCYJNYM TRYBIE

Zawiązanie Konsorcjum Doradczego

19 lutego 2003 r. zostało zawiązane konsorcjum pomiędzy **BRE Corporate Finance SA** a **EVIP International Sp. z o.o.** Strony zawiązały konsorcjum w związku z wszczęciem procesu prywatyzacji PHS SA przez Ministra SP oraz ze względu na fakt wspólnego uczestniczenia jako doradcy w procesie przekształceń kapitałowych HTS SA, HF SA, HC SA, HK SA oraz współautorstwa *Biznes Planu Polskich Hut Stali SA na lata 2003 – 2006*.

NIK negatywnie z punktu widzenia legalności i gospodarności oceniła zatrudnienie przez Ministra SP Konsorcjum Doradczego jako doradcy przy prywatyzacji PHS SA w trybie „zamówienia z wolnej ręki”, bez próby wyłonienia doradcy w innym, konkurencyjnym trybie. Znaczenie tej nieprawidłowości jest szczególnie ze względu na znaczną wysokość wynagrodzenia wynoszącego **3 074.4 tys. zł** brutto (netto 2 520 tys. zł). Zamówienia publicznego w trybie z wolnej ręki udzielił pan Andrzej Szarawarski, Sekretarz Stanu w MSP poprzez zawarcie dnia 30 kwietnia 2003 r. z Konsorcjum Doradców EVIP International Sp. z o.o. i BRE Corporate Finance SA *umowy nr MSP/DBiF/133/FSP/2003*, po uzyskaniu zgody Prezesa UZP na wybór wykonawcy w trybie z wolnej ręki. Przedmiotem umowy było świadczenie usług związanych z obsługą procesu prywatyzacji PHS SA. Zakres prac obejmował wyłącznie świadczenie usług doradczych (bez wykonania analiz przedprywatyzacyjnych) w oparciu o szereg prac i dzieł realizowanych przez Konsorcjum z tytułu zawartej umowy bezpośrednio z PHS SA.

Przy udzielaniu tego zamówienia nie zachodziła – w ocenie NIK - żadna z przesłanek umożliwiających zastosowanie niekonkurencyjnego trybu, jakie przewidziano w art. 71 ust. 1 pkt 1-6 *ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych*.

4 kwietnia 2003 r. Zastępca Dyrektora DPR I w MSP zwrócił się⁹⁶ do pana Józefa Mikosy Dyrektora Generalnego w MSP z wnioskiem o rozpoczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na doradztwo w procesie prywatyzacji PHS SA. Zarówno w tym wniosku, jak i we wniosku Dyrektora Generalnego MSP do Prezesa URE o zatwierdzenie trybu wyboru wykonawcy⁹⁷ - proponowany tryb „zamówienia z wolnej ręki” uzasadniony był pilną potrzebą zatrudnienia doradcy, która to konieczność ujawniła się - wg autorów pism - dopiero w trakcie prac Międzyresortowego Zespołu po przyjęciu przez RM programów restrukturyzacji hutnictwa żelaza i stali. Wskazywano też, że wcześniej nie planowano zatrudnienia doradcy. Proponowano udzielenie zamówienia *Konsorcjum* wskazując, że zatrudnienie doradcy stale współpracującego w ostatnich latach z MSP pozwoli na znaczne skrócenie terminu realizacji procesu prywatyzacji oraz istotne obniżenie kosztów doradztwa.

Kontrola nie potwierdziła argumentu o wcześniejszym nieplanowaniu zatrudnienia doradcy. Ustalono bowiem, że w listopadzie 2002 r. w korespondencji⁹⁸ z Konsorcjum Doradczym pan Józef Mikosa wskazał, że procesem prywatyzacji objęta jest PHS SA, a doradca prywatyzacyjny wybrany zostanie ponownie. Również Dyrektor DPR I zeznając w charakterze świadka wyjaśnił,⁹⁹ że od początku procesu prywatyzacji PHS SA miał (podobnie jak inni pracownicy DPR I) świadomość konieczności zatrudnienia doradcy prywatyzacyjnego. Także argument, iż zatrudnienie Konsorcjum Doradczego pozwoli na obniżenie kosztów doradztwa nie został potwierdzony żadnymi wyliczeniami ani analizami, a kontrola ustaliła, że we wcześniejszych postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonych w MSP, oferty firm, które utworzyły Konsorcjum Doradcze nie były najtańsze.

**Zgoda Prezesa
UZP na
niekonkurencyjny
tryb zatrudnienia
doradcy**

Pan Włodzimierz Dzierżanowski Wiceprezes UZP *Decyzją ZT/5200/03* z 23 kwietnia 2003 r. odmówił zatwierdzenia wyboru trybu zamówienia z wolnej ręki. Na ponowny wniosek MSP, w którym nie podano żadnych nowych okoliczności, Pan Tomasz Czajkowski Prezes UZP *Decyzją ZD/5480/03* z 29 kwietnia 2003 r. uchylił decyzję z 23 kwietnia 2003 r. i zatwierdził tryb zamówienia z wolnej ręki w postępowaniu na doradztwo przy prywatyzacji PHS SA.

NIK podzieliła argumentację pana Włodzimierza Dzierżanowskiego, który odmowę zatwierdzenia wyboru trybu zamówienia z wolnej ręki uzasadnił tym, że analiza stanu faktycznego nie pozwalała na przyjęcie, że zaistniała wyjątkowa, nieprzewidywalna sytuacja, a stopień skomplikowania i wielkość procesu prywatyzacji musiały być zamawiającemu znane wcześniej. Przy zachowaniu należytej staranności przez zamawiającego pozwalało to na zachowanie trybu konkurencyjnego. Podniósł także, iż nie można uznać, że wskazana we wniosku firma jest jedyną mogącą zrealizować zamówienie, a najbardziej ekonomicznym rozwiązaniem jest organizacja postępowania konkurencyjnego.

NIK nie zgodziła się natomiast z uzasadnieniem jakie zawarł pan Tomasz Czajkowski w *Decyzji ZD/5480/03* z 29 kwietnia 2003 r. Wnioskodawca nie podał bowiem żadnych nowych okoliczności i ponownie wskazał „konieczność natych-

⁹⁶ Pismem /DPRI/1316/2003/PW.

⁹⁷ Pismo z 15 kwietnia 2003 r. MSP/DPR1/1320/2003/PW.

⁹⁸ Pismo DRiPP/3479/BZ/2002 z 29 listopada 2002 r.

⁹⁹ Przesłuchanie w charakterze świadka z 23 lutego 2006 r.

miastowego wykonania zamówienia ze względu na zaistnienie wyjątkowej sytuacji, nie wynikającej z przyczyn leżących po stronie zamawiającego, której nie mógł on przewidzieć a nie jest możliwe zachowanie terminów określonych dla innych trybów zamówienia.”. Stanowiska NIK nie zmieniają wyjaśnienia¹⁰⁰ pana Piotra Zatyki Wiceprezesa Urzędu Zamówień Publicznych, który mimo dwukrotnych pytań kontrolerów¹⁰¹ nie wskazał dowodów na: brak wcześniejszego planowania zatrudnienia doradcy i niemożność udzielenia zamówienia w konkurencyjnym trybie. Nie uzasadnił także opinii o skróceniu terminu prywatyzacji PHS SA w wyniku zatrudnienia konsorcjum oraz o obniżeniu kosztów doradztwa.

Izba nie może uznać za wystarczające przedstawionych przez pana Piotra Zatykę wyjaśnień, że : „przedmiotowa sprawa rozpatrywana była wyłącznie na podstawie okoliczności faktycznych wskazanych w pismach Dyrektora Generalnego Ministerstwa Skarbu Państwa [...], które w ocenie Dyrektora Generalnego Ministerstwa Skarbu Państwa uzasadniały zastosowanie trybu zamówienia z wolnej ręki, nie budziły wątpliwości co do ich zgodności z prawdą”. Takie bowiem wątpliwości podniesiono w pierwotnej decyzji odmawiającej zgody na zastosowanie trybu „zamówienia z wolnej ręki”. NIK zwraca uwagę, iż o braku należytej staranności podczas podejmowania decyzji przez Prezesa UZP świadczą wyjaśnienia wyżej wymienionego Wiceprezesa UZP, że : „mając na względzie brak wątpliwości co do prawdziwości twierdzeń zamawiających oraz jego status – jednostka administracji publicznej, a także zasadę szybkości postępowania administracyjnego (art. 12 § 1 kpa), Prezes Urzędu Zamówień Publicznych nie wymagał przedłożenia dodatkowych dokumentów, które potwierdzałyby okoliczności wskazane we wnioskach przez stronę.”.

Według R. Szostaka (Teza publikacji – Sam. Teryt. 2005/4/64 t.3; glosa do wyroku SN z dnia 21 listopada 2003 r.), „Uprawnienie Prezesa UZP odnośnie do zatwierdzenia zastosowania [...] trybu udzielenia zamówienia [z wolnej ręki] in casu spełnia funkcję kontrolną w zakresie jego dopuszczalności.”

NIK nie kwestionowała faktu, że Konsorcjum Doradcze legitymowało się dużym doświadczeniem wynikającym ze świadczenia doradztwa przy prywatyzacji hut, z których utworzono PHS SA. Jednak nie jest to wystarczający argument do zastosowania niekonkurencyjnego trybu udzielenia zamówienia publicznego. Doświadczenie Konsorcjum Doradczego mogło zostać - zdaniem NIK - zdyskontowane przy ocenie ofert w postępowaniu przeprowadzonym w konkurencyjnym trybie. W związku z nieprawidłowościami przy zatrudnieniu doradcy prywatyzacyjnego w niekonkurencyjnym trybie NIK skierowała zawiadomienie do Prokuratury (zob. str. 84).

**Umowa
o sfinansowaniu
kosztów doradztwa
Ministrowi SP**

Umowa zawarta 16 czerwca 2003 r. pomiędzy SP a PHS SA dotyczyła sfinansowania przez Spółkę wynagrodzenia doradcy Ministra SP wynikającego z ww. umowy z 30 kwietnia 2003 r. Zobowiązywała ona Spółkę do pokrycia wynagrodzenia Konsorcjum Doradczego za obsługę procesu konwersji wierzytelności na akcje nowej emisji oraz za obsługę procesu dokapitalizowania Spółki przez inwestora w drodze podwyższenia kapitału zakładowego. Ze względu na fakt zawarcia przez SP umowy z Konsorcjum Doradczym na świadczenie usług doradczych na

¹⁰⁰ Pismo UZP/DP/O-JCH/130934/34290/05 z 22 listopada 2005 r. oraz pismo UZP/DP/O-JCH/139116/37338/05 z 15 grudnia 2005 r.

¹⁰¹ Pismo KGP/051-5/04 NIK/PHS/18/TB i KGP/051-5/04 NIK/PHS/9/TB – oba adresowane do Prezesa UZP.

rzecz MSP w ramach prowadzonego procesu prywatyzacji PHS SA Spółka zobowiązała się do sfinansowania wynagrodzenia Konsorcjum Doradczego w następujących kwotach netto:

- za obsługę procesu konwersji wierzytelności 1 000 000 zł,
- za obsługę procesu dokapitalizowania przez inwestora 1 400 000 zł,
- za obsługę procesu zbycia akcji przez MSP 120 000 zł.

Z tytułu doradztwa Ministrowi SP przy prywatyzacji PHS SA Konsorcjum Doradcze otrzymało od Spółki wynagrodzenie w łącznej kwocie 3 074,4 tys. zł brutto wg poniższego zestawienia :

członek konsorcjum	kwota netto + VAT (w zł)	data faktury	termin zapłaty przez PHS SA
za obsługę procesu konwersji wierzytelności na akcje Spółki nowej emisji			
EVIP	500 000 +110 000	9 marca 2004 r.	29 marca 2004 r.
BRE	500 000 + 110 000	9 marca 2004 r.	12 maja 2004r.
za obsługę procesu dokapitalizowania Spółki przez inwestora			
EVIP	700 000 +154 000	4 maja 2004 r.	5 lipca 2004 r.
BRE	700 000 + 154 000	27 kwietnia 2004 r.	4 lipca 2004r.
za obsługę procesu zbycia pakietu akcji Spółki przez SP			
EVIP	60 000 +13 200	9 marca 2004 r.	29 marca 2004 r.
BRE	60 000 + 13 200	9 marca 2004 r.	12 maja 2004 r.

3.2.4

ZANIŻENIE WYCENY WARTOŚCI AKCJI PHS SA

Konsorcjum Doradcze, które było doradcą prywatyzacyjnym Ministra SP przy prywatyzacji PHS SA, wykonało także na zlecenie Spółki oszacowanie jej wartości. Wybór Konsorcjum Doradczego jako wykonawcy *Wyceny PHS SA* został Spółce zasugerowany przez MSP.

Zlecenie przez Spółkę wyceny wykonawcy rekomendowanemu przez MSP

Pismem z 7 lutego 2003 r. Wiceprezes Zarządu BRE Corporate Finance SA i Dyrektor Generalny Evip International Sp. z o.o., zwrócili się do Prezesa Zarządu PHS SA z uszczegółowioną propozycją współpracy w projekcie pozyskania inwestora strategicznego. Treść niepodpisanego pisma przesłano 7 marca 2003 r. do Spółki faksem od Sekretarza Stanu w MSP.

2 kwietnia 2003 r. w siedzibie MSP odbyło się spotkanie przedstawicieli MSP, PHS SA oraz Konsorcjum Doradczego. Przedstawiciele PHS SA poinformowali, że nie akceptują zaproponowanych przez Konsorcjum Doradcze warunków umowy na doradztwo w procesie prywatyzacji, tj. wynagrodzenia w wysokości 125 tys. euro za opracowanie oszacowania wartości Spółki oraz 30 tys. euro miesięcznie płatnego przez cztery miesiące za doradztwo w procesie prywatyzacji. Spółka zadeklarowała zlecenie wyceny innej firmie za 100 tys. zł nie widząc potrzeby korzystania z usług doradcy w pozostałym zakresie. Przedstawiciele PHS SA argumentowali, iż Konsorcjum Doradcze opracowało biznes plan Spółki za 1,5 mln zł, a uzyskane w trakcie jego opracowywania informacje o Spółce powinny znacznie obniżyć koszty i czas trwania prac doradczych. Przedstawiciele Spółki wskazywali na możliwość udziału doradcy w działaniach zmierzających do nałożenia na inwestora zobowiązań w zakresie realizacji biznes planu, przeprowadzenia inwestycji, zmian w statucie, opracowania projekcji finanso-

wych do 2015 r. wymaganych przez instytucje finansujące Spółkę. Zadeklarowali, że Spółka jest w stanie sfinansować wynagrodzenie doradcy w wysokości 2,8 mln zł wynikające z mającej zostać zawartej umowy ze Skarbem Państwa.

Przedstawiciele MSP wskazali na konieczność sporządzenia wyceny Spółki przed prywatyzacją zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz pilną potrzebę zaangażowania doradcy w procesie prywatyzacji PHS SA.

Po dyskusji zaproponowano wynagrodzenie w wysokości 100 tys. euro za opracowanie oszacowania wartości Spółki oraz 30 tys. euro miesięcznie płatne przez cztery miesiące za doradztwo Spółce. Określono, że wynagrodzenie z tytułu doradztwa Skarbowi Państwa wyniosłoby 2 520 tys. zł, w transzach : 1 mln zł, 1,4 mln zł, 120 tys. zł.

Przedstawiając kwestię wyboru wykonawcy wyceny pan Jerzy Podsiadło Prezes Zarządu PHS SA (pełniący tą funkcję w okresie od 6 maja 2002 r. do 26 marca 2004 r.) wyjaśnił, że „Zarząd PHS S.A. zaakceptował wskazane przez Ministerstwo Skarbu Państwa Konsorcjum Doradców BRE Corporate Finance-EVIP International do wykonania wyceny spółki.” Wskazał też, że : „Akceptacja warunków umowy na wycenę miała miejsce w dniu 2 kwietnia 2003 roku w siedzibie Ministerstwa Skarbu Państwa w wyniku rekomendacji jakiej udzielił temu konsorcjum Podsekretarz Stanu Pan Andrzej Szarawarski.”

17 kwietnia 2003 r. zawarta została umowa o świadczenie usług pomiędzy PHS SA, a EVIP International Sp. z o.o. oraz BRE Corporate Finance SA (dawniej: Business Management & Finance SA), której przedmiotem było świadczenie przez wykonawcę usług na rzecz zamawiającego związanych z wprowadzeniem inwestora strategicznego do Polskich Hut Stali SA zgodnie ze strategią przyjętą przez Zarząd PHS SA, w szczególności:

1. przygotowanie oszacowania wartości PHS SA (Dzieło) – art. 1 § 1 pkt 1 przy użyciu trzech metod:
 - a - dochodowej (DCF) bazującej na oszacowaniu zdyskontowanych przepływów finansowych w perspektywie nie krótszej niż 6 lat,
 - b - metodzie porównawczej,
 - c - metodzie skorygowanych aktywów netto z pominięciem przeszacowania aktywów trwałych;
2. implementacja strategii przyjętej przez Zarząd PHS SA (art. 1 § 1 pkt 2) związanej z wprowadzeniem inwestora strategicznego, a w szczególności doradztwa w zakresie realizacji podwyższenia kapitału PHS SA przy równoczesnym zabezpieczeniu narzędzi kontroli realizacji strategii rozwoju Spółki przez inwestora oraz przy uwzględnieniu – w zakresie związanym z realizacją tego zadania – następujących prac:
 - a - weryfikacja założeń Biznes Planu PHS SA na lata 2003-2006 (przy czym jeżeli zaistnieje konieczność wprowadzenia istotnych zmian do wspomnianego Biznes Planu strony uzgodnią odrębne warunki realizacji tego zadania w stosownym aneksie do umowy),
 - b - bieżące wsparcie Zamawiającego w przygotowaniu planu techniczno-ekonomicznego Spółki na rok 2003 r.

PHS SA zobowiązała się zapłacić Wykonawcom wynagrodzenie płatne w następujących terminach i kwotach:

1. Za wykonanie oszacowania – wynagrodzenie w wysokości stanowiącej równowartość w złotych kwoty 100 000 euro, płatne w terminie 30 dni od akceptacji Dzieła,
2. Za pozostałe prace - za każdy rozpoczęty miesiąc w wysokości stanowiącej równowartość w złotych kwoty 30 000 (słownie trzydzieści tysięcy) euro/miesiąc, płatne w terminie 30 dni od zakończenia rozliczanego miesiąca.

Okoliczności zawarcia umowy z 17 kwietnia 2003 r. (m.in. przekazywanie ofert Konsorcjum Doradczego Spółce przez MSP) i przebieg spotkania zorganizowanego 2 kwietnia 2003 r. w MSP oraz wyjaśnienia byłego Prezesa Zarządu PHS SA wskazują – wg NIK -, że wybór wykonawcy *Wyceny PHS SA* został w istocie dokonany przez MSP i przyjęty przez Spółkę. Podobnie jak w przypadku doradztwa Ministrowi SP przy prywatyzacji PHS SA - Konsorcjum Doradcze zostało zatrudnione w niekonkurencyjnym trybie.

**Koszty doradztwa
przy
restrukturyzacji
i prywatyzacji**

W latach 2000-2004 za działania i opracowania zrealizowane na rzecz hut i Skarbu Państwa związane z restrukturyzacją i prywatyzacją PHS SA i podmiotów, z których Spółka została utworzona firmy tworzące Konsorcjum Doradcze otrzymały łącznie ok. 9 660 tys. zł netto.

W zestawieniu zawarto informacje o zrealizowanych umowach dotyczących doradztwa przy prywatyzacji i opracowań związanych z restrukturyzacją i wypłacanych w wyniku ich wykonania kwotach wynagrodzeń na rzecz firm tworzących Konsorcjum Doradcze:

umowa/przedmiot	lata realizacji	płatnik	kwota netto
z 19 lipca 2000 r.; negocjacje prywatyzacyjne	2000	HK	70 000 zł
z 30 listopada 2000 r.; włączenie HK do procesu prywatyzacji, Memorandum informacyjne	2000	MSP	57 377 zł
z 7 września 1999 r.; doradztwo, analizy przedprywatyzacyjne	2000 2001	HC, HTS, HF	4 200 000 zł
z 28 września 2001 r.; przekształcenia HK, doradztwo	po wstrzymaniu prywatyzacji nie nastąpiła wypłata wynagrodzenia ustalonego jako 0,65% wartości transakcji		
z 13 lutego 2002 r.; wycena HTS	2002	HTS	40 000 zł
z 28 lutego 2002 r.; program restrukturyzacji, doradztwo	2002	HTS	360 000 zł
H/1/2001 – konsolidacja hut i sporządzenie Biznes Planu	2001 2002 2003	HC, HF, HK, HTS	1 455 000 zł *
z 17 kwietnia 2003 r.; doradztwo w restrukturyzacji, wycena PHS SA	2003	PHS	220 000 euro**
z 30 kwietnia 2003 r.; obsługa konwersji wierzytelności, sprzedaż akcji, dokapitalizowanie	2004	PHS	2 520 000 zł

* dodatkowo wypłacono 45 000 zł z tytułu zwrotu kosztów

** równowartość w zł przyjęta wg kursu średniego NBP z dnia zawarcia umowy wyniosła 957 088 zł

Dodatkowo Evip otrzymała od PHS SA wynagrodzenie w wysokości 65 tys. zł za opracowanie pakietu na rzecz due diligence oraz 150 tys. euro za wdrażanie i monitorowanie umowy prywatyzacyjnej.

Przyjęcie wyceny
przez Zarząd Spółki

16 lipca 2003 r. pan Jerzy Podsiadło i pan Wiktor Łaszczyk - Członek Zarządu PHS SA stwierdzili przyjęcie przez PHS SA bez zastrzeżeń raportu „*Oszacowanie wartości Polskich Hut Stali SA*” z 1 lipca 2003 r. oraz wykonanie go zgodnie z postanowieniami *Umowy o świadczenie Usług z dnia 17 kwietnia 2003 roku, pomiędzy PHS SA oraz konsorcjum BRE Corporate Finance SA i Evip International Sp. z o.o.* Wycena PHS SA została sporządzona na dzień 31 grudnia 2002 r. na podstawie informacji źródłowych z PHS SA i jej oddziałów oraz na podstawie innych publicznie dostępnych informacji, które nie zostały zweryfikowane przez Konsorcjum Doradcze. Podczas posiedzenia w dniu 22 lipca 2003 r., któremu przewodniczył pan Jerzy Podsiadło, po zapoznaniu się z oceną materiału przedstawioną przez pana Wiktora Łaszczyka, Zarząd PHS SA przyjął bez zastrzeżeń *Wycenę PHS SA*. Załącznikiem do protokołu z tego posiedzenia była uchwała nr 332/2003, w której zapisano, m.in.: „W związku z zakończeniem prac przez Konsorcjum BRE –EVIP – Zarząd po zapoznaniu się z oceną materiału przedstawioną przez członka Zarządu pana Wiktora Łaszczyka, przyjął bez zastrzeżeń raport pn. *Oszacowanie wartości Polskich Hut Stali SA* przekazany przez Konsorcjum Doradcze BRE Corporate Finance SA oraz EVIP International Sp. z o.o. zgodnie z umową z dnia 17 kwietnia 2003 r.”. Uchwałę podjęto jednomyślnie, w głosowaniu jawnym, przy obecności pięciu członków Zarządu. 28 sierpnia 2003 r. pan Jerzy Podsiadło przesłał¹⁰² *Wycenę PHS SA* do MSP.

W wyjaśnieniach do wystąpienia pokontrolnego Członkowie Zarządu Mittal SP SA stwierdzili, że przyjmując omawiane wyżej dzieło Zarząd PHS SA dokonał jedynie czynności administracyjnej, bowiem MSP nie zwracało się o merytoryczną ocenę *Wyceny PHS SA* (zob. str. 83 *Informacji*). Wyjaśnienia te nie wskazują jednak na dochowanie należytej staranności przez członków byłego zarządu PHS SA, którzy podpisali umowę o wykonanie *Wyceny PHS SA*, dokonali jej odbioru (również w formie uchwały), a następnie przesłali jej wyniki do MSP.

Zaniznienie wyników
Wyceny PHS SA

W rezultacie zastosowania metody dochodowej i porównawczej w *Wycenie PHS SA* oszacowano aktywa niezadłużone (biznes) przedsiębiorstwa (ang. *Enterprise Value EV*). Odejmując od EV kapitały obce (po uwzględnieniu oszacowania ich rynkowej wartości) ustalono wartość kapitału własnego reprezentowanego przez 100% pakiet akcji PHS SA na dzień 31 grudnia 2002 r. Wyniki wyceny dochodowej skonfrontowano z wynikami wyceny metodą skorygowanych aktywów netto oraz wartością księgową netto, jak niżej (w mln zł) :

Metoda	Wartość firmy (biznesu)	Wartość kapitałów obcych*	Wartość 100% kapitału własnego
Zdyskontowane strumienie pieniężne	3 589,2	3 487,6	101,6
Metoda porównawcza – dolny przedział	2 334,6	3 487,6	-
Metoda porównawcza – górny przedział	3 868,7	3 487,6	381,1
Skorygowane aktywa netto	9 752,5	5 397,3	4 355,2
Wartość księgową	-	-	1 056,6

*- bez zobowiązań bieżących (rotujących)

¹⁰²

Przy piśmie DG/343/2003 do pana Kazimierza Jaszczyka Podsekretarza Stanu.

W opinii Konsorcjum Doradczego realna wartość Polskich Hut Stali SA zawarta była w przedziale wyznaczonym przez wyniki wyceny dochodowej i porównawczej, tj. wynosiła od 101,6 mln zł do 381,1 mln zł.

W związku z rozbieżnością pomiędzy wynikami uzyskanymi metodą dochodową i porównawczą, a wynikiem uzyskanym metodą skorygowanych aktywów netto Konsorcjum Doradcze dokonało analizy relacji wartości sprzedaży do wartości środków trwałych w sektorze. Stwierdzono, że przedsiębiorstwa hutnicze na świecie z 1 USD majątku trwałego potrafią generować ok. 2,2 USD sprzedaży, a w przypadku PHS SA powyższa relacja wynosi zaledwie 1 : 0,78 i jest spowodowana relatywnie niskim poziomem sprzedaży wynikającym z utraty rynków.

NIK krytycznie oceniła zaakceptowanie *Wyceny PHS SA* przez Zarząd Spółki ponieważ :

- w metodzie dochodowej zaniżono prognozę wyniku finansowego PHS SA;
- nie oszacowano rynkowej wartości akcji/udziałów posiadanych przez PHS SA;
- Spółka nie dokonała merytorycznej ani formalnej weryfikacji *Wyceny PHS SA*.

Wartość PHS SA oszacowana metodą dochodową została - w ocenie NIK - zaniżona o ok. dwa miliardy zł na skutek zaniżenia prognozy wyników ekonomiczno-finansowych Spółki.

Zaniżenie prognozy wyników PHS SA

W *Wycenie PHS SA* z 1 lipca 2003 r., w metodzie dochodowej, przyjęto znacznie niższą prognozę rachunku wyników niż w „*Biznes planie PHS SA na lata 2003-2006*” sporządzonym również przez Konsorcjum Doradcze 12 lutego i skorygowanym w marcu 2003 r. W załączniku nr VIII [str. 98] do niniejszej informacji zestawiono podstawowe wielkości przyjęte w prognozach, które były podstawą opracowania ww. dokumentów.

Różnica dotyczy np. prognozowanego wyniku finansowego netto w latach 2003, 2004, 2005, 2006, a spowodowana jest przyjęciem odmiennych założeń odnośnie sprzedaży i kosztów. Skalę różnicy w prognozowanych wynikach Spółki oddaje fakt, że łączny, prognozowany wynik netto Spółki za cztery ww. lata jest w *Biznes Planie* (str. 128) wyższy o 2 505 993 tys. zł niż wynik netto prognozowany w *Wycenie PHS SA* (str.72). Różnica w analogicznie porównywanej planowanej wartości przychodów ze sprzedaży wynosi 3 830 855 tys. zł.

Gdyby w *Wycenie PHS SA* przyjęto prognozę wyników Spółki taką jak w *Biznes Planie*, to jej wartość szacowana metodą dochodową - przy zachowaniu niezmiennych pozostałych parametrów - uległaby zwiększeniu¹⁰³ o ok. **1 970 mln zł**.

Wynik finansowy netto prognozowany na potrzeby wyceny jest znacznie niższy niż wynik finansowy netto prognozowany w *Biznes Planie* - zarówno w wersji poprzedzającej wycenę, jak i w wersji od niej późniejszej. Prognoza wyniku finansowego netto przyjęta do zaktualizowanego w niespełna rok później *Biznes Planu* (str. 133 Aktualizacji metod realizacji *Biznes Planu*) była ponownie

¹⁰³ Kwota 2 505 993 tys. zł zwiększyłaby wolne przepływy finansowe, których wartość po zdyskontowaniu współczynnikami przyjętymi przez Konsorcjum Doradcze wyniosłaby 2 852,9 mln zł, a nie 885 mln zł przyjęte w wycenie metodą dochodową. Symulację przedstawiającą wzrost przepływów pieniężnych przy przyjęciu, że w poszczególnych latach przepływy ulegną zwiększeniu o kwoty o które zaniżono prognozę wyniku finansowego netto zamieszczono w załączniku nr VIII do Informacji [str. 98].

wyższa od prognozy wyniku finansowego w *Wycenie PHS SA* o ok. 1,9 mld zł w okresie pozostałych trzech lat (2004-2006).

Prognozy wyników Spółki opracowane na potrzeby Biznes Planu są bardziej wiarygodne niż prognozy na potrzeby wyceny, ponieważ Biznes Plan jest podstawą oceny przyszłych wyników firmy przez instytucje zewnętrzne, np. kredytujące banki. Wiarygodność Biznes Planu w przypadku PHS SA zwiększa jeszcze fakt, że był on zatwierdzany przez Ministra Gospodarki i uzgadniany z Komisją Europejską. Z tego właśnie powodu, do oszacowania skutków zniżenia wyceny kontrolerzy przyjęli wynik finansowy netto prognozowany w Biznes Planie.

**Niewiarygodne
wyjaśnienia
Konsorcjum
Doradczego
i Zarządu Spółki**

Na pytanie¹⁰⁴ o przyczyny różnic Konsorcjum Doradcze wyjaśniło¹⁰⁵: „[...] Prace nad Biznes Planem prowadzone były na przełomie lat 2002/03, kiedy nie były znane ostateczne wyniki finansowe hut wchodzących w skład PHS SA. Punktem wyjścia do sporządzenia projekcji finansowych było prognozowane sprawozdania finansowe hut – spółek zależnych PHS za 2002 rok. Opracowując założenia do wyceny Doradca dysponował już sprawozdaniem finansowym zweryfikowanym przez biegłego rewidenta za 2002. Różnica w prognozie wykonania 2002 roku, a zrealizowanym wynikiem finansowym wyniosła ok. 150 mln zł na poziomie zysku netto. Także wyniki finansowe pierwszych miesięcy 2003 roku nie napawały optymizmem i zmuszały do weryfikacji planów krótkoterminowych i długoterminowych. [...] Przewidywane przez zarząd PHS oraz przyjęte przez doradców, w momencie prac konsorcjum nad Wyceną, realistyczne plany i założenia do projekcji finansowych miały podstawowy wpływ na powstanie różnic w prezentowanym na lata 2003-2006 wyniku finansowym Wycenie i Biznes Planie.[...]”

Wiarygodność powyższych wyjaśnień podważa jednak – zdaniem NIK - skala dokonanej korekty oraz fakt, że pomiędzy sporządzeniem ww. prognoz upłynęły zaledwie trzy miesiące. W następnej prognozie sporządzonej w czerwcu 2004 r. przez Konsorcjum Doradcze na potrzeby aktualizacji Biznes Planu wynik finansowy netto w latach 2004, 2005, 2006 jest szacowany na poziomie o 1 914 899 tys. zł wyższym niż w *Wycenie PHS SA*.

Odmienne od wyjaśnień Konsorcjum Doradczego i także - wg NIK - niewiarygodne są przyczyny obniżenia prognozy wyniku finansowego przedstawione przez pana Jerzego Podsiadło.

Podczas kontroli przeprowadzonej przez NIK w Mittal Steel Poland SA wyjaśnił on, że : „Głównym źródłem różnic w prezentowanej prognozie wyniku finansowego netto PHS S.A. pomiędzy Biznes Planem a Wyceną było przyjęcie przez Konsorcjum doradcze założenia o wyrażeniu przychodów PHS S.A. w euro jak to ma miejsce w wycenie a nie w dolarach jak to uczyniono w stosunku do obliczeń zamieszczonych w Biznes Planie PHS S.A.”

Skutki zmiany waluty uwzględniające również skutki zmiany planowanych kursów euro i dolara w latach 2002-2006, tj. w okresie objętym prognozą (przyjętą do wyceny metodą dochodową) mogły - według wyliczeń Izby na podstawie założeń i parametrów przedstawionych w wyjaśnieniach - spowodować obniżenie

¹⁰⁴ Pismo KGP/051-5/04 NIK/PHS/23/TB z 12 grudnia 2005 r.

¹⁰⁵ Pismo z 29 grudnia 2005 r. pana Leszka Filipowicza Wiceprezesa Zarządu BRE Corporate Finance SA oraz pismo z 30 grudnia 2006 r. pana Mark Romana Dyrektora Generalnego EVIP International Sp. z o.o.

wyniku finansowego netto o ok. 70 mln zł. Uwzględniając tę wielkość w dalszym ciągu prognoza wyniku przyjęta do Wyceny PHS SA jest – zdaniem Izby – zaniżona w stosunku do prognozy z Biznes Planu o kwotę 2 435 567 323 zł. Podobnie w przypadku wielkości prognozowanych przychodów ze sprzedaży – ich wyrażenie w euro mogło spowodować różnicę ok. 860 mln zł; w dalszym ciągu pozostaje niewyjaśniona kwota zniżenia przychodów w wysokości 2 970 252 218 zł.

**Niezweryfikowanie
Wyceny PHS SA
przez MSP**

Pan Jacek Grabarczuk Dyrektor DPR I w MSP, w którego gestii była prywatyzacja PHS SA, (będący Członkiem Zespołu Międzyresortowego od 3 grudnia 2002 r., a od 24 lutego 2003 r. jego Sekretarzem, oraz bezpośrednim uczestnikiem negocjacji z Inwestorem) zdystansował się od wyjaśnienia problemu różnicy pomiędzy prognozą zysku netto podaną w *Biznes Planie* w stosunku do prognozy przyjętej do wyceny wartości Spółki metodą dochodową. Ww. wyjaśnił¹⁰⁶, że : „Zważywszy na to, że «Biznes Plan PHS SA na lata 2003-2006» był sporządzony przez Spółkę, a sporządzenie oszacowania wartości PHS SA, zgodnie z 4.3.1. pkt. 8 programu «Restrukturyzacja i rozwój hutnictwa żelaza i stali w Polsce do 2006 r.» zostało zlecone wybranemu przez PHS SA podmiotowi, odpowiedź na powyższe pytanie leży w kompetencji pracowników Polskie Huty Stali SA odpowiedzialnych za wykonanie postanowień programu rządowego.” W trakcie przesłuchania w charakterze świadka zeznał, że : „MSP nie brało udziału w sporządzeniu wyceny i nie miało kompetencji do weryfikacji wyceny. Wycenę weryfikowała Spółka, MSP otrzymało jednoznaczny informację o odbiorze wyceny.” Podobnie pani Anna Arcimowicz, Naczelnik Wydziału DPR I w MSP (pełniąca funkcję Sekretarza Zespołu Międzyresortowego od 3 grudnia 2002 r. do 23 lutego 2003 r. oraz uczestnicząca w bezpośrednich negocjacjach z Inwestorem) zeznała¹⁰⁷, że : „Oszacowanie wartości PHS SA zostało sporządzone na zlecenie Spółki i to Spółka była podmiotem odpowiedzialnym za weryfikację i odbiór wyceny. Nie weryfikowałam z wyżej wymienionych powodów wyceny i nie proponowałam aby była ona sporządzona przez pracownika DPR I.”

Minister SP, który podpisał 27 października 2003 r. umowę z Inwestorem, oraz Podsekretarz Stanu w MSP, który rekomendował podpisanie tej umowy, stwierdzili iż działali w przekonaniu, że wycena została zweryfikowana przez pracowników DPR I.

Pan Kazimierz Jaszczyk Podsekretarz Stanu w MSP, który czasie negocjacji z Inwestorem przewodniczył Międzyresortowemu Zespołowi wyjaśnił¹⁰⁸ : „W okresie kiedy ja przewodniczyłem Zespołowi, Członkowie Zespołu nie weryfikowali wycen, bowiem w tym okresie Zespół zajmował się oceną ofert złożonych przez inwestorów. Zespół pracował na dokumentach dostarczonych przez komórki org. MSP, Doradcę lub Zarząd Spółki. Z mojej praktyki wynika, że dokumenty, informacje dotyczące PHS, przedkładane Zespołowi lub Ministrowi, odzwierciedlały stanowisko i zawierały rekomendację Departamentu.” Pan Piotr Czyżewski w odpowiedzi o przyczynę niezweryfikowania wyceny przez MSP wyjaśnił¹⁰⁹: „Nie sądzę, żeby MSP nie dokonywało weryfikacji, myślę że weryfikacja była dokonana na potrzeby Zespołu. Chociaż procedura

¹⁰⁶ Pismo MSP/DPR1/6257/2005 r. z 14 grudnia 2005 r.

¹⁰⁷ Protokół przesłuchania świadka 21 lutego 2006 r.

¹⁰⁸ Protokół przesłuchania świadka z 23 lutego 2006 r.

¹⁰⁹ Protokół przesłuchania świadka z 22 lutego 2006 r.

stanowi, iż to Zarząd przyjmuje wycenę, uważam że Departament zapoznał się z wyceną. Byłem przekonany o tym, że rekomendacje Doradcy weryfikowane były przez Zespół, w którym zasiadali pracownicy departamentów merytorycznych MSP, więc uważałem, że zapoznali się oni z tymi dokumentami i nie widziałem potrzeby kolejnej weryfikacji.”

NIK nie może zaakceptować wyjaśnień o rzekomym braku obowiązku zweryfikowania wyceny prywatyzowanego podmiotu przez DPR I i nie zmienia tego fakt zlecenia i odebrania wyceny przez Zarząd Spółki. To MSP, a nie Zarząd Spółki, przyjęło na podstawie rekomendacji Zespołu Międzyresortowego, w którym uczestniczyli ww. pracownicy DPR I, ofertę Inwestora jako mieszczącą się w przedziale oszacowania wartości Spółki. Ówczesny Minister SP oraz Wiceminister odpowiedzialny za sektor hutniczy wyjaśnili, że funkcjonowanie Międzyresortowego Zespołu nie zwalniało służb MSP od standardowych obowiązków.

**Brak oszacowania
rynkowej wartości
akcji/udziałów
spółek zależnych**

W *Wycenie PHS SA* uwzględniono wartość bilansową na dzień 31 grudnia 2002 r. akcji i udziałów będących własnością PHS SA, bez dokonania oszacowania ich wartości rynkowej. W metodzie skorygowanych aktywów netto przyjęto, że wartością godziwą tych akcji/udziałów, wynoszącą ok. 918 mln zł, jest wartość oszacowana przez firmę „Budoserwis” Z.U.H. Sp. z o.o. na potrzeby bilansu połączeniowego. Wartość akcji/udziałów zaliczona do aktywów nieoperacyjnych przyjęta w metodzie dochodowej została skorygowana do kwoty 605 mln zł. Konsorcjum Doradcze obniżyło bowiem wartość udziałów ZK „Zdzieszowice” z 453 mln zł do 140 mln zł – na podstawie kalkulacji wartości dochodowej DCF tej spółki (choć wycena ta nie została szczegółowo zaprezentowana w *Wycenie PHS SA*).

Izba podzieliła wątpliwość jaką zgłosili biegli badający bilans połączeniowy¹¹⁰, którzy wskazali, że tak sporządzone wyceny inwestycji długoterminowych „mogą wykazywać dużą wariację względem faktycznych wartości rynkowych, co nie pozostawałoby bez wpływu na ustalenie wartości firmy”. NIK stoi na stanowisku, że na potrzeby wyceny prywatyzacyjnej należało dokonać oszacowania wartości rynkowej omawianych akcji/udziałów i oceny tej nie zmieniają wyjaśnienia Konsorcjum Doradcze¹¹¹, że sposób wyceny był uzgodniony ze zlecniodawcą.

**Zyski PHS SA po
prywatyzacji**

Wyniki uzyskiwane przez PHS SA po prywatyzacji (ponad dwa miliardy zysku netto uzyskane przez Spółkę w ciągu trzech lat) także świadczą o zaniżeniu finansowych parametrów transakcji prywatyzacyjnej.

Łączna strata czterech hut wynosząca w 2000 r. ok. 388 mln zł wzrosła w 2001 r. do ok. 1 151 mln zł. W roku 2002 łączny wynik czterech hut (sprzed połączenia) i PHS SA (po połączeniu) był w dalszym ciągu ujemny, chociaż korzystniejszy niż przed rokiem, a strata netto wyniosła ok. 841 mln zł. W roku 2003 PHS SA wypracowała zysk netto w wysokości ok. 68 mln zł, w 2004 r. ISPAT wypracowała ok. 1 715 mln zł zysku netto, a w 2005 r. Mittal SP SA wypracowała ok. 377 mln zł zysku netto¹¹². Jeszcze lepsze były po prywatyzacji wyniki grupy kapitałowej PHS SA, która była w istocie przedmiotem transakcji

¹¹⁰ Opinia niezależnych biegłych rewidentów dla akcjonariuszy i Rady Nadzorczej Polskich Hut Stali SA w Katowicach sporządzona przez Kancelarię Porad Finansowo Księgowych dr Piotr Rojek

¹¹¹ Pismo EVIP z 31 stycznia 2006 r. i BRE z 30 stycznia 2006 r.

¹¹² Dane dotyczące 2005 r. zamieszczono na podstawie rachunku wyników Spółki i grupy kapitałowej ze sprawozdania finansowego za 2005 r.

prywatyzacyjnej. Jej zysk netto wyniósł w 2004 r. 2 954,5 mln zł, w tym zysk netto uzyskany przez ZK Zdzieszowice (której udziały będące w posiadaniu PHS SA Konsorcjum Doradcze wyceniło na 140 mln zł) wyniósł 1 342,5 mln zł.

Opinię o niedoszacowaniu wartości akcji PHS SA w umowie prywatyzacyjnej potwierdza pośrednio także fakt, że kierownictwo DPR I wielokrotnie, bezskutecznie zwracało się do kierownictwa MSP¹¹³ wskazując, że ze względu na „zmiany w sytuacji ekonomiczno-finansowej Spółki i całej branży hutniczej, jakie zaszły po zamknięciu transakcji prywatyzacyjnej, zdaniem DPR I, należy podjąć rozmowy z Mittal Steel Holdings N.V. dotyczące renegotjacji umowy prywatyzacyjnej w zakresie warunków sprzedaży inwestorowi pozostającego w rękach Skarbu Państwa pakietu akcji Mittal Steel Poland S.A.”

3.2.5 PRYWATYZACJA

3.2.5.1 DZIAŁALNOŚĆ ZESPOŁU MIĘDZYRESORTOWEGO

NIK negatywnie pod względem legalności i rzetelności oceniła nadzór Ministra SP nad działaniami Międzyresortowego Zespołu, do którego Minister SP był zobowiązany postanowieniami czterech zarządzeń Prezesa RM w sprawie powołania tego zespołu. Zespół Międzyresortowy wykonał tylko część zadań określonych w zarządzeniu o jego powołaniu koncentrując się na wyborze inwestora, ocenie ofert, koordynacji działań związanych ze sprzedażą wierzytelności i podwyższeniem kapitału PHS SA oraz na ustaleniu warunków transakcji. Po wyborze Inwestora i rekomendowaniu Ministrowi SP warunków umowy prywatyzacyjnej zaniechano spotkań członków zespołu nie dokonując jego formalnego rozwiązania.

Międzyresortowy Zespół w ogóle nie zajmował się zagadnieniem koordynacji działań w zakresie restrukturyzacji hut żelaza, innych niż zgrupowane w PHS SA, które przypisano do jego zadań w § 2. *ust. 2 Zarządzenia Nr 12 Prezesa RM z 24 lutego 2003 r.* Powołany 4 czerwca 2003 r. na Przewodniczącego Zespołu pan Kazimierz Jaszczyk były Podsekretarz Stanu w MSP wyjaśnił¹¹⁴: „Uważałem, że Zespół na tym etapie zajmować się miał prywatyzacją PHS SA.” Analogicznie wyjaśniał¹¹⁵ tę kwestię pan Piotr Czyżewski.

Zespół odbył ostatnie posiedzenie w dniu 8 września 2003 r., na którym postanowił rekomendować Ministrowi SP zaakceptowanie warunków umowy prywatyzacyjnej. Pan Piotr Czyżewski wyjaśnił¹¹⁶, że zawarcie umowy nie kończyło pracy Zespołu Międzyresortowego i że powinien on działać do zakończenia procedury prywatyzacyjnej. Odmiennego zdania był pan Kazimierz Jaszczyk, który wyjaśnił, że Zespół nie miał upoważnień do opiniowania działań związanych z zawarciem ostatecznej umowy z Inwestorem po spełnieniu warunków zawieszających.

¹¹³ Np. pismo MSP/DPR I/5092/2005 z 14 października 2005 r. do Ministra SP

¹¹⁴ Protokół przesłuchania w charakterze świadka z 23 lutego 2006 r.

¹¹⁵ Protokół przesłuchania w charakterze świadka z 22 lutego 2006 r.

¹¹⁶ Jw.

Kontrola wykazała szereg uchybień formalnych w działaniu Zespołu Międzyresortowego. Przez prawie pięć miesięcy, tj. do 23 kwietnia 2003 r. Zespół funkcjonował bez regulaminu, mimo że na Ministra SP nałożono obowiązek jego opracowania (w uzgodnieniu z Ministrem Gospodarki) już w *Zarządzeniu Prezesa RM z 3 grudnia 2002 r.* Brak regulaminowych zasad umożliwił panu Ireneuszowi Sitarowskiemu Podsekretarzowi Stanu w MSP powierzenie przewodniczenia posiedzeniu międzyresortowego zespołu w dniu 11 lutego 2003 r., którego przedmiotem było otwarcie ofert wstępnych, panu Andrzejowi Szarawarskiemu nie będącemu członkiem zespołu.

Protokół z najważniejszego, ostatniego posiedzenia Zespołu Międzyresortowego z 8 września 2003 r., na którym uzgodniono ostateczną rekomendację dla Ministra SP nie został przez nikogo podpisany mimo iż regulamin pracy zespołu zawiera wymóg podpisania protokołu przez wszystkich członków uczestniczących w posiedzeniach.

Pan Piotr Czyżewski wyjaśnił¹¹⁷, że nie miał świadomości, że protokół nie został podpisany. Może to wg NIK świadczyć o tym, że nie realizowano postanowienia § 3 pkt 9. regulaminu zespołu, który stanowił, że kopie protokołów przekazuje się niezwłocznie Ministrowi SP oraz ministrowi właściwemu do spraw gospodarki.

Zastępca Dyrektora DPR I wyjaśnił¹¹⁸, że formalnie przekazano cztery z 14 protokołów, pozostałe protokoły nie zostały formalnie przekazane. Wyjaśnił ponadto, że Ministrowie Skarbu i Gospodarki byli na bieżąco informowani o przebiegu procesu prywatyzacji w notatkach sporządzanych przez zespoły oraz DPR I, a ponadto w skład zespołu wchodziły osoby bezpośrednio lub pośrednio podległe Ministrom Skarbu i Gospodarki, co umożliwiało sprawowanie nadzoru nad procesem prywatyzacji PHS SA. Przyczyn niepodpisania protokołu nie wyjaśnił też Dyrektor DPR I, który był sekretarzem zespołu. Pan Kazimierz Jaszczyk, który był w tym czasie Przewodniczącym i przewodniczył temu posiedzeniu wyjaśnił, że pamięta iż podpisywał protokół, oraz że był on podpisany przez Sekretarza.

Niedochowanie regulaminowego wymogu podpisania protokołu oraz zaniechanie spotkań Zespołu Międzyresortowego, bez formalnego rozwiązania i pomimo niewypełnienia wszystkich zadań, stanowią kolejny przyczynek do oceny o braku rzetelności działania MSP w tej prywatyzacji.

3.2.5.2 WYBÓR INWESTORA

NIK nie kwestionowała wyboru inwestora w procesie prywatyzacji PHS SA rozpoczętym według procedur określonych w *Programie Restrukturyzacji*. Inwestora wyłoniono w postępowaniu określonym w ustalonej w grudniu 2002 r. i zmodyfikowanej oraz uzupełnionej przez Ministra SP *Procedurze Prywatyzacyjnej Polskich Hut Stali SA*. Minister SP podejmował decyzje na podstawie rekomendacji Międzyresortowego Zespołu i uzgadniał je z Ministrem Gospodarki. Najlepszą ofertę złożyła LNM Holdings N.V., spółka utworzona zgodnie z prawem Antyli Holenderskich. Podmiotem bezpośrednio ją kontrolującym była **The Richmond Investment Holdings Limited** z siedzibą w Tortola (Brytyjskie Wy-

¹¹⁷ Jw.

¹¹⁸ Pismo z 28 września 2005 r. znak MSP/DPRI/4549/2005/PW.

Zaproszenie do składania ofert

spy Dziewicze), której właścicielami byli pan Lakshmi Niwas Mittal oraz pani Usha Mittal.

5 listopada 2002 r. na wniosek Ministra SP pozytywnie zaopiniowany przez Ministra Gospodarki, RM wyraziła zgodę na prywatyzację PHS SA z pominięciem trybu publicznego. 20 grudnia 2002 r. Minister SP wystosował do 12 inwestorów branżowych wskazanych przez Międzyresortowy Zespół zaproszenia do składania, w terminie do 10 lutego 2003 r., ofert wstępnych. Zaproszenie (w brzmieniu uzgodnionym przez Międzyresortowy Zespół) zawierało podstawowe informacje o procedurze postępowania i wymieniało elementy, które powinna zawierać oferta wstępna

W okresie wyznaczonym na składanie ofert udzielano wyjaśnień oraz zwracano się do niektórych oferentów o uzupełnienie ofert. Zespół Międzyresortowy zdecydował także o wystosowaniu zaproszenia do kolejnego inwestora tj. **SEVERSTAL-GROUP SA** oraz postanowił, że wszystkie podmioty, które złożą oferty wstępne spełniające warunki formalne zostaną dopuszczone do badania Spółki. Na zaproszenie odpowiedziało sześć firm, z których trzy (**United States Steel Corporation**¹¹⁹, LNM, **ARCELOR SA**) złożyły oferty wstępne.

Arbitralne przesunięcie terminu składania ofert

Umożliwiono wszystkim oferentom badania w Spółce (tzw. *due diligence*) w celu złożenia ofert wiążących, których termin wyznaczono na 14 kwietnia 2003 r. Po analizie ofert wstępnych, Zespół Międzyresortowy postanowił uszczegółowić wymagania co do struktury oferty, w celu doprecyzowania przez inwestorów kwot przeznaczonych na restrukturyzację finansową. Na wniosek ARCELOR SA oraz ze względu na nieprzygotowanie bilansu PHS SA za 2002 r. pan Andrzej Szarawarski (wówczas Sekretarz Stanu w MSP i Przewodniczący Zespołu) przesunął termin składania ofert wiążących na 22 kwietnia 2003 r., o czym poinformował Zespół Międzyresortowy podczas spotkania w dniu 23 kwietnia 2003 r.

ARCELOR SA wnioskował o przedłużenie terminu składania ofert wiążących do 12 maja 2003 r., a następnie przynajmniej do 30 kwietnia, motywując to zaplanowanym na 25 kwietnia posiedzeniem rady nadzorczej, od której zależała zgoda na złożenie oferty wiążącej. Wobec nieuzyskania zgody Międzyresortowego Zespołu na kolejne przedłużenie terminu złożenia oferty ostatecznej pan Guy Dolle' Prezes Zarządu ARCELOR SA w piśmie z 22 kwietnia 2003 r. stwierdził m.in. że :

- polskie władze nie zaakceptowały propozycji zmiany harmonogramu składania ofert,
- ARCELOR jest poważnie zainteresowany inwestycją w PHS SA i jej prywatyzacją,
- ARCELOR nie dysponował wystarczającą ilością czasu na stworzenie oferty wiążącej,
- nie doszło do umówionego spotkania ARCELOR z reprezentantami rządu.

W związku z powyższym, ARCELOR SA nie złożył wiążącej oferty, chociaż zaznaczył, że posiada kwalifikacje oraz spełnia wszystkie kryteria niezbędne do zakończenia prywatyzacji PHS SA sukcesem.

NIK negatywnie z punktu widzenia legalności i celowości ocenia przesunięcie terminu składania ofert ostatecznych dokonane samodzielnie przez pana Andrzeja Szarawarskiego, ponieważ była to decyzja leżąca w gestii Zespołu Międzyresortowego. W „Procedurze prywatyzacji Polskich Hut Stali SA” z 20 grudnia 2002 r. załączonej do zaproszenia do składania ofert wstępnych ustalono m.in.: „W sprawach związanych z postępowaniem prywatyzacyjnym

¹¹⁹ Dalej USS.

potencjalni inwestorzy nie mogą kontaktować się ze spółką, jej władzami czy pracownikami, a także z przedstawicielami administracji państwowej i instytucji związanych z działalnością spółki, jak również wierzycielami spółki, poza spotkaniami umówionymi przez zespół¹²⁰. Kolegialny tryb podjęcia tego typu decyzji wskazuje również regulaminu działania Międzyresortowego Zespołu (z którym członków Zespołu zapoznano co prawda na posiedzeniu w dniu 23 kwietnia 2003 r., lecz już 4 kwietnia był on przekazany przez Przewodniczącego Zespołu do uzgodnień do KPRM, MGPIPS i MF).

Podjęcie przez pana Andrzeja Szarawarskiego decyzji będącej w kompetencji Zespołu Międzyresortowego stanowi przykład rażącej dowolności w podejmowaniu decyzji oraz przypisywania sobie nadmiernych kompetencji. Sytuacje takie identyfikowane są przez NIK jako typowe mechanizmy korupcyjne.

Odstąpienie od pierwotnie wyznaczonego terminu składania ofert ostatecznych, a następnie brak zgody na kolejne przesunięcie mimo poważnych, merytorycznych argumentów inwestora, świadczy - zdaniem NIK - o braku przejrzystości postępowania MSP i arbitralności decyzji.

Prawidłowa ocena ofert ostatecznych

W przeprowadzonym postępowaniu ofertowym LNM zaproponował korzystniejsze warunki i – w ocenie NIK - Minister SP słusznie podjął decyzję o udzieleniu temu inwestorowi wyłączności negocjacyjnej.

- USS deklarował łącznie 2 613 mln zł za wszystkie akcje i wierzytelności oraz 585 mln zł na podwyższenie kapitału, a także warunkowo 4 000 mln zł na inwestycje w ciągu 10 lat,
- LNM deklarował łącznie 4 006 mln zł za 75% akcji PHS oraz wszystkie wierzytelności oraz 500 mln zł na podwyższenie kapitału, a także 2 298 mln zł jako zobowiązanie inwestycyjne do roku 2006.

W konkluzji podsumowania ofert Konsorcjum Doradcze podało,¹²¹ m.in. że nie udało się doprowadzić do porównywalności proponowanych koncepcji restrukturyzacji finansowej Spółki. Zespół Międzyresortowy uznał, że oferty wymagają dodatkowych wyjaśnień, bo brak w nich źródeł finansowania transakcji i zbyt niskie są propozycje dokapitalizowania Spółki. Po spotkaniach i rozmowach z inwestorami postanowiono, że inwestorzy mogą złożyć poprawione oferty wiążące do 18 czerwca 2003 r.

Porównanie¹²² poprawionych ofert wiążących wykazało, że całościowa oferta USS dotycząca zobowiązań wynosi od 2 666 mln zł do 4 754 mln zł, a oferta LNM od 2 992 mln zł do 4 764 mln zł. W rekomendacji dalszych działań Konsorcjum Doradcze wskazało m.in., że:

- oferta finansowa LNM uległa pogorszeniu w stosunku do wcześniejszej propozycji i jedynie nieznacznie przewyższa propozycje USS,
- żadna z ofert nie spełnia oczekiwań w aspekcie proponowanych kwot na wykup wierzytelności oraz w aspekcie oczekiwań redukcji przez SP zobowiązań publicznoprawnych.

¹²⁰ str. 10 procedury - punkt III Badania i weryfikacja stanu (due diligence) PHS SA

¹²¹ *Uzupełnienie analizy ofert wiążących przedłożonych przez potencjalnych inwestorów w procesie prywatyzacji PHS SA oraz rekomendacje dalszych działań z 28 maja 2003 r.*

¹²² *Analiza poprawionych ofert wiążących przedłożonych przez potencjalnych inwestorów w procesie prywatyzacji PHS SA oraz rekomendacje dalszych działań z 26 czerwca 2003 r.*

Rekomendowano skierowanie do obydwu inwestorów pism z prośbą o poprawę wybranych parametrów ofert, ale wskazano też, że rozważyć należy przyznanie wyłączności negocjacyjnej LNM ze względu na niebezpieczeństwo wzrostu niepokoju wśród wierzycieli. 27 czerwca 2003 r. Zespół Międzyresortowy uznał, że należy skierować do inwestorów wnioski o kolejne poprawienie wybranych parametrów ofert w terminie do 2 lipca 2003 r. Konsorcjum Doradcze podało w porównaniu parametrów poprawionych ponownie ofert m.in., że:

- LNM oferuje 3 822 mln zł na restrukturyzację zobowiązań a USS kwotę od 2 666 mln zł do 2 822 mln zł,
- LNM oferuje podwyższenie kapitału o 800 ml zł a USS o 585 mln zł,
- LNM oferuje 22,54 mln zł za akcje a USS kwotę 66 mln zł oraz ewentualną premię do 156 mln zł,
- LNM oferuje finansowanie pomostowe w kwocie od 150 do 300 mln zł.

Konsorcjum Doradcze rekomendowało przyznanie wyłączności negocjacyjnej LNM na okres do 30 lipca 2003 r. z opcją dalszego przedłużenia do 31 sierpnia 2003 r. lub alternatywnie powrotem do negocjacji z drugim oferentem. Zespół Międzyresortowy rekomendował Ministrowi SP udzielenie wyłączności negocjacyjnej LNM do 30 lipca 2003 r. z opcją przedłużenia oraz z zastrzeżeniem możliwości powrotu do negocjacji z USS. Zespół przyjął ponadto koncepcję pozostawienia w rękach SP około 25 % pakietu akcji PHS SA (w celu zachowania wpływu SP na działania Spółki przynajmniej do końca terminu realizacji inwestycji) oraz wynegocjowanie rynkowych warunków zbycia akcji po roku 2006, o ile nie pogorszy to pozostałych parametrów transakcji.

Minister SP wystąpił¹²³ 12 lipca 2003 r. do Ministra Gospodarki o akceptację przyznania wyłączności negocjacyjnej LNM w terminie do dnia 22 sierpnia 2003 r. i taką akceptację uzyskał.

Negocjacje warunków umowy prywatyzacyjnej

Negocjacje warunków prywatyzacji Polskich Hut Stali SA prowadzone były przez Zespół Negocjacyjny, w którym ze strony SP uczestniczyli :

- p.o. Dyrektora Departamentu Prywatyzacji I w MSP,
- Naczelnik Wydziału Departamentu Prywatyzacji I w MSP,
- Dyrektor Generalny, Evip International Sp. z o.o.,
- Dyrektor Zarządzający, Evip International Sp. z o.o.,
- Kierownik Projektów, Evip International Sp. z o.o.,
- Wiceprezes, BRE Corporate Finance SA,
- Manager BRE Corporate Finance SA.

Wynik negocjacji przedstawiono Zespołowi Międzyresortowemu w dokumencie pn. *„Rekomendacja dotycząca prywatyzacji Polskich Hut Stali opracowana na podstawie warunków umowy prywatyzacyjnej parafowanej przez LNM Holdings N.V. w dniu 29 sierpnia 2003 r.”* opracowanym przez Konsorcjum Doradcze. Na posiedzeniu Zespołu Międzyresortowego w dniu 8 września 2003 r. (protokół z tego posiedzenia nie został podpisany) przyjęto rekomendację w sprawie dalszego procesu prywatyzacji PHSA SA. Pan Kazimierz Jaszczyk Przewodniczący zespołu, 9 września 2003 r. przedstawił panu Piotrowi Czyżewskiemu Ministrowi SP rekomendację¹²⁴ dotyczącą dalszego postępowania w procesie prywatyzacji

¹²³ pismo nr MSP/MPC/47/03.

¹²⁴ pismo nr MSP/DPR1/3289/2003.

PHS SA przyjęła 8 września 2003 r. Międzyresortowy Zespół rekomendował Ministrowi SP:

- Akceptację warunków umowy z LNM Holdings N.V. uzgodnionych w projekcie paraflowanym 29 sierpnia 2003 r.,
- Wystąpienie do RM z wnioskiem o zaopiniowanie ostatecznego wyboru inwestora,
- Rozpoczęcie negocjacji przedstawicieli inwestora z pracownikami PHS SA w celu uzgodnienia pakietu socjalnego,
- Podjęcie przez zespół negocjacyjny MSP próby przesunięcia terminu rozpoczęcia negocjacji opcji call (sprzedaż pozostałych 25 % akcji w terminie od 1 stycznia 2005 r. do 31 grudnia 2007 r. za kwotę 66,6 mln zł – cena 1 zł za akcję) o dwa lata.

3.2.5.3 WARUNKI TRANSAKCJI

Niekorzystne dla SP warunki finansowe transakcji

NIK negatywnie oceniła pod względem gospodarności finansowe parametry transakcji prywatyzacyjnej, ponieważ SP uzyskał za pakiet 23,5 mln akcji PHS SA (stanowiących w momencie podpisywania umowy 22,1 % istniejących wówczas akcji) kwotę niespełną 6 mln zł. Cena jednej akcji sprzedawanej przez SP wyniosła zaledwie 25 groszy, podczas gdy ceny akcji kupowanych przez Inwestora od wierzycieli była czterdziestokrotnie wyższa.

Wartość wszystkich 105 981 989 akcji Spółki istniejących w momencie podpisywania *Umowy Prywatyzacyjnej* - przy przyjęciu cen akcji (wraz z akcjami „pracowniczymi” na poziomie ustalonym z inwestorem - wynosiłaby zaledwie około 76,6 mln zł. Byłaby to wartość o około 25 milionów zł niższa od dolnego przedziału wyceny wyznaczonego metodą dochodową, która była wg NIK znacznie zaniżona.

W tabeli zestawiono warunki nabycia akcji przez Inwestora od Skarbu Państwa oraz od wierzycieli PHS SA:

seria	podmiot zbywający akcje	ilość zbywanych akcji (w szt.)	kwota wydana przez inwestora na nabycie akcji	cena transakcyjna jednej akcji w zł
A	SP	23 465 689	5 866 421	0,25
C	BZE SA	13 520 389	135 203 890	10,00
C	KW SA	1 000 000	10 000 000	10,00
C	PKP SA	35 636 322	356 363 220	10,00
C	ARP SA	299 878	2 998 780	10,00
D	PGNiG SA	7 137 931	71 379 310	10,00
F	MF*	4 616 744	45 376 782	9,83

* inwestor nabył wierzytelność, którą zamienił na akcje

85 676 953 akcji PHS SA, stanowiące 32,15% wszystkich obecnie istniejących akcji Spółki inwestor nabył za kwotę 627 188 403 zł, tj. przeciętnie po 7,32 zł za jedną akcję. Wierzyciele sprzedali akcje nabyte za wierzytelności po cenie 10 zł za jedną akcję, chociaż sami nabywali je po wyższej cenie emisyjnej. Cena trans-

akcyjna akcji serii F, objętych przez inwestora w zamian za wierzytelność kupioną wcześniej od SP reprezentowanego przez MF wyniosła 9,83 zł.

Cena emisyjna 80 000 000 akcji (ok. 30% wszystkich obecnie istniejących akcji) obejmowanych przez LNM w ramach podwyższenia kapitału wyniosła 10 zł za akcję.

**Warunki sprzedaży
akcji objętych
w zamian za
wierzytelności
i akcji SP**

NIK nie kwestionowała parametrów cenowych transakcji zawieranych przez wierzycieli PHS SA, którzy sprzedali inwestorowi akcje objęte w zamian za wierzytelności. Podstawą określenia ceny tych akcji była rynkowa wartość wierzytelności, a jej wysokość została ustalona w wyniku wielostronnych negocjacji. Efektem tych transakcji było odzyskanie przez wierzycieli ok. połowy wierzytelności. Również cenę 18 278 710 akcji serii E (ok. 6,8% obecnie istniejących akcji), które inwestor nabędzie od ARP SA, wynoszącą 20,24 zł za akcję NIK uważa za korzystną.

NIK negatywnie oceniła natomiast wynegocjowaną przez SP cenę pakietu 23,5 mln akcji nabywanych przez Inwestora od SP, a także cenę pakietu 66,6 mln akcji, które Inwestor może nabyć (opcja call) do końca 2007 r.

Cena pakietu 23 465 690 akcji należących do SP zbywanych inwestorowi została ustalona na poziomie 5 866 420,50 zł, tj. w wysokości 0,25 zł za jedną akcję.

Mimo rekomendacji Zespołu Międzyresortowego, nie wynegocjowano rynkowych warunków zbycia pozostawionego w rękach SP pakietu 25 % akcji PHS. Oferowana przez inwestora cena za ten pakiet PHS SA wyniosła około 66,6 mln zł (tj. 1 zł za akcję) i taka też została przyjęta przez MSP.

Wprawdzie zdaniem pana Kazimierza Jaszczyka¹²⁵ „Była to optymalna cena, jaką zdołaliśmy wynegocjować.”, zaś Dyrektor DPR I stwierdził¹²⁶, iż „Konceptcja późniejszego określenia ceny była rozpatrywana, spotkało się to ze zdecydowanym sprzeciwem ze strony inwestora podczas negocjacji.”, zdaniem NIK jednakże, akceptując taki zapis Umowy, MSP pozbawiło się możliwości negocjowania rynkowej ceny tych akcji w momencie ich sprzedaży.

Równie niekorzystna była także zdaniem NIK, zadeklarowana cena 15 898 309 akcji serii B, które inwestor zobowiązał się nabyć od pracowników i SP po cenie równej cenie akcji serii A, czyli po 25 groszy za akcję.

Zrealizowanie wszystkich, wymienionych wyżej transakcji nabycia przez LNM akcji na warunkach zawartych w umowie prywatyzacyjnej spowodowałoby, że inwestor wydałby na uzyskanie własności wszystkich obecnie istniejących 266 471 963 akcji PHS SA kwotę około 1,87 miliarda zł.

**Pozostałe warunki
umowy**

Uzgodnione warunki prywatyzacji, obejmujące także restrukturyzację finansową PHS SA, zostały prawidłowo sformułowane w umowie. *Umowa Prywatyzacyjna* właściwie zabezpieczała interesy SP, z wyjątkiem nie objęcia obowiązkiem monitorowania niektórych zobowiązań Inwestora.

*Umowa sprzedaży akcji Polskich Hut Stali SA z siedzibą w Katowicach*¹²⁷ zawarta pomiędzy Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej reprezentowanym przez

¹²⁵ Protokół przesłuchania świadka z dnia 23 lutego 2006 r.

¹²⁶ Protokół przesłuchania świadka z dnia 23 lutego 2006 r.

¹²⁷ Dalej *Umowa prywatyzacyjna*.

pana Piotra Czyżewskiego Ministra Skarbu Państwa, a LMN Holdings N.V. z siedzibą w Curacao, Antyle Holenderskie¹²⁸ reprezentowaną przez pana Lakshmi N. Mittal, została podpisana 27 października 2003 r. jako umowa warunkowa.

Zamknięcie Transakcji nastąpiło w dniu 5 marca 2004 r. po spełnieniu wszystkich warunków zawieszających. Jednym z dokumentów przedstawionych w dniu Zamknięcia Transakcji był parafowany przez Inwestora strategicznego projekt pakietu socjalnego z dnia 17 października 2003 r. *Memorandum Zamknięcia Transakcji Sprzedaży Akcji PHS SA* z 5 marca 2004 r. podpisane zostało przez reprezentujących Skarb Państwa RP pana Zbigniewa Kaniewskiego Ministra SP i pana Andrzeja Szarawarskiego Sekretarza Stanu oraz przez przedstawiciela LNM Holdings N.V.

Inwestor zobowiązał się m.in. do :

- zapłaty Ceny Zakupu, tj. 5 866 420,50 zł za pakiet 23,5 mln akcji, podwyższenia kapitału zakładowego o 800 000 000 zł i pokrycia go w całości gotówką;
- nabycia akcji serii F wyemitowanych w ramach podwyższenia kapitału zakładowego o kwotę 67 875 593,77 zł i pokrycia ich wkładem pieniężnym poprzez potrącenie umowne wartości wierzytelności MF;
- nabycia 50 456 589 akcji serii C o wartości nominalnej 10 zł każda, które zostaną zaoferowane wierzycielom grupy II (bez PGNiG), tj. Agencji Rozwoju Przemysłu SA (ARP), Polskim Kolejom Państwowym SA, Będzińskiemu Zakładowi Energetycznemu SA, Kompanii Węglowej SA, za cenę emisyjną 20 zł za jedną akcję i zostaną pokryte wkładem pieniężnym w formie potrącenia umownego wierzytelności konwertowalnych grupy II;
- nabycia akcji serii E o wartości nominalnej 10 zł każda, które zostaną zaoferowane ARP SA i pokryte wkładem niepieniężnym w formie wniesienia wierzytelności konwertowalnych grupy I;
- nabycia 7 137 931 akcji serii D o wartości nominalnej 10 zł każda, które zostaną zaoferowane Polskiemu Górnictwu Naftowemu i Gazownictwu SA¹²⁹ za cenę emisyjną 16,94 zł każda i pokryte wkładem pieniężnym w formie potrącenia umownego wierzytelności konwertowalnej PGNiG;
- spowodowania dokonania inwestycji w majątek trwały Spółki na kwotę 2 400 000 000 złotych;

co najmniej 95% tej kwoty miało być przeznaczone na inwestycje w rzeczowy majątek trwały, a za zgodą sprzedającego – 92,5% na :

- budowę maszyny Ciągłego Odlewania Stali 3 w oddziale Spółki w Katowicach,
- modernizację lub przebudowę walcowni gorącej blach w oddziale Spółki w Krakowie,
- budowę linii powlekania blach w oddziale Spółki w Świętochłowicach,
- modernizację walcowni walcówki w oddziale Spółki w Sosnowcu.

Ww. zadania miały być zrealizowane do 31 grudnia 2006 r. co najmniej zgodnie z założeniami technologicznymi określonymi w Biznes Planie,

¹²⁸ Dalej Inwestor.

¹²⁹ Dalej PGNiG.

a zainstalowane maszyny i urządzenia miały pochodzić od renomowanych dostawców; gwarantowane inwestycje w pełnej wysokości miały być wykonane do 31 grudnia 2009 r.;

- ustanowienia na rzecz Sprzedającego zastawu rejestrowego na akcjach Spółki i udzielenia pełnomocnictwa do wykonywania z nich prawa głosu do dnia zaspokojenia kar umownych za ew. niewykonanie gwarantowanych inwestycji;
- spowodowania realizacji celów zgodnych z postanowieniami Protokołu Nr 8, a także dokonania do 31 grudnia 2006 r. trwałego obniżenia zdolności produkcyjnych o 700 000 ton/rok w Walcowni Gorącej Taśm w oddziale w Krakowie, o 36 000 ton/rok w Zakładzie Taśm Zimnowalcowanych w oddziale w Świętochłowicach, i o 650 000 ton/rok w Walcowniach Zimnych Taśm w oddziale w Krakowie;
- spowodowania, że Spółka osiągnie do 31 grudnia 2006 r. parametry trwałej konkurencyjności na rynkach światowych określone w Protokole nr 8;
- spowodowania realizacji przez Spółkę programu restrukturyzacji zatrudnienia w celu osiągnięcia do końca 2006 r. wskaźników wydajności porównywalnych z hutnictwem Unii Europejskiej;
- odkupienia akcji od pracowników, po cenie nie niższej niż cena sprzedawanej akcji serii A;
- wykorzystania zysku Spółki za lata obrotowe 2003, 2004, 2005 i 2006 na finansowanie inwestycji w majątek trwały Spółki, chyba że SP wyrazi zgodę na podział zysku.

Inwestor zobowiązał się ponadto udzielić Spółce pożyczki pomostowej w wysokości od 150 000 tys. zł do 300 000 tys. zł do czasu dokonania podwyższenia kapitału o 800 000 tys. zł. Uzgodniono zawarcie umowy o ustanowieniu obserwatora w celu umożliwienia Inwestorowi sprawdzenia, że przed Zamknięciem Transakcji nie nastąpi pogorszenie sytuacji ekonomicznej zagrażające niespełnieniem warunków zawieszających.

**Sprawozdania
z wykonania
zobowiązań**

NIK nie zgłaszała zastrzeżeń do określonego w Umowie sposobu monitorowania zobowiązań umownych dotyczących inwestycji i restrukturyzacji. LNM zobowiązał się spowodować, że Spółka zleci na swój koszt firmie audytorskiej przygotowanie sprawozdań (wg wzoru stanowiącego załącznik Nr 9 do umowy) dotyczących inwestycji i restrukturyzacji, za każde półrocze okresu od zamknięcia transakcji do 31 grudnia 2006 r. i rzetelnie się z tego obowiązku wywiązywał.

Kupujący zobowiązał się, że Spółka będzie również dostarczać Sprzedającemu sprawozdania dotyczące zatrudnienia za każdy rok w ciągu 46 dni po upływie każdego roku kalendarzowego oraz zobowiązał się spowodować udzielanie stosownych wyjaśnień lub podejmować działania w przypadku uwag i wniosków zgłaszanych przez KE do realizacji przez Spółkę *Biznes Planu*. Na Inwestora nałożono także szereg zobowiązań pozacenowych nie obejmując ich jednak obowiązkiem raportowania.

LNM zobowiązał się m.in. np. do: zachowania własności i nieobciążania do końca 2006 r. posiadanych akcji Spółki (chyba że za zgodą SP) jak też do

:niepodejmowania działań zmierzających do przerwania lub ograniczenia działalności podstawowej Spółki lub jej zlikwidowania lub rozwiązania lub przejęcia przez inny podmiot ani niedopuszczenia do podzielenia Spółki (chyba że za zgodą SP) – do końca 2006 r., a także do: wykorzystania zysku Spółki za lata obrotowe 2003, 2004, 2005 i 2006 na finansowanie inwestycji w majątek trwały Spółki, chyba że SP wyrazi zgodę na podział zysku.

Pomimo wielokrotnego występowania do Zarządu Mittal SP SA o informacje dotyczące aktualnego stanu realizacji tych zobowiązań **Delegatura MSP w Katowicach** nie otrzymała odpowiedzi. Inwestor argumentował, że umowa nie nakłada na niego takiego obowiązku i nie musi składać sprawozdań w tym zakresie. MSP nie ma więc możliwości kontrolowania i egzekwowania wykonania zobowiązań pozacenowych przez Inwestora, które nie zostały objęte obowiązkiem raportowania.

Zabezpieczenie wykonania zobowiązań

Strony uzgodniły, że Kupujący ponosi bezwarunkową odpowiedzialność za realizację wszystkich zobowiązań niezależnie od liczby posiadanych akcji, a nawet w przypadku ich zbycia przed terminem realizacji zobowiązań. Ponadto Kupujący udzielił Sprzedającemu nieodwołalnego pełnomocnictwa do wykonywania praw głosu z akcji na wypadek ogłoszenia upadłości Kupującego w okresie do 31 grudnia 2009 r. oraz zobowiązał się do zapłaty kar umownych w przypadku :

- niewykonania gwarantowanych inwestycji,
- obniżenia zatrudnienia poniżej uzgodnionego dolnego poziomu,
- niewykonania zobowiązania do niezbywania akcji,
- niewykonania zobowiązania do reinwestowania kwot uzyskanych ze sprzedaży składników majątku trwałego,
- w przypadku likwidacji Spółki,
- niewykonania zobowiązania do nieobniżania kapitału zakładowego,
- głosowania na Walnych Zgromadzeniach za podziałem zysku innym niż określony w umowie.

Strony uzgodniły, że zapłata kar umownych nie wyklucza możliwości dochodzenia przez Sprzedającego wykonania zobowiązań umownych ani dochodzenia odszkodowania przenoszącego wartość kar umownych na zasadach ogólnych

Brak zastawu na akcjach

NIK ocenia negatywnie z punktu widzenia celowości fakt, że MSP nie doprowadziło do podpisania umowy zastawu rejestrowego na akcjach, przewidzianej w § 2 pkt 8 Umowy Prywatyzacyjnej. Zastaw miał stanowić zabezpieczenie należytego i terminowego wykonania inwestycji. Mimo wielokrotnie ponawianych przez DPR I wniosków w tej sprawie umowa zastawu nie została podpisana.

Dyrektor DPR I wyjaśnił¹³⁰: „W dniu 27 września 2004 r. Departament Prywatyzacji I wystąpił do Ministra Skarbu Państwa Jacka Sochy za pośrednictwem Podsekretarza Stanu MSP Dariusza Witkowskiego o zgodę na przekazanie LNM Holdings N.V. projektu umowy zastawu rejestrowego. [...] Stosowna decyzja nie została podjęta.

W dniach 22 kwietnia i 17 maja 2005 r. Departament Prywatyzacji I ponownie zwracał się o podjęcie decyzji w przedmiotowej kwestii. Decyzja została podjęta dopiero w dniu 11 sierpnia 2005 r. przez Sekretarza Stanu MSP w wyniku kolejnego wystąpienia DPR I z dnia 9 sierpnia 2005 r.”

¹³⁰ Pismo MSP/DPR I/6265 z 14 grudnia 2005 r.

Umowa zastawu nie została jednak do dnia zakończenia kontroli zawarta i NIK nie znajduje uzasadnienia dla tak długiego okresu prowadzenia czynności technicznych zmierzających do przygotowania jej postanowień.

3.2.6

RESTRUKTURYZACJA I POMOC PUBLICZNA

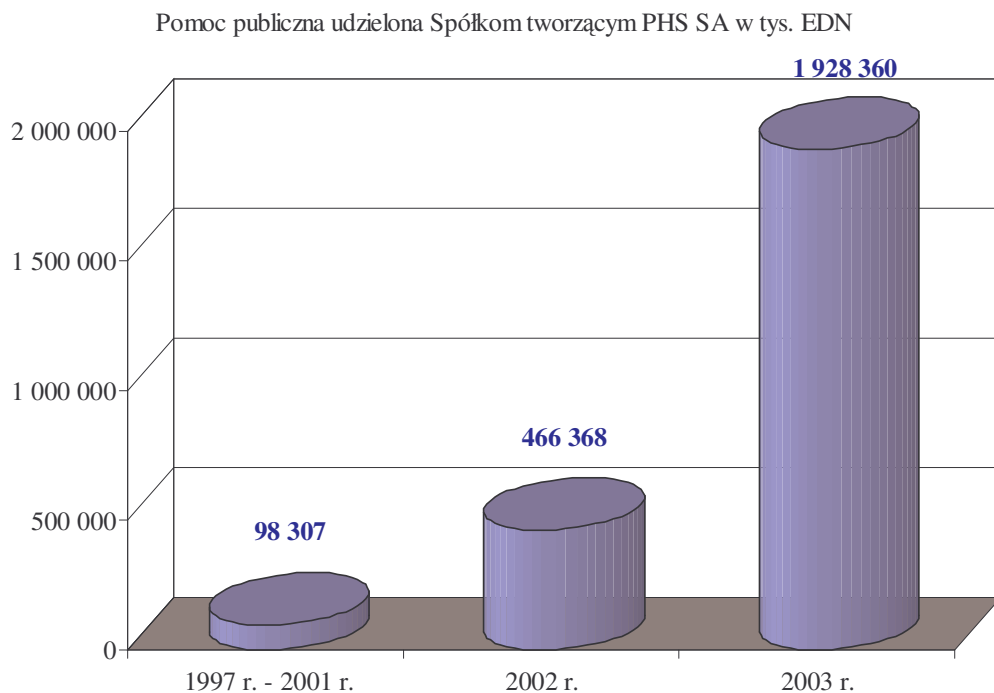
Prawidłowe wykorzystanie pomocy publicznej

NIK nie wносиła zastrzeżeń do sposobu wykorzystania pomocy publicznej przez huty tworzące PHS SA W *Protokole nr 8* postanowiono, że proces restrukturyzacji polskiego hutnictwa będzie wsparty udzieleniem mu w latach 1997 - 2003 pomocy publicznej na restrukturyzację. Pomoc publiczna miała wynosić nie więcej niż 3 387 070 tys. zł, w tym dla PHS SA 3 140 360 tys. zł. Wartość ostatecznie wykorzystanej pomocy przez huty tworzące PHS SA wyniosła 2 493 035 tys. EDN¹³¹, tj. była mniejsza o 20,6 % od wielkości dopuszczalnej. Mniejsze od planowanego wykorzystanie pomocy publicznej związane było z nieskorzystaniem przez Spółkę z gwarancji SP na zaciągnięcie kredytów inwestycyjnych i obrotowych. W tabeli zamieszczono dane dotyczące wykorzystania pomocy przez cztery huty w okresie 1997-2003.

Pomoc publiczna uzyskana w latach 1997-2003 przez PHS SA oraz huty wchodzące w jej skład (w tys. EDN)					
Lp.	Forma pomocy publicznej*	1997 r. - 2001 r.	2002 r.	2003 r.	Ogółem
1	2	3	4	5	6
1	Prolongaty/układy ratalne	18 251	829	496 442	515 522
2	Umorzenia w tym:	10 817	216	171 597	182 630
2.1.	na podst. ustawy o restrukturyzacji			137 774	137 774
2.2.	pozostałe	10 817	216	33 824	44 857
3	Kredyty lub pożyczki preferencyjne	13 931	1 025		14 956
4	Dotacje w tym:	55 308	3 788	2 459	61 555
4.1.	na prace badawczo-rozwojowe	6 024	2 061	1 168	9 253
4.2.	na restrukturyzację zatrudnienia	49 234	1 728	1 255	52 217
4.3.	pozostałe	50		36	86
5	Konwersja na akcje PHS w tym:		460 510	1 257 862	1 718 372
5.1.	z udziałem ARP SA i SP		460 510	133 772	594 282
5.2.	z udziałem spółek SP			1 124 090	1 124 090
6	Razem	98 307	466 368	1 928 360	2 493 035

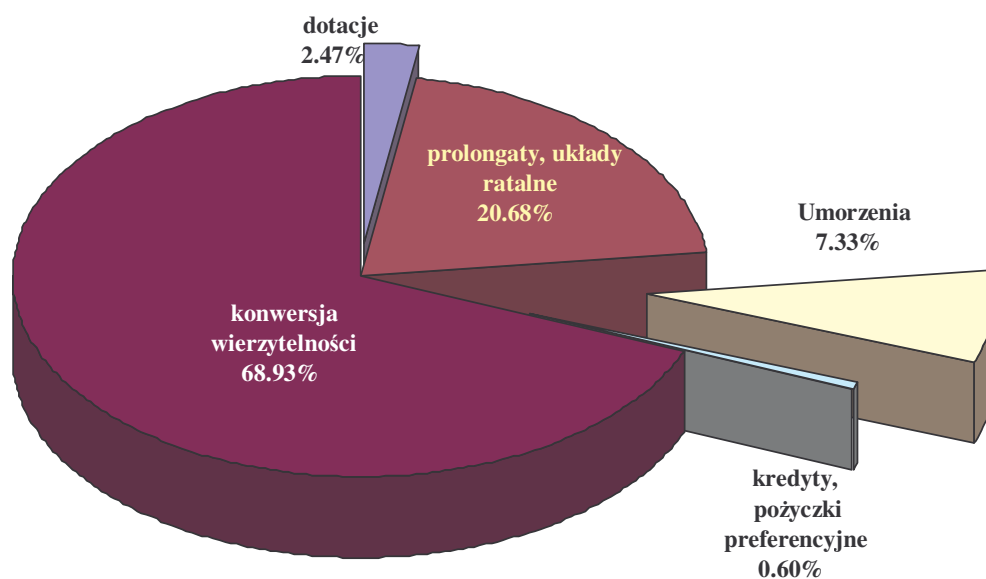
¹³¹ Ekwiwalent Dotacji Netto – oznacza kwotę pomocy, którą otrzymałby przedsiębiorca, gdyby uzyskał pomoc w formie dotacji, uwzględniającą opodatkowanie podatkiem dochodowym.

Skalę pomocy publicznej udzielonej czterem hutom w okresie 1997-2003 obrazuje wykres :

Większość pomocy publicznej została udzielona w formie konwersji wierzytelności spółek Skarbu Państwa, Agencji Rozwoju Przemysłu SA i Skarbu Państwa na akcje PHS SA. Strukturę udzielonej pomocy publicznej obrazuje wykres.

Struktura pomocy publicznej dla hut tworzących PHS SA w latach 1997-2003 (w tys. EDN)

Z łącznej kwoty pomocy publicznej udzielonej hutom i PHS SA w ww. okresie na restrukturyzację finansową i zatrudnienia wykorzystano 99%, z tego na restruktu-

**Uchybienia
formalne przy
udzielaniu pomocy
publicznej**

ryzację finansową 2 416 524 tys. EDN oraz restrukturyzację zatrudnienia 52 217 tys. EDN.

Izba nie stwierdziła przypadków udzielenia pomocy publicznej w formach nieprzewidzianych w *Biznes Planie PHS SA*. Nie wnosząc uwag do merytorycznej zasadności udzielania PHS SA pomocy publicznej, NIK zwracała uwagę, że część tej pomocy (o łącznej wartości nominalnej ok. 1 137 090 tys. zł) została udzielona Spółce z uchybieniami formalnymi ze strony organów udzielających pomocy .

NIK, nie wnosząc uwag do wykorzystania przez Spółkę środków budżetowych, otrzymanych w 2004 r. w formie dotacji z MGiP, zwracała uwagę na uchybienia formalne we wnioskach o przekazanie środków budżetowych z tytułu świadczeń aktywizujących oraz w przekazywanych rozliczeniach z wykorzystania tych środków. Uchybienia te polegały m.in. na błędach w zapisach nazwy miesiąca, za który Spółka wnioskowała o przekazanie środków i błędach w wielkości wnioskowanych kwot (wniosek nr 2/2004), wpisywaniu rodzaju świadczeń, na które nie zostały przewidziane środki w umowie (wniosek nr 2/2004 oraz rozliczenie kwot ujętych w tym wniosku i we wniosku nr 3/2004) oraz błędach w zapisach właściwego tytułu świadczeń, na który zostały wykorzystane środki (rozliczenie kwot dotacji ujętych we wniosku nr 1/2004). W rozliczeniach miesięcznych i rocznych za lata 2004 - I półrocze 2005 r., z wykorzystania środków finansowych dotacji Spółka ujmowała koszty udzielonych świadczeń, uwzględniając memoriałową metodę ewidencji księgowej finansów sektora publicznego, pomimo że rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z 6 kwietnia 2004 r. w sprawie środków budżetu państwa przeznaczonych na aktywizację zawodową na rynku pracy¹³² (§ 7 ust. 2, § 9 ust. 2) oraz ww. umowa zawarta w 2004 r. z MGiP (§ 6 ust. 1) zobowiązywały do ujmowania w rozliczeniach miesięcznych kwot wypłaconej dotacji w danym miesiącu, a w rozliczeniach rocznych kwot dotacji wypłaconych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia danego roku sprawozdawczego.

3.2.6.1 RESTRUKTURYZACJA FINANSOWA PHS SA

Restrukturyzacja finansowa hut, z których utworzono PHS SA byłaby niemożliwa bez udziału w niej inwestora strategicznego. Początkowo zakładano, że wierzyciele czterech hut będą negocjowali warunki sprzedaży wierzytelności z potencjalnym inwestorem. Odkupione przez inwestora wierzytelności miały następnie zostać zamienione na akcje PHS SA.

Koncepcja sprzedaży wierzytelności Inwestorowi została zrealizowana tylko w przypadku zadłużenia hut wobec MF. Zostało ono odkupione od SP przez Inwestora, a następnie wierzytelność Inwestora wobec Spółki została potrącona z należnością za opłacenie akcji serii F objętych przez LNM w wyniku podwyższenia kapitału. Pozostałe wierzytelności pięciu podmiotów państwowych zostały zamienione na akcje w podwyższonym kapitale PHS SA, które następnie odkupił LNM. Część zadłużenia hut wobec banków została odkupiona przez ARP SA za

¹³² Dz. U. Nr 82, poz. 755.

środki z emisji obligacji, a następnie część z tych wierzytelności została zamieniona na akcje PHS SA, które Inwestor zobowiązał się nabyć do listopada 2007 r.

W poniższej tabeli zaprezentowano szczegółowe kwoty wierzytelności oraz wartości skonwertowanych akcji i kwoty za jakie nabył je Inwestor (w zł).

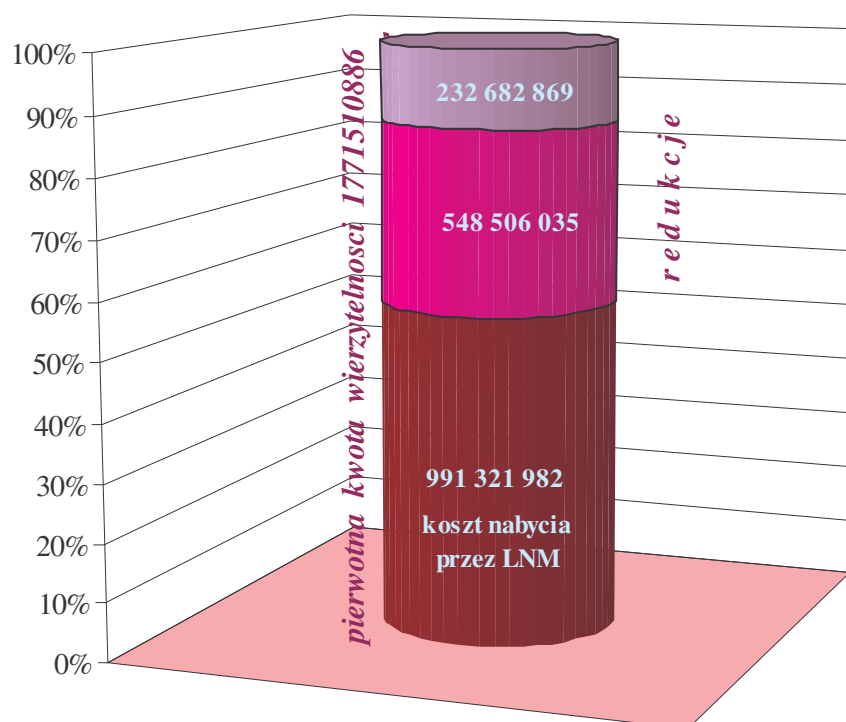
podmiot uczestniczący w konwersji	nominalne kwoty wierzytelności przeznaczonych do konwersji	seria akcji wyemitowanych w celu konwersji	wartość nominalna skonwertowanych akcji	cena emisyjna akcji	wartość skonwertowanych akcji wg ceny emisyjnej (nabycia)	cena za akcje/wierzytelności sprzedane Inwestorowi
1	2	3	4	5	6	7
BZE SA	270 407 793	C	135 203 890	20	270 407 780	135 203 890
KW SA	20 000 000	C	10 000 000	20	20 000 000	10 000 000
PKP SA	712 726 449	C	356 363 220	20	712 726 440	356 363 220
ARP SA	5 997 577	C	2 998 780	20	5 997 560	2 998 780
PGNiG SA	120 955 764	D	71 399 310	16,94	120 916 551	71 379 310
razem	1 130 087 583		575 965 200		1 130 048 331	575 945 200
MF	92 334 897	F*	46 167 440	10	46 167 440	45 376 782
razem	1 222 422 479		622 132 640		1 176 215 771	621 321 982
ARP SA**	550 088 407	E	182 787 100	19,89	363 612 245	370 000 000
ogółem	1 772 510 886		804 919 740		1 539 828 017	991 321 982

* - akcje zostały objęte przez LNM w zamian za wierzytelność odkupioną od SP (MF)

** - dotyczy wierzytelności nabytych za środki z emisji obligacji

Wskutek zrealizowania wszystkich ww. transakcji restrukturyzacyjnych Inwestor zapłaci ostatecznie kwotę ok. 991 mln zł za wierzytelności, których wartość nominalna wynosiła ok. 1 773 mln zł, co oznacza, że ogólnie wierzytelności zostały zredukowane o ok. 44%. Redukcji dokonały banki sprzedając wierzytelności ARP SA oraz MF sprzedając wierzytelności Inwestorowi. Redukcji dokonali także pozostali wierzyciele sprzedając akcje Inwestorowi po cenie równej wartości nominalnej. Na wykresie zobrazowano skalę redukcji.

Konwersja wierzytelności

3.2.6.2 ZAMIANA WIERZYTELNOŚCI JSPP NA AKCJE

Konwersja wierzytelności jsSP na akcje PHS

NWZA Spółki w dniu 4 listopada 2003 r. podjęło m.in. uchwały w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego o kwotę 575 945 200 zł, tj. do kwoty 1 635 765 090 w drodze emisji akcji serii C i D. Akcje serii C miały zostać objęte w drodze subskrypcji prywatnej przez : ARP SA, Polskie Koleje Państwowe SA (PKP SA), Będziński Zakład Elektroenergetyczny SA (BZE SA) oraz Kompanię Węglową SA (KW SA) i pokryte wkładem pieniężnym Akcje serii D miały zostać objęte w drodze subskrypcji prywatnej przez Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo SA (PGNiG) i pokryte wkładem pieniężnym.

Zawarte w wykonaniu ww. postanowień umowy potrącenia wierzytelności pomiędzy ww. spółkami a PHS SA oraz umowy objęcia akcji zostały zawarte w okresie od 14 do 18 listopada 2003 r. Spółki, które objęły akcje w zamian za wierzytelności zawarły z LNM Holdings SA warunkowe umowy sprzedaży nabytych akcji. Sprzedaż akcji miała nastąpić po spełnieniu szeregu warunków zawieszających, w tym :

- zawarcie umów potrącenia przez wierzycieli z PHS SA w trybie art. 14 § 4 ksh, zarejestrowanie podwyższenia kapitału, objęcie akcji przez wierzycieli;
- uzyskanie przez LNM zgód i zezwoleń m.in. Prezesa UOKiK oraz MSW;
- podjęcie przez WZA PHS SA uchwał o podwyższeniu kapitału zakładowego poprzez emisję akcji serii G i F z wyłączeniem prawa poboru akcji i zaoferowanie tych akcji LNM;

- cesji przez Skarb Państwa, reprezentowany przez Ministra Finansów, wierzytelności MF na LNM.

W warunkowych umowach sprzedaży akcji zawartych pomiędzy LNM Holdings N.V. a:

Agencją Rozwoju Przemysłu SA	z 19 grudnia 2003 r.;
Będzińskim Zakładem Elektroenergetycznym SA	z 4 marca 2004 r.;
Kompanią Węglową SA	z 5 stycznia 2004 r.;
Polskim Górnictwem Naftowym i Gazownictwem SA	z 14 listopada 2003 r.;
Polskimi Kolejami Państwowymi SA	z 12 listopada 2003 r.

ustalono, że pod warunkiem spełnienia się wszystkich warunków zawieszających LNM Holdings N.V. kupuje od :

ARP SA	299 878 akcji serii C	za	2 998 780 zł;
BZE SA	13 520 389 akcji serii C	za	135 203 890 zł;
KW SA	1 000 000 akcji serii C	za	10 000 000 zł;
PGNiG SA	7 137 931 akcji serii D	za	71 379 310 zł;
PKP SA	35 636 322 akcji serii C	za	356 363 220 zł.

Przeniesienie własności akcji przez poszczególne spółki na rzecz LNM oraz zapłata ceny sprzedaży miały nastąpić (i rzeczywiście nastąpiło) w Dniu Zamknięcia określonym w *Umowie Prywatyzacyjnej*. Wartość poszczególnych wierzytelności została określona w załącznikach nr 6 do ww. umów, która odpowiadała wartościom wierzytelności wymienionych w protokóle NWZA Spółki z 4 listopada 2003r. oraz wymienionym w potwierdzeniach sald pomiędzy PHS SA oraz poszczególnymi wierzycielami.

3.2.6.3 RESTRUKTURYZACJA FINANSOWA Z UDZIAŁEM ARP SA.

Prawidłowa emisja
obligacji przez
ARP SA

Kontrola nie wykazała nieprawidłowości w realizowaniu przez ARP SA działań związanych z restrukturyzacją finansową hut podejmowanych w związku z zadaniami nałożonymi na nią w art. 13 *ustawy o restrukturyzacji*. Emisja obligacji została przeprowadzona na podstawie *ustawy o obligacjach*, w sposób prawidłowy. Wielkość środków na restrukturyzację hutnictwa żelaza i stali, w tym PHS SA, została określona przez MG przy pomocy firm doradczych **Evip/BCF**. W trakcie prowadzonego przez MG procesu przygotowania projektu *ustawy o restrukturyzacji* Agencja zgłaszała swoje uwagi i propozycje. Ostatecznie ustawa stworzyła możliwość wyemitowania obligacji, które mogły być objęte 100% poręczeniem SP maksymalnie do kwoty 600 mln zł. ARP SA w okresie lipiec 2002 r. – styczeń 2003 r. wyemitowała obligacje na finansowanie restrukturyzacji finansowej hut, z których utworzono PHS SA. Łączna wartość emisyjna czterech serii obligacji ARP SA wyemitowanych w związku z restrukturyzacją finansową PHS SA wynosiła 361 725 543,32 zł. Środki te zostały wykorzystane na zakup wierzytelności hut, z których utworzono PHS SA, powstałych przed 31 grudnia 2000 r. (kwoty główne kredytów bankowych) oraz zakup wierzytelności z tytułu euroobligacji wyemitowanych przez Hutę im. T. Sendzimira SA. Nabyte przez ARP wierzytelności w późniejszym okresie zostały skonwertowane na akcje PHS SA.

NIK uważa za trafny wybór formy realizacji restrukturyzacji finansowej PHS SA, poprzez emisję obligacji

Analiza dokonana przez ARP SA wykazała, że najkorzystniejsza będzie emisja 5-letnich obligacji zerokuponowych (dyskontowych) a nie zaciągnięcie kredytu. O wyborze obligacji zdecydowały: możliwość uzyskania największych środków pieniężnych, przy najniższych kosztach własnych (najniższy koszt uzyskania pieniądza), ograniczenie ryzyka utraty płynności oraz minimalizacja negatywnych skutków dla bilansu Agencji.

Wykup wierzycielności za środki z obligacji

Izba pozytywnie oceniła efekty negocjacji prowadzonych przez Agencję z wierzycielami hut wchodzących w skład PHS SA w sprawie warunków zakupu zadłużenia tych hut. Wierzyciele umorzyli oraz zredukowali część swoich wierzycielności wobec hut z kwoty 415 234 207,42 zł do 359 568 784,37 zł, co umożliwiło ograniczenie wartości emisji obligacji do poziomu niższego niż kwota poręczenia udzielonego przez SP (wynosząca 600 mln zł). ARP SA wyemitowała obligacje zerokuponowe (z dyskontem rozumianym jako odsetki od obligacji) o łącznej wartości nominalnej 508,8 mln zł i emisyjnej 361,7 mln zł. Wpływ netto (wartość emisyjna do wartości nominalnej) wyniósł 71,1%.

Po dokonaniu wykupu obligacji odsetki od obligacji będą wynosiły 147 056 456,68 zł (koszty finansowe emisji). Koszty poniesione przez Agencję na zakup zadłużenia hut wchodzących w skład PHS SA wynosiły 359 568 784,37 zł, z tego 151 275 946,45 zł zostało sfinansowane obligacjami serii A, 63 405 908,41 zł – serii B, 53 478 496,18 zł – serii D oraz środkami pieniężnymi w kwocie 91 408 431,33 zł pochodzącymi z emisji obligacji serii C. Agencja oferując gotówkową formę płatności uzyskała korzystniejszą cenę za kupowaną wierzycielność z tytułu euroobligacji. Poziom kosztów bezpośrednich emisji obligacji poniesionych przez ARP SA w związku z realizacją zadań określonych w ustawie o restrukturyzacji nie budził zastrzeżeń NIK. Wg stanu na 30 czerwca 2005 r. wynosiły one łącznie 783 045 zł. Organizację i obsługę programu emisji obligacji Zarząd ARP SA powierzył bankowi **PKO BP SA**. Wyboru ww. banku dokonano zgodnie z procedurą wewnętrzną Agencji, spośród dziesięciu ofert, które wpłynęły w odpowiedzi na zapytanie ARP SA.

Warunki emisji poszczególnych serii obligacji były każdorazowo pozytywnie opiniowane przez RN ARP SA i akceptowane przez MF. Rentowność obligacji określano na podstawie rentowności 5-letnich obligacji SP na ostatnim przetargu **NBP** (poprzedzającym datę emisji). O objęciu konkretnej wierzycielności restrukturyzującą decydowała ARP SA i huty, które wskazywały zobowiązania, zagrażające dalszemu ich funkcjonowaniu. W wyniku restrukturyzacji finansowej przeprowadzonej przez Agencję huty mogły funkcjonować bez groźby blokad kont lub wszczęcia egzekucji komorniczej, wszedł w życie układ sądowy Huty im. T. Sendzimira, została otwarta nowa linia kredytowa na zakup rudy dla hut.

Środki z emisji obligacji **serii A** zostały przeznaczone na wykup części wierzycielności konsorcjum banków (utworzonego przez: Bank Przemysłowo-Handlowy PBK SA, **Bank Handlowy SA**, **Bank PEKAO SA**, **ING Bank Śląski SA**, **Kredyt Bank SA**) o wartości 232 732 225,32 zł (kwota główna wierzycielności) wobec HK SA powstałych z tytułu umowy kredytu konsorcjalnego zawartej w dniu 28 października 1998 r., za cenę 151 275 946,45 zł.

Środki z emisji obligacje **serii B** zostały przeznaczone na wykup wierzycielności ING Banku Śląskiego SA wobec HF SA powstałych z tytułu kredytów inwestycyjnych zawartych w dniach 26 listopada 1996 r. i 16 grudnia 1996 r. i kredytu krótkoterminowego z 19 kwietnia 2000 r., oraz wierzycielności ING Banku Ślą-

skiego SA wobec HK SA, powstałej z tytułu kredytu obrotowego z 21 grudnia 1998 r. Agencja wykupiła ww. wierzytelności za cenę stanowiącą 100% ich wartości nominalnej kwot głównych, tj. łącznie za kwotę 63 405 908,41 zł.

Środki pochodzące z emisji obligacji **serii C** zostały przeznaczone na:

- zakup przez Agencję od Banku Przemysłowo-Handlowego PBK SA euro-obligacji wyemitowanych przez Hutę im. T. Sendzimira w 1998 r., których bieżąca kwota główna do wykupu, po redukcji układowej w dniu 29 lipca 2002 r. wynosiła 25 200 000 USD (105 865 200 zł), za cenę 23 100 000 USD (87 994 250 zł);
- zakup należności kredytowych konsorcjum Deutsche Bank 24 SA i Bank Przemysłowo-Handlowy PBK SA w stosunku do Huty Katowice SA o wartości 4 016 683,92 zł (kwota główna wierzytelności), za cenę 3 414 181,33 zł;
- opłacenie bezpośrednich kosztów emisji.

Środki z emisji obligacje **serii D** zostały przeznaczone na wykup wierzytelności Banku PEKAO SA wobec Huty im. T. Sendzimira powstałych z tytułu umów kredytów zawartych w dniach 14 stycznia 1997 r. oraz 10 czerwca 1998 r. o łącznej wartości 72 620 098,18 zł (kwota główna) za cenę 53 478 498,18 zł.

Ponadto Agencja zakupiła od **Deutsche Bank 24 SA** i **Banku Przemysłowo-Handlowego PBK SA** odsetki od kredytu udzielonego HK SA na podstawie *umowy kredytowej nr 1010/2117-12/06.96 z dnia 3 czerwca 1996 r.*, stanowiącego przedmiot *umowy przelewu wierzytelności z dnia 18 grudnia 2002 r.*, zawartej pomiędzy ARP SA a ww. bankami.

Ww. *umową przelewu wierzytelności* Agencja w zamian za wyemitowane obligacje nabyła od Deutsche Bank 24 SA i Banku Przemysłowo-Handlowego PBK SA wierzytelność wobec HK SA w łącznej wysokości 4 016 683,92 zł (kwota główna zadłużenia HK SA wobec banków z tytułu ww. *umowy kredytowej*, wg stanu na dzień 18 grudnia 2002 r.). Sprzedaż odsetek o wartości 1 071 568,65 zł była jednym z warunków podpisania przez Deutsche Bank 24 SA umowy przelewu wierzytelności. Ww. bank całkowicie chciał odejść od finansowania przemysłu hutniczego. Z uwagi, iż ARP SA realizując zapisy *ustawy o restrukturyzacji* mogła kupować za obligacje jedynie wierzytelności powstałe przed 31 grudnia 2000 r., w wyniku przeprowadzonych negocjacji wierzytelność odsetkowa została zakupiona przy wykorzystaniu środków przeznaczonych na wydatki bieżące Agencji za 1 zł.

**Zaniechanie
restrukturyzacji
majątkowej**

Za wykupione zobowiązania hut wobec banków ARP SA nie przejęła od PHS SA żadnych nieruchomości i rzeczy ruchomych, nie przejęła również żadnego mienia na podstawie zapisów rozdziału 6 *ustawy o restrukturyzacji* (art.33-37)¹³³.

W ARP SA powołano Zespół ds. mienia hut¹³⁴, który uczestniczył w spotkaniach z przedstawicielami PHS SA oraz w wizji lokalnej nieruchomości proponowanych przez PHS SA do przekazania ARP SA (nieruchomości HC SA i HF SA). Uznano, że rozliczenie wierzytelności ARP SA w stosunku do PHS SA przez przekazanie majątku PHS SA do ARP SA jest niemożliwe do czasu prywatyzacji, a przynajmniej do czasu poznania stanowiska Inwestora Większość zaproponowanego do przekazania ARP SA majątku stanowiły nieruchomości (wartościowo ok. 93%), zlokalizowane na terenie hut i wokół nich, część w strefie ochronnej. Majątek proponowany przez PHS SA do przejęcia przez ARP SA w zamian za przejęte od banków wierzytelności, zdaniem ARP SA, wystarczał ewentualnie na zaspokojenie tylko niewielkiej części wierzytelności

¹³³ Informacja dla kontrolerów NIK z dnia 14 listopada 2005 r. Dyrektora Departamentu Aktywizacji Mienia ARP SA.

¹³⁴ Pismo z dnia 17 listopada 2005 r. Dyrektora Departamentu Aktywizacji Mienia ARP SA.

**Zamiana
wierzycelności na
akcje PHS SA**

ARP SA. W związku z powyższym i tak konieczne byłoby wydanie w ramach rekompensaty, akcji w podwyższonym kapitale zakładowym PHS SA, o czym mowa w art. 13 ust. 5 ustawy o restrukturyzacji lub sprzedaż wierzytelności.

Część wierzytelności nabytych przez ARP została zamieniona na akcje PHS SA. Wierzytelności z układu zawartego przez HTS SA z wierzycielami w wysokości 132 197 698,18 zł nie zostały skonwertowane na akcje i są spłacane przez Spółkę na podstawie umów regulujących spłatę zadłużenia. NIK nie wносиła uwag w zakresie przeprowadzonej przez ARP SA konwersji wierzytelności na akcje oraz sprzedaży tych akcji Inwestorowi.

14 lipca 2003 r. Minister SP podjął decyzję o udzieleniu wyłączności negocjacyjnej LNM Holdings N.V., o czym poinformował ARP SA¹³⁵. Jednocześnie poinformował, że w czasie wyłączności potencjalny inwestor ma możliwość negocjacji parametrów transakcji prywatyzacyjnej, obejmującej również restrukturyzację zobowiązań PHS SA. Przyjęta przez MSP koncepcja¹³⁶ zakładała objęcie przez wierzycieli akcji PHS SA w drodze uczestnictwa w gotówkowym podwyższeniu kapitału poprzez jednoczesne potrącenie zobowiązań PHS SA w stosunku do wierzycieli ze zobowiązaniami wierzycieli w stosunku do PHS z tytułu zapłaty za akcje. Równocześnie Minister SP zalecił Agencji kontynuowanie negocjacji z LNM Holdings N.V. w celu podpisania warunkowej umowy sprzedaży akcji PHS SA, które zostaną objęte przez ARP SA.

W odpowiedzi na powyższe pismo Agencja stwierdziła¹³⁷, że „... koncepcja objęcia akcji w podwyższonym kapitale zakładowym PHS SA poprzez potrącenie wierzytelności, jest dla ARP SA niekorzystna.[...]. Rozważając jednak koncepcję zamiany wierzytelności na akcje PHS SA stoimy na stanowisku, że jest ona możliwa do przeprowadzenia w przypadku objęcia przez ARP SA akcji w podwyższonym kapitale poprzez wniesienie wkładu niepieniężnego w postaci wierzytelności pozaukładowych wg ich stanu na dzień 31.06.2003 r. (tj. wg naszych wyliczeń 353 827 693,83 zł). Wariant ten również w konsekwencji wywołuje brak środków na wykup terminowy obligacji, ale powstanie obowiązku podatkowego ma miejsce w dniu sprzedaży akcji, więc z chwilą otrzymania zapłaty. Nie wywoła to zachwiania płynności ARP SA.”

16 grudnia 2003 r. NWZA ARP SA wyraziło zgodę na objęcie 18 278 710 sztuk akcji imiennych serii „E” o wartości nominalnej 10,00 zł, po cenie emisyjnej 19,8926645 zł każda, tj. po łącznej cenie emisyjnej 363 612 245,49 zł w podwyższonym kapitale zakładowym PHS SA i pokrycie tych akcji wkładem niepieniężnym w postaci wierzytelności przysługującej ARP SA w stosunku do PHS SA w łącznej kwocie 363 612 245,49 zł według stanu na dzień 15 grudnia 2003 r. Wyrażono także zgodę na sprzedaż przez ARP SA na rzecz LNM Holding N.V. 299 878 akcji zwykłych imiennych serii „C” o wartości nominalnej 10,00 zł każda spółki PHS SA, za łączną cenę 2 998 780 zł oraz 18.278.710 sztuk akcji imiennych serii „E” o wartości nominalnej 10,00 zł spółki PHS SA za łączną cenę 370 000 000 zł.

¹³⁵ Pismo z dnia 8 sierpnia 2003 r. znak: MSP/DPR1/2804/2003 podpisane przez Barbarę Misterską-Dragan Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Skarbu Państwa, adresowane do Arkadiusza Kręzła Prezesa Zarządu ARP SA.

¹³⁶ J.w.

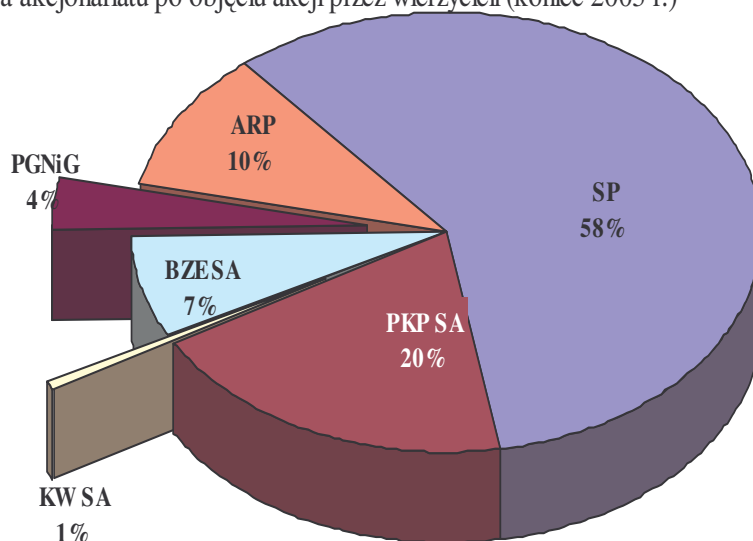
¹³⁷ Pismo z dnia 14 sierpnia 2003 r. znak: ARP/DOF/KK/6483/2003, adresowane do Piotra Czyżewskiego Ministra Skarbu Państwa.

Objęcie przez ARP SA akcji PHS SA

18 grudnia 2003 r. pomiędzy ARP SA a PHS SA została zawarta umowa o objęciu akcji serii E w podwyższonym kapitale zakładowym PHS SA. Na podstawie powyższej umowy ARP SA objęła akcje serii E, po cenie emisyjnej równej 19,8926645 zł, emitowane w związku z podwyższeniem kapitału zakładowego PHS SA, tj. 18 278 710 akcji o wartości nominalnej 10 zł każda. Łączna wartość nominalna akcji wynosiła 182 787 100 zł, a łączna wartość emisyjna – 363 612 245,49 zł.

Strukturę kapitału PHS SA po objęciu akcji w zamian za wierzytelności hut prezentuje wykres.

Struktura akcjonariatu po objęciu akcji przez wierzycieli (koniec 2003 r.)

Umowy o sprzedaży akcji PHS SA na rzecz LNM

19 grudnia 2003 r. została zawarta umowa sprzedaży akcji pomiędzy ARP SA a LNM Holdings N.V., której przedmiotem było 18 278 710 akcji zwykłych imiennych serii E w podwyższonym kapitale zakładowym Spółki PHS SA, o wartości nominalnej 10 zł każda i cenie emisyjnej 19,8926645 zł każda. Cena sprzedaży za wszystkie akcje wynosiła 370 000 000 zł. Uzgodniono, że zapłata ceny sprzedaży wg ww. umowy nastąpi w dwóch transzach (do dnia 14 czerwca 2007 r. kwota 255 000 000 zł oraz do dnia 15 listopada 2007 r. kwota 115 000 000 zł), po czym nastąpi przeniesienie własności akcji.

Cenę akcji uzgodniono w wyniku negocjacji z LNM jako odpowiadającą ofercie cenowej złożonej Skarbowi Państwa przez LNM w procesie prywatyzacji PHS SA. Uzgodniona data sfinalizowania transakcji została uznana przez ARP SA jako najbardziej korzystna z punktu widzenia obciążeń podatkowych.

W dniu 4 marca 2004 r. **HSBC Bank Londyn** wystawił, na wniosek LNM, na rzecz ARP SA gwarancje bankowe. W dniu 4 marca 2004 r. pomiędzy **HSBC Bank Polska SA** a LNM oraz ARP SA została zawarta umowa rachunku zabezpieczenia. W umowie tej postanowiono m.in., że LNM dokona wpłat na rachunek bankowy prowadzony przez HSBC Bank Polska SA kwoty 370 000 000 zł, stanowiącej zapłatę za akcje PHS SA serii E. Na podstawie powyższej umowy HSBC Bank Polska SA zobowiązał się do przelania ww. kwoty na rachunek ARP SA (po spełnieniu zawartych w umowie warunków). Umowa przechowa-

nia została zawarta w dniu 4 marca 2004 r. pomiędzy ARP SA a HSBC Bank Polska SA a LNM oraz PHS SA.

3.2.6.4 POZOSTAŁE FORMY RESTRUKTURYZACJI FINANSOWEJ

Do przeprowadzenia restrukturyzacji finansowej hut, z których utworzono PHS SA wykorzystano, poza omówionymi wyżej, również następujące metody restrukturyzacji zobowiązań:

- **prolongaty i układy ratalne** - zastosowano do restrukturyzacji zobowiązań publicznoprawnych z tytułów wymienionych w *ustawie o restrukturyzacji hutnictwa żelaza i stali* ustalając ich odroczenia i spłatę w latach 2006 -2010. Restrukturyzacją na podstawie tej ustawy zostały objęte zobowiązania publicznoprawne w wysokości 660 147,8 tys. zł (383 817,7 tys. zł - zobowiązanie główne, 276 330,1 tys. zł - odsetki).
- **umorzenia** - głównie związane z zastosowaniem zapisów *ustawy o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców*¹³⁸. W wyniku zastosowania zapisów tej ustawy umorzono 139,3 mln zł zobowiązań publicznoprawnych.
- **prolongaty, układy ratalne oraz umorzenia** - zastosowano do restrukturyzacji zobowiązań publicznoprawnych na podstawie między innymi zapisów *ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa*¹³⁹. Restrukturyzacją na tej podstawie zostały objęte zobowiązania publiczno-prawne w wysokości 115 563,2 tys. zł (110 647,3 tys. zł - zobowiązanie główne, 4 915,9 tys. zł - odsetki).
- **układ sądowy PHS SA Huty im. T. Sendzimira** zawarty w roku 2002¹⁴⁰ obejmował kwotę zobowiązań wynoszącą na dzień uprawomocnienia 732 mln zł. Zobowiązania powyżej 10 tys. zł miały zostać zredukowane o 40% i spłacone w 20 równych trzymiesięcznych ratach w latach 2002-2007. Natomiast zobowiązania do 10 tys. zł zostały spłacone w całości niezwłocznie po uprawomocnieniu się postanowienia zatwierdzającego układ. Kwota umorzonych zobowiązań układowych wyniesie 291,5 mln zł.

3.2.7. WZROST KONKURENCYJNOŚCI SPÓŁKI

Restrukturyzacja finansowa i prywatyzacja, przy sprzyjającej koniunkturze na rynku wyrobów hutniczych, korzystnie wpłynęły na efektywność finansową hut, z których utworzono PHS SA. Po okresie ponoszenia strat netto w latach 2000 – 2002 po prywatyzacji zarówno Spółka, jak i grupa kapitałowa wypracowywały zyski netto. Łączne przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi grupy kapitałowej wynoszące w 2003 r. 8 988 548 tys. zł wzrosły w 2004 r. do 15 264 402 tys. zł, a wynik finansowy netto wzrósł z 136 052 tys. zł do 2 954 510 tys. zł.

¹³⁸ Dz. U. Nr 155, poz. 1287 ze zm.

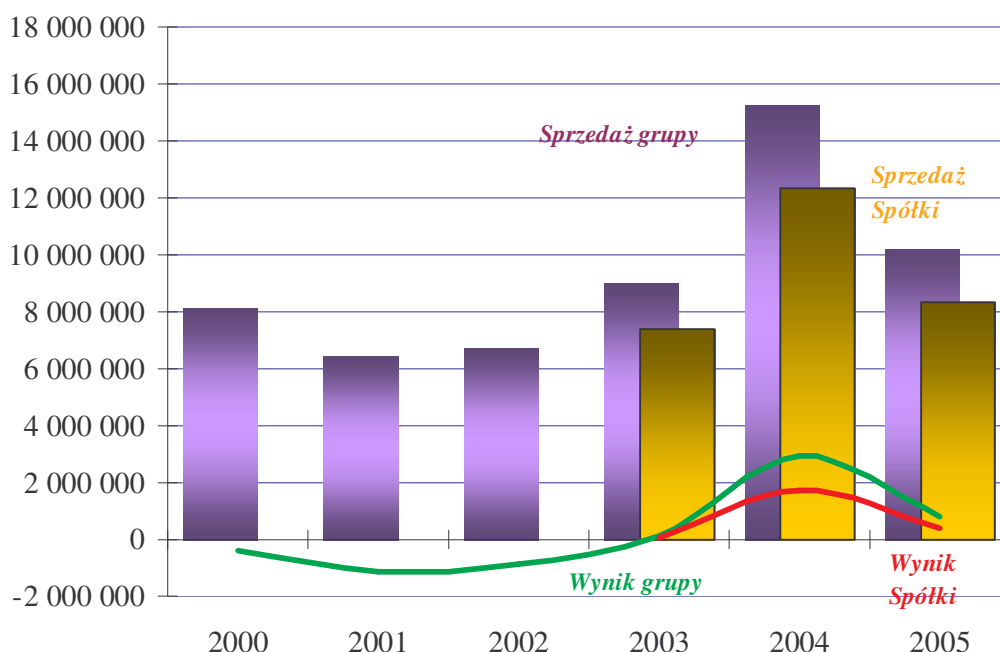
¹³⁹ Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 ze zm.

¹⁴⁰ Postanowieniem Sądu Rejonowego dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie z dnia 29.07.2002 roku został zatwierdzony układ Huty z wierzycielami.

Zysk netto grupy kapitałowej za 2005 r. wyniósł 794 804 tys. zł¹⁴¹. Przychody Spółki wzrosły z 7 419 109 tys. zł w 2003 r. do 12 306 470 tys. zł, a w 2005 r. zmniejszyły się do 8 349 287 tys. zł. Wynik finansowy netto Spółki wynosił w 2003 r. 68 750 tys. zł, w 2004 r. 1 715 223 tys. zł, w 2005 – 376 536 tys. zł.

Na wykresie przedstawiono kształtowanie się wartości łącznej sprzedaży oraz łącznego wyniku finansowego netto hut, z których utworzono PHS SA (lata 2000-2002) oraz skonsolidowane wyniki grupy kapitałowej (lata 2003-2005), a także sprzedaż i wynik finansowy netto Spółki (lata 2003 – 2005).

Sprzedaż, wynik finansowy (w tys. zł).

Poprawie wyników towarzyszyły korzystne wielkości wskaźników *viability*, które odzwierciedliły także spadek wyników uzyskanych w roku 2005 w stosunku do roku 2004.

Według Konsorcjum Monitorującego¹⁴², prowadzącego od 2003 r. „Monitorowanie przebiegu procesu restrukturyzacji hutnictwa żelaza i stali w Polsce, w tym bieżącego stanu sektora i rynku wyrobów hutniczych”, Spółka osiągnęła w 2004 r. poziom wskaźników *viability* wyższy od ustalonego na koniec 2006 r., uzyskując wskaźnik V^1 w wysokości 14,5%, a wskaźnik V^2 w wysokości 12,1%. Powyższe wskaźniki obniżyły się w 2005 r.¹⁴³, przy czym wskaźnik V^2 , wynoszący 9,6%, był nadal wyższy od wymaganego, natomiast wskaźnik V^1 wyniósł 5,9%. Według wyjaśnień Zarządu Spółki, przyczyną znacznego obniżenia pozio-

¹⁴¹ Dane dotyczące 2005 r. zamieszczono na podstawie rachunku wyników Spółki i grupy kapitałowej ze sprawozdania finansowego za 2005 r.

¹⁴² Instytut Metalurgii Żelaza w Gliwicach – partner wiodący konsorcjum, Centrum Usług Informatycznych „CIBEH” SA w Katowicach oraz Akademia Górniczo-Hutnicza, Wydział Zarządzania w Krakowie.

¹⁴³ Na podstawie sporządzonego przez Biegłego Rewidenta Pricewaterhouse Coopers sprawozdania z wykonania inwestycji i restrukturyzacji Spółki.

mu wskaźnika V^I były niekorzystne w 2005 r. zmiany na rynku wyrobów hutniczych.

3.2.8. WYKONANIE ZOBOWIĄZAŃ PRZEZ INWESTORA

Inwestycje

NIK nie kwestionowała wykonania przez Inwestora zobowiązań wynikających z *Umowy Prywatyzacyjnej*.

NIK pozytywnie oceniła dotychczasowe wykonanie zobowiązań inwestycyjnych chociaż ich realizacja ulegnie opóźnieniu ze względu na poszerzenie zakresu rzeczowego i konieczność uzgodnienia tej zmiany z KE. Spółka podjęła realizację czterech tzw. „strategicznymi” inwestycji, wymaganych *Umową Prywatyzacyjną*, a także *Biznes Planem na lata 2003-2006 PHS SA*, wraz ze zmianami wprowadzonymi *Anekssem z dnia 6 kwietnia 2005 r.*

W decyzji z 20 sierpnia 2005 r. KE nie wniosła zastrzeżeń do zmian, dotyczących głównie przedmiotowych inwestycji. Zmiany poszerzyły zakres rzeczowy inwestycji strategicznych w Oddziałach: w Krakowie i Dąbrowie Górniczej. W Oddziale w Krakowie zamiast modernizacji walcowni gorącej blach podjęto budowę nowej walcowni, o zwiększonej, zgodnie z potrzebami rynkowymi, m.in. szerokości wyjściowej taśm do 2100 mm (o 33%) oraz umożliwiającą osiągnięcie, wymaganego umową prywatyzacyjną, poziomu 3-Sigma jakości wytwarzanych wyrobów. Natomiast w Oddziale w Dąbrowie Górniczej zwiększona została dwukrotnie wydajność planowanej linii COS; z 1,5 mln ton do 3,0 mln ton rocznie.

Spółka zawarła umowy z dostawcami urządzeń dot. ww. inwestycji na łączne kwoty stanowiące równowartość około 416 mln euro¹⁴⁴. Wykonanie tych umów o łącznej wartości ok. 1 715,4 mln zł spowoduje, że zrealizowane zostanie ok. 71,5% całości kwoty zobowiązań inwestycyjnych przewidywanej do końca 2009 r. (2 400 mln zł).

Umowy, na kwoty transakcji wynoszące 31,7 mln USD (modernizacja walcowni walcówki) i 17,6 mln euro (budowa linii do powlekania blach) zostały zawarte przez Spółkę odpowiednio: w dniach 23 i 24 grudnia 2004 r., z ustalonymi w harmonogramach terminami zakończenia realizacji odpowiednio: we wrześniu i listopadzie 2006 r., tj. przed terminem określonym w umowie prywatyzacyjnej (31 grudnia 2006 r.). Po zmianach wprowadzonych *Anekssem*, Spółka zawarła 18 lipca 2005 r. również umowy na realizację pozostałych dwóch strategicznych inwestycji, których cena za realizację przedmiotu umowy wynosiła 270 mln euro (walcownia gorąca blach) i 105 mln euro (COS).

Konieczność uzyskania akceptacji zmian zakresu rzeczowego dwóch inwestycji przez KE spowodowała, że umowny termin zakończenia ww. inwestycji nie zapewni dotrzymania warunku umowy prywatyzacyjnej, tj. ich wykonania do 31 grudnia 2006 roku. Określony w harmonogramie umowy termin zakończenia budowy walcowni gorącej blach ma nastąpić 24 maja 2007 r., natomiast termin realizacji COS 18 marca 2007 r., a odlew ma się rozpocząć 18 maja 2007 r.

¹⁴⁴ Przy założeniu, że jeden dolar stanowił równowartość 0,7385 euro – na podstawie tabeli średnich kursów walut NBP 24 grudnia 2004 r.

Zmiana *Biznes Planu* powoduje zmianę przedmiotu i terminu realizacji zobowiązań inwestycyjnych i w związku z tym zachodzi - zdaniem NIK - konieczność zaktualizowania postanowień *Umowy Prywatyzacyjnej*. W art. 9 § 3 ust. 3 *Umowy Prywatyzacyjnej* określono, że Spółka osiągnie do końca 2006 r. trwałą konkurencyjność na rynkach światowych wg kryteriów określonych w *Protokole nr 8*.

Izba pozytywnie oceniła fakt, iż Spółka w umowach o realizację ww. inwestycji zawarła postanowienia ustalające premie dla wykonawców, w przypadku przedterminowego ich zakończenia.

W umowie na budowę walcowni gorącej blach ustalono, że wykonawca uprawniony zostanie do otrzymania premii w kwocie 8 mln euro (niespełna 3% wynagrodzenia umownego) za ukończenie budowy tej linii technologicznej wraz z wyposażeniem w terminie do dnia 31 grudnia 2006 r. Również w umowie na realizację COS ustalona została premia dla wykonawcy w kwocie 5 mln euro (4,8 % wynagrodzenia umownego) za wykonanie pierwszego odlewu na 3 miesiące przed umowną datą, tj. do 18 lutego 2007 r.

Dla obiektów związanych z realizacją strategicznych inwestycji, Spółka uzyskała pozwolenia na budowę, a mianowicie w dniu 24 sierpnia 2001 r. (wraz ze zmianami wprowadzonymi decyzjami, w tym z dnia 16 listopada 2005 r.) dla obiektów związanych z modernizacją walcowni walcówki, w dniu 9 sierpnia 2004 r. dla obiektów dotyczących budowy linii do powlekania blach oraz w dniach 10 i 23 listopada 2005 r. odpowiednio dla obiektów walcowni gorącej blach i COS.

**Zakup obligacji
Mittal Steel
Holdings N.V.**

Zdaniem NIK nie zostało naruszone postanowienie *Umowy Prywatyzacyjnej* dotyczące przeznaczenia zysku w związku z dokonaniem przez Spółkę zakupem w dniu 29 czerwca 2005 r. obligacji Mittal Steel Holdings N.V. na łączną kwotę 200 mln USD, z sześciomiesięcznym terminem ich wykupu, przedłużonym o kolejny okres do dnia 29 czerwca 2006 r. Zakup tych obligacji nie miał wpływu na osiągnięty poziom zysku za rok 2005, który zgodnie z postanowieniami umowy prywatyzacyjnej, winien być w całości przeznaczony na finansowanie gwarantowanych inwestycji. W zawartych 28 czerwca 2005 r. umowach subskrypcyjnych na zakup tych obligacji, Spółka ustaliła, iż obligacje zostaną wykupione przez emitenta przed upływem sześciomiesięcznego terminu wymagalnej płatności, jeżeli Spółka nie posiadałaby funduszy wystarczających do spełnienia zobowiązań związanych z gwarantowanymi inwestycjami.

Z tytułu odsetek od tych obligacji, naliczonych wg stawki rocznej równej sumie LIBOR plus marża 1,5%, Spółka w dniu 29 grudnia 2005 r. otrzymała od emitenta kwotę 5 174,1 tys. USD, stanowiącą równowartość 17 742 tys. zł. Realna, roczna stopa procentowa wyniosła więc ok. 4,48% i była niższa od oprocentowania pożyczki pomostowej udzielonej wcześniej Spółce przez Inwestora wynoszącej realnie ok. 5,78% w skali roku. Na podstawie umowy pożyczki (tzw. pomostowej) z dnia 27 października 2003 r., udzielonej PHS SA przez LNM Holdings N.V., PHS SA od kwoty 150 mln zł zapłaciła odsetki w łącznej wysokości 2 890,7 tys. zł, naliczone na podstawie stopy WIBOR (średniej trzymiesięcznej) powiększonej o marżę procentową w wysokości 2%.

**Redukcja
zatrudnienia**

NIK pozytywnie oceniła zaangażowanie środków własnych Spółki w proces restrukturyzacji zatrudnienia, ograniczających wielkość pomocy publicznej i środ-

ków budżetowych, angażowanych na tę restrukturyzację, zwracając jednak uwagę na występujące uchybienia formalne w sporządzanych wnioskach oraz w rozliczeniach tej pomocy.

Spółka wraz z podmiotami zależnymi (100% udział Spółki w kapitale) nie uzyskała, wymaganego *Umową Prywatyzacyjną*, poziomu zatrudnienia wynoszącego na dzień 31 grudnia 2004 r. maksymalnie 15 429 pełnych etatów. Na koniec 2004 roku zatrudnienie w Spółce oraz w jej podmiotach zależnych wynosiło 17 120 etatów pracowniczych tj. było o 11% wyższe od poziomu wymaganego. Zarząd Spółki wyjaśniał, że przyczyną nieuzyskania zakładanego poziomu zatrudnienia na koniec 2004 r. było opóźnienie w zawarciu umowy prywatyzacyjnej (umowa weszła w życie w dniu 5 marca 2004 r.), a także przesunięcie na lata 2005-2006 prac związanych z wydzieleniem ze spółki niektórych rodzajów działalności.

Koszty przeprowadzonej w latach 2004 – 2005 (I półrocze) restrukturyzacji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej pracowników wyniosły łącznie 127 832 tys. zł, w tym dotacje ze środków budżetowych na dofinansowanie aktywizacji zawodowej pracowników wyniosły 1 449 tys. zł (1,1%). Pozostałe koszty restrukturyzacji i aktywizacji zawodowej pracowników w kwocie 126.383 tys. zł Spółka sfinansowała ze środków własnych, stosując wypracowane przez siebie własne instrumenty restrukturyzacji, w tym m.in. program dobrowolnych odejść, przeznaczając średnio na jednego odchodzącego pracownika kwotę 92 tys. zł.

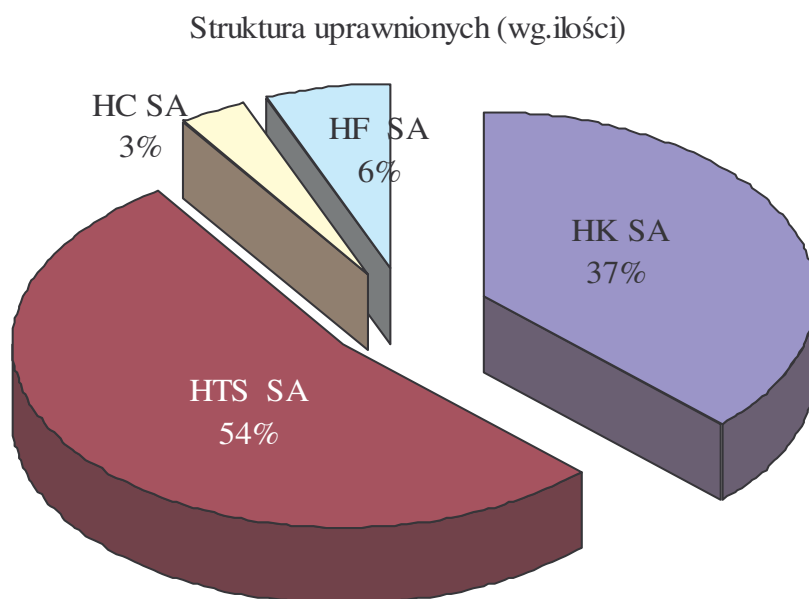
**Prawidłowe
monitorowanie
wykonania umowy**

NIK nie zgłaszała zastrzeżeń do sposobu monitorowania przez Delegaturę Ministra SP w Katowicach realizacji zobowiązań Inwestora objętych obowiązkiem monitorowania. Inwestor terminowo przedkładał *Sprawozdania dotyczące restrukturyzacji zatrudnienia w ISPAT Polska SA za 2004 i 2005 r.* a także *Sprawozdania Biegłego Rewidenta dotyczące inwestycji i restrukturyzacji ISPAT Polska SA* za półroczne okresy działania Spółki. Sprawozdania te sporządzane były przez **PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.**, tj. jedną z firm audytorskich wymienionych w Załączniku nr 7 do Umowy Prywatyzacyjnej. W sprawozdaniu za 2005 r. podano, że rachunek zysków i strat za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2005 r. (niezbadany jeszcze przez biegłego rewidenta Spółki) wykazywał, że jeden z warunków *viability* nie został przez Spółkę w 2005 r. osiągnięty.

3.2.9. UDOSTĘPNIENIE AKCJI

NIK nie zgłaszała uwag do podejmowanych przez MSP działań dotyczących udostępnienia akcji PHS SA uprawnionym pracownikom. Stosownie do treści *art. 23 ust. 3 ustawy o restrukturyzacji hutnictwa żelaza i stali* przyjęto, iż uprawnionym pracownikom PHS SA należy nieodpłatnie udostępnić do 15 % akcji w majątku PHS SA z daty ostatecznego wniesienia majątku wszystkich łączonych hut, czyli z grudnia 2002 r. Liczbę akcji przysługujących uprawnionym określono w sposób zgodny z *art. 36, ust. 2 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji*.

Strukturę uprawnionych wg ich ilości w podziale na huty, w których byli zatrudnieni prezentuje wykres :

Po początkowym wniesieniu 85% akcji czterech hut nastąpiło ich połączenie poprzez wniesienie pozostałych 15% akcji przeznaczonych do nieodpłatnego udostępnienia osobom uprawnionym.

Połączenia hut dokonano poprzez przeniesienie całego majątku Spółek z jednoczesnym podwyższeniem kapitału zakładowego. Podwyższono kapitał zakładowy PHS SA z kwoty 900 836 800 zł do kwoty 1 059 819 890 zł, tj. o kwotę 158 983 090 zł, poprzez emisję 15 898 309 akcji o wartości nominalnej 10 zł każda, tj. :

- 1 827 630 akcji serii B1, (pokryte 10 740 000 akcjami Huty Katowice SA),
- 11 438 772 akcji serii B2, (pokryte 16 800 000 akcjami Huty im T. Sendzimir SA),
- 1 304 014 akcji serii B3, (pokryte 1 905 000 akcjami Huty Cedler SA),
- 1 327 893 akcji serii B4, pokryte 15 375 000 akcjami Huty Florian SA.

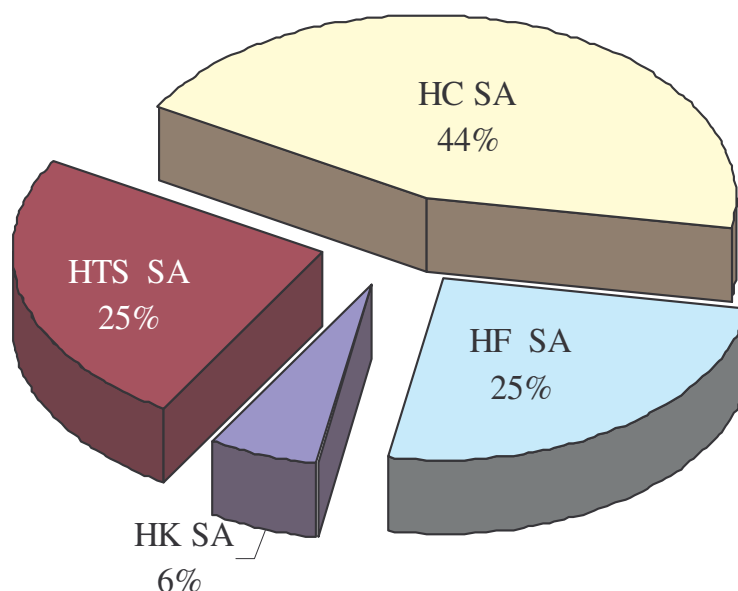
Podstawą ustalenia parytetu wymiany akcji była wycena księgową spółek biorących udział w połączeniu.

Przyjęto, że podział akcji pomiędzy uprawnionych zostanie dokonany tylko w oparciu o kryterium stażu pracy bez uwzględniania ile akcji i o jakiej wartości wniosła do PHS SA huta, z której pochodzi uprawniony. Przeciętna wartość nominalna akcji należnych pracownikom wyemitowana w zamian za akcje wnoszone przez huty wynosiła 2 269,31 zł na jednego uprawnionego. Przeciętna nominalna wartość akcji przypadająca na pracowników poszczególnych hut (przy założeniu, że pracownik otrzymałby tylko akcje wniesione przez hutę w której pracował) była zróżnicowana i wynosiła :

- w przypadku HK SA	702,93 zł	(26 000 uprawnionych),
- w przypadku HTS SA	3 061,44 zł	(37 364 uprawnionych),
- w przypadku HC SA	5 462,98 zł	(2 387 uprawnionych),

- w przypadku HF SA 3 083,10 zł (4 307 uprawnionych).
Proporcje wartości tych akcji obrazuje wykres :

Wartość akcji na 1 osobę sprzed połączenia

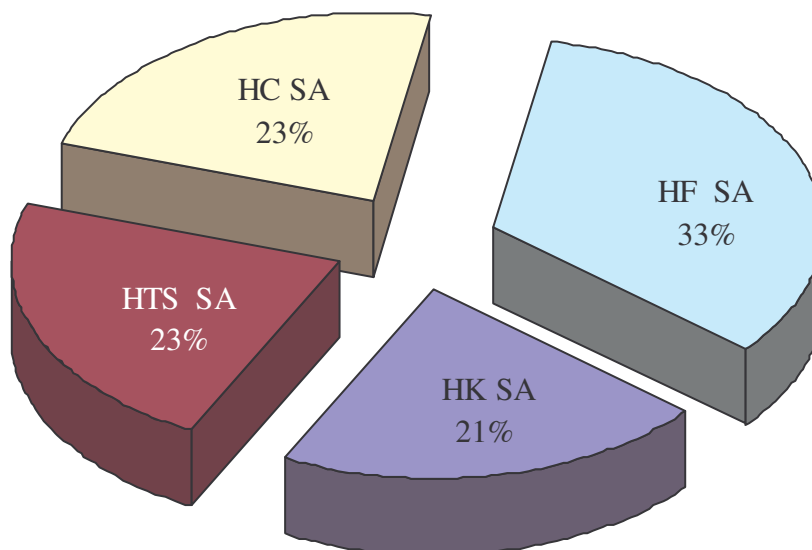
Przyjęta ostatecznie zasada podziału akcji uprawnionym osobom spowodowała zniwelowanie zróżnicowania przeciętnej nominalnej wartości akcji przypadających na uprawnionych z poszczególnych hut bez zmiany przeciętnej wartości akcji należnych statystycznemu uprawnionemu.

Uprawnionym 70 058 osobom przyznano 158 982 880 akcji (przeciętnie 210 akcji na osobę) o łącznej wartości nominalnej 158 982 880 zł. Wartość nominalna przypadająca na uprawnionych z poszczególnych hut wyniosła :

- w przypadku HK SA 2 192,14 zł
- w przypadku HTS SA 2 304,13 zł
- w przypadku HC SA 2 302,27 zł
- w przypadku HF SA 3 414,70 zł.

Proporcje wartości faktycznie przyznanych akcji w podziale na pracowników poszczególnych hut obrazuje wykres :

Wartość akcji należna uprawnionemu przyjęta po połączeniu

MSP zawarło 9 kwietnia 2004 r. z PHS SA umowę nr MSP/DBiF/155/FSP/2004, w której Spółka zobowiązała się do wykonania nieodpłatnie czynności technicznych zmierzających do nieodpłatnego nabycia akcji przez uprawnionych pracowników. Na spotkaniu 22 kwietnia 2004 r. Zespół Negocjacyjny działający w imieniu Zarządu PHS SA uzgodnił z Organizacjami Związkowymi Spółki podział akcji pracowniczych na grupy stażowe. W oparciu o umowy podpisane w okresie od 7 czerwca 2004 r. do 31 sierpnia 2005 r. (po 7 czerwca 2005 r. umowy podpisywano ze spadkobiercami uprawnionych), liczba akcji objętych przez uprawnione 70 595 osoby wyniosła 15 330 531. Liczba akcji nieobjętych wyniosła 567 778 sztuk.

4. INFORMACJE DODATKOWE O PRZEPROWADZONEJ KONTROLI

4.1. Organizacja kontroli

Założeniem kontroli było zbadanie działań i decyzji wszystkich organów i podmiotów, które miały kluczowy wpływ na przebieg procesu konsolidacji, prywatyzacji i restrukturyzacji czterech hut, z których utworzono PHS SA.

Skontrolowano działania ministra właściwego ds. gospodarki jako organu odpowiedzialnego za restrukturyzację hutnictwa i pomoc publiczną. Kontrola działań Ministra SP miała na celu ocenę działań i decyzji prywatyzacyjnych. W Mittal Steel Poland SA sprawdzono stopień realizacji zobowiązań prywatyzacyjnych, a w ARP SA skontrolowano prawidłowość pozyskania środków na restrukturyzację finansową.

4.2. Postępowanie kontrolne i działania podjęte po zakończeniu kontroli

W trakcie kontroli nie korzystano z biegłych i specjalistów, nie było przypadków odmowy podpisania protokołu kontroli. Nie składano też zastrzeżeń do wystąpień pokontrolnych. Jedynie Zarząd Spółki złożył dodatkowe wyjaśnienia, które zostały rozpatrzone jak zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie do
MSP

W wystąpieniu pokontrolnym skierowanym do Ministra SP¹⁴⁵ NIK wnioskowała do Ministra SP o:

1. Podjęcie próby renegotjowania *Umowy Prywatyzacyjnej* w celu uzyskania korzystniejszej ceny sprzedaży pozostałych 25 % akcji oraz dostosowania zobowiązań inwestycyjnych do zmienionego Biznes Planu Spółki.
2. Doprowadzenie –w porozumieniu z Ministrem Gospodarki- do ujednoczenia sposobu zdefiniowania wskaźników *viability* w załącznikach do *Umowy Prywatyzacyjnej*.
3. Bezwzględne wymagania od departamentów odpowiedzialnych w MSP za prywatyzację, weryfikacji formalnej i merytorycznej wszelkich opracowań i dokumentów prywatyzacyjnych.
4. Wyjaśnienie statusu Zespołu Międzyresortowego i doprowadzenie do jego formalnego rozwiązania lub reaktywowania działalności.

W odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne¹⁴⁶ pan Wojciech Jasiński Minister SP poinformował m.in., że :

1. Trudno przypuszczać, że argumenty wskazane przez NIK, dotyczące m.in. błędów popełnionych przy wycenie wartości Spółki spowodują wyrażenie przez LNM Holdings N.V. na zwiększenie ceny pozostałego pakietu akcji. Przed ewentualnym podjęciem próby renegotjowania umowy należałoby dokonać analizy realności wprowadzenia zmian do umowy i dopiero po kompleksowej ocenie Departament Monitorowania Zobowiązań Prywatyzacyjnych MSP rozpocznie przygotowania do ewentualnego przeprowadzenia jej renegotjacji.
2. MSP nie posiada wystarczających kompetencji do zmiany dokumentów stanowiących załączniki do *Umowy Prywatyzacyjnej*, w których zdefiniowano wskaźniki *viability*, ale zwróci się do Ministra Gospodarki o rozpoczęcie prac zmierzających do realizacji zalecenia NIK.
3. Właściwe komórki organizacyjne ds. prywatyzacji zobowiązane są do aktualizowania wycen majątku prywatyzowanych podmiotów i uwzględniania w cenie zbywanych akcji/udziałów zobowiązań pozacenowych. Wszelkie zamówione analizy kierowane są przez te komórki do Departamentu Analiz i Prognoz (po uprzedniej wstępnej analizie) w celu weryfikacji formalnej i merytorycznej.
4. MSP podjęło konsultacje międzydepartamentalne dotyczące rozważenia utrzymania Zespołu Międzyresortowego.

¹⁴⁵ Pismo KGP/41015-1/05 z 30 sierpnia 2003 r.

¹⁴⁶ Pismo MSP/DKSiW2273/06 DKSiW-JB-091-9/05 z 6 października 2006 r.

Wystąpienie do MG W wystąpieniu pokontrolnym skierowanym¹⁴⁷ do Ministra Gospodarki NIK wnioskowała o :

1. Podjęcie działań w celu przedkładania Radzie Ministrów rocznych sprawozdań z realizacji restrukturyzacji hutnictwa żelaza i stali, w tym również działań związanych ze zmianą zakresu i terminów realizacji kluczowych przedsięwzięć inwestycyjnych w Mittal Steel Poland SA.
2. Podjęcie działań w celu uzgodnienia z Komisją Europejską oraz jej konsultantem algorytmów wyznaczania wskaźników *viability* V^1 i V^2 i ujednolicenia ich w programie *Restrukturyzacja 2003* oraz Biznes Planie PHS SA i raportach z monitoringu.
3. W przypadku potwierdzenia nieuzyskania przez Spółkę wymaganego poziomu wskaźnika V_1 na koniec 2005 r. - zainicjowanie dodatkowych działań restrukturyzacyjnych, o których mowa w rozdziale 4.11. programu *Restrukturyzacja i rozwój hutnictwa żelaza i stali w Polsce do 2006 r.*

W odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne¹⁴⁸ pan Paweł Poncyliusz Sekretarz Stanu poinformował z upoważnienia Ministra Gospodarki, że MG podjęło następujące działania :

1. Przygotowano do rozpatrzenia przez RM Aneks do programu „Restrukturyzacja i rozwój hutnictwa żelaza i stali w Polsce do 2006 r.” wraz z obszerną informacją wyjaśniającą, a kolejna informacja dla RM obejmująca swym zakresem lata 2003-2006 zostanie przygotowana w połowie 2007 r .
2. O udostępnienie pełnej wersji algorytmu wyznaczania wskaźników *viability* V^1 i V^2 strona polska wielokrotnie, bezskutecznie zwracała się podczas spotkań roboczych z przedstawicielami KE oraz firmy Eurostrategy Consultants. Ministerstwo Gospodarki poruszy ww. kwestię w trakcie najbliższego spotkania z przedstawicielami powyższych podmiotów.
3. MG wystąpiło 16 lutego 2006 r. do Prezesa Mittal SP SA o podjęcie przez Spółkę działań zapewniających uzyskanie na koniec 2006 r. zakładanych celów restrukturyzacji, a zwłaszcza spełnienia testu *viability*. Według posiadanych informacji nie istnieje zagrożenie w osiągnięciu wymaganych wskaźników *viability* na koniec okresu restrukturyzacji.

Wystąpienie do Spółki

W wystąpieniu pokontrolnym skierowanym¹⁴⁹ do Zarządu Mittal Steel Poland SA w Katowicach NIK pozytywnie - pomimo stwierdzonych uchybień - oceniła realizację przez Spółkę zadań dotyczących inwestycji i zatrudnienia, ustalonych w umowie sprzedaży akcji PHS SA, oraz uzyskanie w 2004 r. wymaganego poziomu wskaźników stóp marży z działalności operacyjnej i zysku przed opodatkowaniem.

¹⁴⁷ Pismo KGP/41015-2/05 z 12 września 2006 r.

¹⁴⁸ Pismo DP-I-0911-1-MK/06 z 3 października 2006 r.

¹⁴⁹ Pismo Delegatury NIK w Katowicach LKA-41044-1-05 z 24 maja 2006 r.

Wyjaśnienia rozpatrzone jak zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego

Zarząd Mittal SP SA złożył wyjaśnienia¹⁵⁰ do wystąpienia pokontrolnego, które zostały rozpatrzone jak zastrzeżenia. Wskazano w nich na pomyłki pisarskie dotyczące dat i liczb zawartych w wystąpieniu, które zostały przez Komisję Odwoławczą uwzględnione¹⁵¹. Ponadto poruszono trzy kwestie odnoszące się do:

- wysokości oprocentowania obligacji nabytych przez Spółkę – wskazując, że bazowało ono na referencjach firmy Ernst&Young;
- prognozy wyniku finansowego PHS SA na lata 2003-2006 w wycenie Spółki sporządzonej przez Konsorcjum Doradcze – argumentując, że przyjmując tą prognozę Zarząd PHS SA dokonał jedynie czynności administracyjnej, a MSP nie zwróciło się o jej merytoryczną ocenę;
- nieprawidłowości dotyczących udzielenia pomocy publicznej – wskazując, że tylko w nielicznych przypadkach nie udało się Spółce dotrzeć do kopii decyzji o pozytywnej opinii o zgodności udzielonej pomocy z przepisami.

Zastrzeżenia te zostały oddalone bowiem nie podważały ocen i uwag zawartych w wystąpieniu pokontrolnym.

W odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne¹⁵² pan Jerzy Podsiadło Wiceprez Zarządu oraz pan Augustine Kochuparmpil Członek Zarządu Mittal SP SA podali, że w efekcie uwag zawartych w wystąpieniu Zarząd Spółki zobowiązał :

- służby finansowo-księgowe do uporządkowania dokumentacji związanej z wyceną długoterminowych inwestycji oraz pomocą publiczną;
- służby zatrudnieniowe do kontynuowania działań ukierunkowanych na osiągnięcie poziomu zatrudnienia przewidzianego w biznes planie;
- służby inwestycyjne do monitorowania planowanych inwestycji.

Wystąpienia do organów udzielających pomocy publicznej

W wystąpieniach pokontrolnych skierowanych do: Marszałka Województwa Małopolskiego¹⁵³, Prezydenta Miasta Krakowa¹⁵⁴ oraz do Wojewody Opolskiego¹⁵⁵ NIK pozytywnie oceniła zasadność przyznania pomocy publicznej dla PHS SA, pomimo stwierdzonych uchybień w sposobie jej udzielenia. Nie wymagano odpowiedzi na wystąpienia pokontrolne.

Wystąpienie do ARP SA

W wystąpieniu pokontrolnym skierowanym do Zarządu ARP SA¹⁵⁶ pozytywnie oceniono udział Agencji w restrukturyzacji finansowej hut, z których utworzono PHS SA. Nie stawiano w nim wniosków ani nie oczekiwano udzielenia odpowiedzi.

Wystąpienie do UZP

W wystąpieniu pokontrolnym skierowanym do Prezesa UZP¹⁵⁷ NIK wnioskuje o wnikliwe badanie stanu faktycznego w postępowaniach dotyczących udzielenia zamówienia publicznego w trybie z wolnej ręki.

¹⁵⁰ Pismo DR/RW/190/2006 z 31 maja 2006 r.

¹⁵¹ Uchwała Komisji Odwoławczej z 12 czerwca 2006 r. powołanej przez Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach zatwierdzona Postanowieniem Prezesa NIK Nr WKP/WPZ-0023-145/06/W z 26 czerwca 2006 r.

¹⁵² Pismo z 28 lipca 2006 r.

¹⁵³ Pismo Delegatury NIK w Katowicach LKA/41044-1-05/1 z 7 czerwca 2006 r.

¹⁵⁴ Pismo Delegatury NIK w Katowicach LKA 41044-1-05/2 z 7 czerwca 2006 r.

¹⁵⁵ Pismo Delegatury NIK w Katowicach LKA 41044-1-05 z 7 czerwca 2006 r.

¹⁵⁶ Pismo KGP 41015-3/05 z 24 lipca 2006 r.

¹⁵⁷ Pismo KGP/41015-1/05 z 11 września 2006 r.

Zawiadomienia do organów ścigania

W odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne¹⁵⁸ pan Tomasz Czajkowski Prezes UZP poinformował, że w związku ze zmianą kompetencji Prezesa UZP spowodowanych nowelizacją przepisów wykona wniosek NIK o wnikliwe badanie stanu faktycznego przy rozstrzygnięciu spraw dotyczących zawarcia umowy przed ostatecznym rozstrzygnięciem protestu.

Najwyższa Izba Kontroli (Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji) skierowała do Prokuratury Rejonowej Warszawa Śródmieście zawiadomienie o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstw. W pierwszej sprawie wskazano na niedopełnienie obowiązku ochrony interesów Skarbu Państwa przez funkcjonariuszy publicznych w Ministerstwie Skarbu Państwa, w wyniku czego doszło do zaakceptowania w umowie prywatyzacyjnej PHS SA z dnia 27 października 2003 r. warunków finansowych sprzedaży akcji Spółki Serii A, niekorzystnych dla Skarbu Państwa, tj. ceny zaniżonej w stosunku do dolnego przedziału wyceny sporządzonej przez Doradcę Prywatyzacyjnego, czym wyrządzona została wielka szkoda majątkowa dla SP w wysokości co najmniej 13,8 mln zł, ale możliwe, że rozmiary szkody wynoszą nawet około 1 970 mln zł, bowiem wycena wartości Spółki została zaniżona o taką kwotę, tj. czyn z art. 296 § 1 i 3 *ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553 ze zm.)*.

W zawiadomieniu wskazano także na niedopełnienie swoich obowiązków przez pracowników MSP, odpowiedzialnych za prawidłowy przebieg i nadzór nad prywatyzacją, odnośnie odbioru wyceny wartości prywatyzowanego PHS SA sporządzonej na zlecenie Spółki, w konsekwencji czego nie doszło do weryfikacji wyceny, czym działali na szkodę interesu publicznego, w postaci szkody majątkowej dla Skarbu Państwa. Wspomniano również, że Zarząd PHS SA przyjął wycenę od wykonawcy bez zastrzeżeń, mimo iż nie dokonał merytorycznej jej analizy.

W ww. zawiadomieniu podniesiono również sprawę działania na szkodę interesu publicznego poprzez wystąpienie w dniach 15 i 25 kwietnia 2003 r. do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych o wyrażenie zgody na wybór w trybie z wolnej ręki Doradcy prywatyzacyjnego, pomimo braku przesłanek uzasadniających wybór tego trybu zamówienia publicznego, w wyniku czego taką zgodę uzyskano i przedmiotową umowę zawarto w tym trybie. Działanie to znamionowało przekroczenie swoich uprawnień lub niedopełnienie obowiązków przez funkcjonariuszy publicznych w Ministerstwie Skarbu Państwa i jednocześnie poświadczenie nieprawdy co do okoliczności mających znaczenie prawne, czym wprowadzono w błąd Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych, co wyczerpuje czyny z art. 271 § 1 kk, art. 272 kk i art. 231 § 1 kk.

Jednocześnie, w związku z powyższym, nastąpiło nieumyślne wyrządzenie istotnej szkody dla interesu publicznego, gdyż - w warunkach świadczących o wprowadzeniu w błąd co do zaistnienia przesłanek ustawowych zastosowania trybu zamówienia publicznego z wolnej ręki - w wyniku przekroczenia uprawnień lub niedopełnienia obowiązków doszło do wydania zgody Prezesa UZP na zastosowanie tego trybu dla udzielenia przez Ministra Skarbu Państwa zamówie-

¹⁵⁸ Pismo UZP/DP/O-JCH/110556/25593/06 z 18 września 2006 r.

nia publicznego na rzecz Konsorcjum Doradców, dotyczącego świadczenia usług związanych z obsługą procesu prywatyzacji PHS SA, co wyczerpuje czyn z art. 231 § 3 kk.

Najwyższa Izba Kontroli (Delegatura NIK w Katowicach) poinformowała Prokuraturę Rejonową Śródmieście Zachód w Krakowie o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa przez Prezydenta Miasta Krakowa, który w postanowieniu wydanym 20 stycznia 2004 r., dotyczącym pomocy publicznej dla PHS SA, poświadczył nieprawdę co do okoliczności mającej znaczenie prawne i w ten sposób swoim działaniem wypełnił art. 271 § 1 kk.

5. ZAŁĄCZNIKI

5.1. Załącznik Nr I Kalendarium zdarzeń kluczowych dla restrukturyzacji i prywatyzacji PHS SA

30 czerwiec 1998 r.	Przyjęcie przez RM <i>Programu restrukturyzacji przemysłu hutnictwa i stali w Polsce</i> opracowanego we współpracy z KE.
5 czerwiec 2001 r.	Przyjęcie przez RM <i>Programu restrukturyzacji hutnictwa żelaza i stali (Aktualizacja 2001)</i> przygotowanego przez MG.
26 czerwiec 2001 r.	Cztery huty mające utworzyć PHS SA podpisały z Konsorcjum BMF i EVIP umowę o wykonanie Biznes Planu w perspektywie roku 2010.
24 sierpień 2001 r.	Sejm uchwalił <i>ustawę o restrukturyzacji hutnictwa żelaza i stali</i> .
10 wrzesień 2001 r.	Sąd Rejonowy dla Krakowa Śródmieścia otworzył postępowanie układowe i oddał wnioski o upadłość Huty im. T. Sendzimira SA.
21 październik 2001 r.	Minister SP przekazał MG wykonywanie: uprawnień SP jako założyciela i akcjonariusza PHS SA oraz praw z akcji SP w hutach.
1 marzec 2002 r.	RM zaakceptowała <i>Program restrukturyzacji hutnictwa żelaza i stali (Aktualizacja 2002)</i> .
19 marzec 2002 r.	RM wyraziła zgodę na zawiązanie spółki „Polskie Huty Stali” SA.
30 kwiecień 2002 r.	RM podjęła uchwałę o poręczeniu spłaty zobowiązań wynikających z emisji obligacji ARP SA na restrukturyzację finansową hut.
6 maj 2002 r.	PHS SA zawiązana została jako jsSP.
23 maj 2002 r.	ARP SA oraz Skarb Państwa (reprezentowany przez Ministra Finansów) zawarły umowę o udzielenie poręczenia.
4 lipiec 2002 r.	Minister Gospodarki zaakceptował programy restrukturyzacyjne HC SA, HF SA, HK SA i HTS SA.
12 lipiec 2002 r.	Zawarto układ sądowy w którym Oddział PHS SA w Krakowie zobowiązał się do spłaty wierzycielom zobowiązań.
4 październik 2002 r.	Porozumienie wierzycieli hut tworzących PHS SA o sprzedaży wierzytelności wyłącznie na rzecz inwestora strategicznego PHS SA.
5 listopad 2002 r.	Zgoda RM na prywatyzację PHS SA bez trybu publicznego.
5 listopad 2002 r.	RM przyjęła <i>Modyfikację programu restrukturyzacji hutnictwa żelaza i stali w Polsce</i> ”.
3 grudzień 2002 r.	Powołanie przez Prezesa RM <i>Międzyresortowego Zespołu do spraw przeprowadzenia prywatyzacji „Polskich Hut Stali SA”</i> .
20 grudzień 2002 r.	Minister SP podpisał zaproszenie do rokowań w sprawie prywatyzacji PHS SA.
31 grudzień 2002 r.	Sąd Rejestrowy w Katowicach zarejestrował połączenie PHS SA.

10 styczeń 2003 r.	Minister GPiPS zaakceptował <i>Biznes Plan PHS SA na lata 2003-2006</i> .
10 styczeń 2003 r.	RM przyjęła dokument pt. " <i>Restrukturyzacja i rozwój hutnictwa żelaza i stali w Polsce do roku 2006</i> ".
11 luty 2003 r.	Otwarcie ofert wstępnych złożonych przez: United States Corporation, ARCELOR SA i LNM Holdings N.V.
24 luty 2003 r.	Prezes RM zmienił skład Zespołu Międzyresortowego powołując na Przewodniczącego pana Andrzeja Szarawarskiego.
25 marzec 2003 r.	RM przyjęła aktualizację programu " <i>Restrukturyzacja i rozwój hutnictwa żelaza i stali w Polsce do roku 2006</i> ".
16 kwiecień 2003 r.	Minister właściwy do spraw gospodarki przekazał MSP wykonywanie uprawnień oraz praw z akcji SP w spółkach hutniczych.
17 kwiecień 2003 r.	PHS zleciła Konsorcjum Doradczemu <i>Wycenę PHS SA</i> .
29 kwiecień 2003 r.	Prezes UZP zatwierdził tryb „z wolnej ręki” w postępowaniu o udzielenie zamówienia na doradztwo przy prywatyzacji PHS SA.
30 kwiecień 2003 r.	SP i Konsorcjum Doradcze zawarły umowę o obsługę prywatyzacji PHS SA zrzekając się roszczeń z umów z lat 1999-2001.
4 czerwca 2003 r.	Prezes RM zmienił przewodniczącego Zespołu Międzyresortowego, którym został Kazimierz Jaszczyk - Podsekretarz Stanu w MSP
1 lipiec 2003 r.	Konsorcjum Doradcze sporządziło na zlecenie PHS SA " <i>Oszacowanie wartości Polskich Hut Stali SA</i> ".
3 lipiec 2003 r.	Zespół Międzyresortowy zarekomendował udzielenie wyłączności negocjacyjnej dla LNM Holdings N.V.
18 lipiec 2003 r.	Min. GPiPS zaakceptował <i>Biznes Plan PHS SA na lata 2003-2006</i> .
29 sierpień 2003 r.	Zespół negocjacyjny MSP i LNM Holdings N.V. parafowały projekt ostatecznych warunków umowy prywatyzacyjnej.
29 sierpień 2003 r.	Umowa MG z Konsorcjum Monitorującym dot. monitoringu restrukturyzacji hutnictwa od 1 stycznia 2003 r. do 31 grudnia 2006 r.
8 wrzesień 2003 r.	Zespół Międzyresortowy rekomendował wybór LNM jako Inwestora w prywatyzacji PHS SA.
21 październik 2003r.	RM pozytywnie zaopiniowała wybór Inwestora (LNM Holdings N.V.) i podstawowe parametry transakcji dot. prywatyzacji PHS SA.
4 listopad 2003 r.	Uchwała WZA PHS SA o podwyższeniu kapitału w drodze emisji akcji serii C o oraz akcji serii D przeznaczonych dla wierzycieli.
12 listopad 2003 r.	Zawarcie pomiędzy LNM a PKP SA warunkowej umowy sprzedaży 35 636 322 akcji serii C za cenę 356 363 220 zł
14 listopad 2003 r.	Zawarcie pomiędzy LNM a PGNiG SA warunkowej umowy sprzedaży 7 137 931 akcji serii D za cenę 71 379 310 zł.
2 grudzień 2003 r.	Min. GPiPS zaakceptował zmiany w Biznes Planie PHS SA na lata 2003-2006 wynikające z <i>Prognozy wykorzystania pomocy publicznej</i>

15 grudzień 2003 r.	WZA PHS SA podwyższyło kapitał w drodze emisji akcji serii E przeznaczonych dla ARP SA.
19 grudzień 2003 r.	Zawarto pomiędzy LNM a ARP SA warunkową umowę sprzedaży 299 878 akcji serii C za cenę 2 998 780 zł.
29 grudzień 2003 r.	Umowa SP (reprezentowanego przez MF) z LNM Holdings N.V. o sprzedaż wierzytelności w wys. 92 334 896,68 zł za 45 376 782,40 zł.
5 styczeń 2004 r.	LNM zawarła z Kompanią Węglową SA warunkową umowę sprzedaży 1 000 000 akcji serii C za cenę 10 000 000 zł.
26 luty 2004 r.	Podpisanie <i>Pakietu Socjalnego</i> pomiędzy związkami zawodowymi działającymi w PHS SA a LNM Holdings N.V.
4 marzec 2004 r.	WZA PHS SA uchwaliło podwyższenie kapitału w drodze emisji akcji serii F oraz akcji serii G, które miały być objęte przez Inwestora
4 marzec 2004 r.	LNM zawarła z BZE SA warunkową umowę sprzedaży 13 520 389 akcji serii C za cenę 135 203 890 zł.
4 marzec 2004 r.	ZWZ PHS SA zatwierdziło sprawozdanie z działalności Spółki za rok obrotowy od 6 czerwca 2002 r. do 31 grudnia 2002 r.,
5 marzec 2004 r.	Zamknięcie transakcji po spełnieniu warunków zawieszających.
9 kwiecień 2004 r.	MSP zawarło z PHS SA umowę o wykonanie czynności zmierzających do nieodpłatnego nabycia akcji przez pracowników.
20 maj 2004 r.	Zmiana nazwy Spółki, rejestracja nowej firmy: Ispat Polska Stal SA
29 lipiec 2004 r.	WZ "Ispat Polska Stal" SA zatwierdziło sprawozdanie finansowe Spółki za 2003 r. oraz udzieliło absolutorium organom Spółki.
14 styczeń 2005 r.	WZA "Ispat Polska Stal" SA zatwierdziło skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej za rok obrotowy 2003.
17 luty 2005 r.	Ispat Polska Stal SA zmieniła nazwę na Mittal Steel Poland SA.
6 kwiecień 2005 r.	Przygotowanie przez Mittal SP SA "Aneksu" do <i>Biznes Planu PHS SA na lata 2003-2006</i> .
24 czerwiec 2005 r.	ZWZ Mittal Steel Poland SA zatwierdziło sprawozdanie Spółki za 2004 r.
10 listopad 2005 r.	NWZA Spółki zatwierdziło sprawozdanie Grupy Kapitałowej za 2004 r. oraz "Aneks do Biznes Planu PHS SA na lata 2003-2006"

5.2. Załącznik Nr II Wykaz skontrolowanych jednostek

Jednostka kontrolowana	Jednostka NIK
Ministerstwo Skarbu Państwa	Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji NIK
Ministerstwo Gospodarki	
Agencja Rozwoju Przemysłu SA	
Mittal Steel Poland SA	Delegatura NIK w Katowicach

5.3. Załącznik Nr III Wykaz osób odpowiedzialnych za kontrolowaną działalność o okresie objętym kontrolą

kontrolowany podmiot	osoby odpowiedzialne / okres pełnienia funkcji
Ministerstwo Skarbu Państwa	<p>Ministrowie Skarbu Państwa :</p> <p>Emil Wąsacz od 31.10.1997 r. do 16.08.2000 r.;</p> <p>Andrzej Hronowski od 16.08.2000 r. do 28.02.2001 r.;</p> <p>Aldona Kamela-Sowińska od 28.02.2001 r. do 19.10.2001 r.;</p> <p>Wiesław Kaczmarek od 19.10.2001 r. do 7.01.2003 r.;</p> <p>Sławomir Cytrycki od 7.01.2003 r. do 2.04.2003 r.;</p> <p>Piotr Czyżewski od 2.04.2003 r. do 21.01.2004 r.;</p> <p>Jerzy Hauser od 21.01.2004 r. do 28.01.2004 r.;</p> <p>(Minister GPiPS wyznaczony do zastępowania Ministra SP)</p> <p>Zbigniew Kaniewski od 28.01.2004 r. do 2.05.2004 r.;</p> <p>Jacek Socha od 2.05.2004 r. do 31.10.2005 r.;</p>
	<p>Podsekretarze Stanu :</p> <p>Barbara Litak Zarębska od 16.02.1999 r. do 23.10.2001 r.;</p> <p>Piotr Czyżewski od 23.10.2002 r. do 22.01.2003 r.;</p> <p>Sekretarz Stanu</p> <p>Andrzej Szarawarski od 22.01.2003 r. do 27.05.2004 r.;</p> <p>Przewodniczący Zespołu Międzyresortowego</p> <p>od 22.02.2003 r. do 3.06.2003 r.</p> <p>Przewodniczący Zespołu Międzyresortowego, Podsekretarz Stanu</p> <p>Robert Sitarski od 3.12.2002 r. do 21.02.2003 r.</p> <p>Przewodniczący Zespołu Międzyresortowego, Podsekretarz Stanu</p> <p>Kazimierz Jaszczyk od 4.06.2003 r. (nie został odwołany, a ostatnie posiedzenie Zespołu odbyło się 8.09.2003 r.)</p> <p>Podsekretarz Stanu</p> <p>Tadeusz Soroka od 27.05.2004 r. do 17.02.2005 r.;</p> <p>Sekretarz Stanu</p> <p>Stanisław Speczik od 17.02.2005 r. do 31.10.2005 r.;</p> <p>Dyrektor Generalny</p> <p>Józef Mikosa od 29.10.2001 r. do 30.04.2004 r.</p> <p>Dyrektor Departamentu Prywatyzacji I w MSP</p> <p>Jacek Grabarczuk - kierował departamentem (początkowo jako zastępca dyrektora) przez cały okres prywatyzacji PHS SA,</p> <p>Naczelnik Wydziału Prywatyzacji w Departamencie Prywatyzacji I w MSP</p> <p>Anna Arcimowicz pełniła funkcję przez cały okres prywatyzacji PHS SA</p>

Resort Gospodarki	Ministrowie Gospodarki : Janusz Steinhoff od 31.10.1997 r. do 19.10.2001 r. Jacek Piechota od 19.10.2001 r. do 7.01.2003 r.; Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej : Jerzy Hausner. od 8.01.2003 r. do 4.05.2004 r., Ministrowie Gospodarki i Pracy : Jerzy Hausner od 4.05. 2004 r. do 31.03.2005 r.; Jacek Piechota od 31.02.2005 r. do 31.10.2005 r.;
	Podsekretarz Stanu Edmund Nowak od 30.10.2000 r. do 11.11.2001 r.; Sekretarz Stanu Andrzej Szarawarski od 12.11.2001 r. do 14 .01.2003 r. ; Podsekretarz Stanu Marek Kossowski od 15.01.2003 r. do 2.06.2003 r.; Sekretarz Stanu Jacek Piechota od 2 .06.2003 r. do 8.05.2005 r. Małgorzata Ostrowska od 9.05.2005 r. do 30.09.2005 r.
Agencja Roz- woju Przemysłu SA	Prezes Zarządu Arkadiusz Krężel od 13 lutego 1992 r.; Członkowie Zarządu Anna Malewicz od 30 maja 1996 r.; Bronisława Kowalak od 19 kwietnia 2002 r.; Wiesław Olszewski od 19 kwietnia 2002 r.; Elżbieta Niebisz. od 16 czerwca 2005 r.;
Spółka	Składy organów Spółki zaprezentowano w załącznikach nr IV i V

5.4. Załącznik Nr IV Skład Zarządu PHS SA, Ispat Polska Stal SA oraz Mittal Steel Poland SA w okresie od 6 maja 2002 r. do 30 czerwca 2005 r.

Imię Nazwisko	Funkcja
od 24 czerwca 2005 do 30 czerwca 2005	
Vijay Kumar Bhatnagar	Prezes Zarządu
Jerzy Podsiadło	Członek Zarządu
Augustine Kochuparampil	Członek Zarządu
Sanjay Samaddar	Członek Zarządu
Stefan Dzienniak	Członek Zarządu
Volker Schwich	Członek Zarządu
od 19 lipca 2004 do 24 czerwca 2005	
František Chowaniec	Prezes Zarządu
Jerzy Podsiadło	Członek Zarządu
Kumar Arun Prasad Singh	Członek Zarządu
Augustine Kochuparampil	Członek Zarządu
Sanjoy Mitra	Członek Zarządu
od 26 marca 2004 do 19 lipca 2004	
Frantisek Chowaniec	Prezes Zarządu
Jerzy Podsiadło	Członek Zarządu
Kumar Arun Prasad Singh	Członek Zarządu
od 1 lutego 2003 do 26 marca 2004	
Jerzy Podsiadło	Prezes Zarządu
Krzysztof Kozakowski	Członek Zarządu
Czesław Skowronek	Członek Zarządu
Wiktor Łaszczyk	Członek Zarządu
Andrzej Szydło	Członek Zarządu
Agnieszka Wąsik	Członek Zarządu
od 31 grudnia 2002 do 31 stycznia 2003	
Jerzy Podsiadło	Prezes Zarządu
Krzysztof Kozakowski	Członek Zarządu
Czesław Skowronek	Członek Zarządu
Wiktor Łaszczyk	Członek Zarządu
Andrzej Szydło	Członek Zarządu
Agnieszka Wąsik	Członek Zarządu (od 2 stycznia 2003)
od 6 czerwca 2002 do 31 grudnia 2002	
Jerzy Podsiadło	Prezes Zarządu
Mirosław Bryska	Członek Zarządu
Krzysztof Kozakowski	Członek Zarządu
Czesław Skowronek	Członek Zarządu
Lech Skrzypczyk	Członek Zarządu
od 6 maja 2002 do 5 czerwca 2002 (spółka w organizacji)	
Jerzy Podsiadło	
Mirosław Bryska	
Krzysztof Kozakowski	
Czesław Skowronek	
Lech Skrzypczyk	

**5.5. Załącznik Nr V Skład Rady Nadzorczej PHS SA
następnie Ispat Polska Stal SA oraz Mittal Steel
Poland SA w okresie od 6 maja 2002 r. do
30 czerwca 2005 r.**

Imię/Nazwisko	data powołania	data odwołania
Członkowie Rady Nadzorczej Mittal Steel Poland SA		
Roeland Baan	24 czerwca 2005	
Arvind Chora	24 czerwca 2005	
Simon Evans	24 czerwca 2005	
Inder Walia	24 czerwca 2005	
Gerhard Renz	10 listopada 2005	
Sjoerd de Vries	10 listopada 2005	
Zbigniew Nita*	24 czerwca 2005	
Agnieszka Maria Krupińska*	10 listopada 2005	
Członkowie Rady Nadzorczej PHS SA /Ispat Polska Stal SA/ Mittal Steel SA		
Lakshmi Niwas Mittal	4 marca 2004	24 czerwca 2005
Aditya Mittal	4 marca 2004	24 czerwca 2005
Johannes Cornelius Schinkel	4 marca 2004	24 czerwca 2005
Nawal Kishore Choudhary	4 marca 2004	24 czerwca 2005
Zbigniew Nita*	4 marca 2004	24 czerwca 2005
Członkowie Rady Nadzorczej I kadencji PHS SA		
Janusz Nogowczyk	19.02.2003	04.03.2004
Jan Bogolubow	06.01.2003	04.03.2004
Piotr Hałasik	06.01.2003	04.03.2004
Zbigniew Nita	06.05.2002	04.03.2004
Danuta Bałczewska	06.05.2002	04.03.2004
Andrzej Łędzki	06.05.2002	04.03.2004
Jerzy Nykiel	06.05.2002	04.03.2004
Leszek Żabiński	06.05.2002	04.03.2004
Wiktor Łaszczyk	06.05.2002	27.12.2002
Marek Lipczyk	06.05.2002	02.12.2002

* reprezentant SP

5.6. Załącznik Nr VI Warunki Zamknięcia Transakcji

5 marca 2004 r. w siedzibie MSP odbyło się Zamknięcie Transakcji i podpisanie *Memorandum Zamknięcia Transakcji Sprzedaży Akcji PHS SA* zgodnie z postanowieniami art. 5 Umowy Sprzedaży Akcji PHS SA zawartej w dniu 27 października 2003 r. Na spotkaniu reprezentowane były następujące podmioty poprzez ich uprawnionych przedstawicieli:

Skarb Państwa;
LNM Holdings N.V. ;
Polskie Huty Stali SA;
Ministerstwo Finansów;
Agencja Rozwoju Przemysłu SA;
Będziński Zakład Elektroenergetyczny SA;
Polskie Sieci Elektroenergetyczne SA;
Kompania Węglowa SA;
Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo SA;
Polskie Koleje Państwowe SA;
doradcy Stron, tj.: **Wardyński i Wspólnicy Sp.k., HSBC Financial Services Sp. z o.o., EVIP International Sp. z o.o. BRE Corporate Finance SA.**

Wyszczególniono załączniki do *Memorandum* świadczące o:

wypełnieniu przez sprzedającego i Kupującego Warunków Zawieszających Transakcji, określonych w art. 3 § 1 Umowy, w tym m.in.:

oświadczenie Kupującego, że wszystkie oświadczenia i zapewnienia Kupującego zawarte w art. 8 Umowy są zgodne ze stanem faktycznym w dniu Zamknięcia Transakcji;

oświadczenie Sprzedającego, że wszystkie oświadczenia i zapewnienia Sprzedającego zawarte w art. 7 Umowy są prawdziwe w dniu Zamknięcia Transakcji oraz, że kapitał zakładowy PHS SA został podwyższony stosownie do uchwały, o której mowa w art. 4 § 3 ust. 1;

zrzeczenie się przez Kupującego wykonania warunku dotyczącego przedstawienia przez PHS uwierzytelnionych notarialnie kopii decyzji wydanych na rzecz PHS oraz umów zawartych przez PHS ze swoimi wierzycielami dotyczących restrukturyzacji finansowej i zobowiązań publicznoprawnych PHS skutkujących umorzeniem zobowiązań w wysokości 166 mln zł;

zapewnienie PHS, że przestrzega warunków określonych w art. 9 ust. 1 Ustawy Branżowej oraz że wymogi, od których uzależnione jest umorzenie należności publicznoprawnych w przepisach Ustawy Restrukturyzacyjnej zostały przez PHS spełnione, lub są wykonywane zgodnie z zasadami określonymi w Ustawie Restrukturyzacyjnej;

zrzeczenie się przez Kupującego wykonania warunku dotyczącego uzyskania przez PHS i przekazania LNM uwierzytelnionych notarialnie kopii decyzji wydanych przez właściwe władze na podstawie art. 21a ustawy ordynacja podatkowa określających stan wszystkich zaległości podatkowych PHS na dzień jak najbardziej zbliżony do Zamknięcia Transakcji;

objęcie Akcji Wierzycieli przez Wierzycieli:

Agencję Rozwoju Przemysłu SA (ARP) - 299 878 akcji serii C
Będziński Zakład Elektroenergetyczny SA (BZE) - 13 520 389 akcji serii C
Kompanię Węglową SA - 1 000 000 akcji serii C
Polskie Górnictwo Naftowe i Gazowe SA - 7 137 931 akcji serii D
Polskie Koleje Państwowe SA (PKP) 35 636 322 akcji serii C
oraz rejestracja przez sąd podwyższenia kapitału zakładowego PHS, w wyniku którego zostały wyemitowane Akcje Wierzycieli;

protokół WZ PHS SA potwierdzający przyjęcie następujących uchwał:

- w przedmiocie zmiany Statutu PHS SA;
- w przedmiocie podwyższenia kapitału zakładowego PHS o kwotę 800 000 000 w drodze emisji Nowych Akcji I Spółki serii G, które zostaną zaoferowane LNM w cenie emisyjnej w wysokości 10 zł każda, z wyłączeniem prawa poboru przez dotychczasowych akcjonariuszy w dniu Zamknięcia Transakcji;
- w przedmiocie zmian personalnych w organach PHS, w oparciu o informację LNM zawierającą dane personalne członków władz PHS, którzy mają zostać powołani;

dokonanie cesji Wierzytelności przez SP reprezentowany przez Ministra Finansów na Kupującego na podstawie Umowy Sprzedaży Wierzytelności MF;

protokół WZ PHS SA potwierdzający podjęcie uchwały o podwyższeniu kapitału zakładowego PHS o kwotę odpowiadającą Wartości Wierzytelności MF w drodze emisji Nowych Akcji II Spółki Serii F, które zostaną zaoferowane Kupującemu w cenie emisyjnej 20 zł każda;

Umowy Warunkowej Sprzedaży Akcji Wierzycieli (ARP, BZE, Kompania Węglowa, PGNiG, PKP) przez Kupującego z Wierzycielami.

wypełnieniu przez Wierzycieli (ARP, BZE, Kompania Węglowa, PGNiG, PKP) i Kupującego Warunków Zawieszających Warunkowych Umów Sprzedaży Akcji, w tym m.in.:

rezygnacja PHS SA z prawa pierwokupu Akcji Wierzycieli;

złożenie oświadczenia przez PGNiG o umorzeniu PHS odsetek od Wierzytelności Konwertowalnej;

protokół WZ PHS SA potwierdzający podjęcie następujących uchwał:

uchwały o podwyższeniu kapitału zakładowego PHS SA poprzez emisję akcji serii G z wyłączeniem prawa poboru akcji i zaoferowanie objęcia tych akcji LNM;

uchwały w przedmiocie zmian Statutu PHS jak również zmian personalnych w organach Spółki stosownie do postanowień Umowy Prywatyzacyjnej;

- cesja przez SP reprezentowany przez Ministra Finansów, Wierzytelności MF na rzecz LNM;
- protokół WZ PHS SA potwierdzający podjęcie uchwały o podwyższeniu kapitału zakładowego Spółki poprzez emisję Akcji serii F, z wyłączeniem prawa poboru akcji i zaoferowanie objęcia tych akcji LNM.

wypełnieniu czynności składających się na Zamknięcie Transakcji (art. 5 § 2 Umowy Prywatyzacyjnej):

- zapłata czekiem przez LNM na rzecz Wierzycieli ceny za Akcje Wierzycieli za potwierdzeniem odbioru czeków przez Wierzycieli;

- wydanie przez Wierzycieli LNM odcinki zbiorowe Akcji z pisemnym oświadczeniem na tych odcinkach o następującej treści: „Niżej podpisany, niniejszym przenoszę własność akcji opisanych w tymże odcinku zbiorowym wraz z wszelkimi wynikającymi z nich prawami na LNM Holdings N.V.” LNM pokwitował odbiór odcinków zbiorowych Akcji;
- zawiadomienia podpisane przez LNM i Wierzycieli skierowane do zarządu PHS SA o przeniesieniu własności Akcji Wierzycieli wraz z wnioskiem o wpis do księgi akcyjnej PHS SA;
- udzielenie gwarancji bankowej przez LNM na zabezpieczenie zapłaty ceny za Pozostałe Akcje ARP i wręczenie LNM pełnomocnictwa upoważniającego LNM do wykonywania praw wynikających z Pozostałych Akcji ARP;
- zapłata czekiem przez LNM na rzecz MF ceny za Wierzytelność MF za potwierdzeniem odbioru czeku przez MF;
- objęcie przez LNM Nowych Akcji II Spółki serii F poprzez złożenie pisemnego oświadczenia o objęciu tych Akcji przez LNM oraz opłacenie Nowych Akcji II Spółki serii F poprzez umowne potrącenie wartości Wierzytelności z ceną emisyjną tych Akcji;
- objęcie przez LNM Nowych Akcji I Spółki serii G poprzez złożenie pisemnego oświadczenia o objęciu tych Akcji przez LNM oraz opłacenie Nowych Akcji I Spółki serii G poprzez (i) wręczenie czeku upoważnionemu członkowi zarządu PHS za potwierdzeniem odbioru, (ii) umowne potrącenie kwoty pożyczki pomostowej z ceną emisyjną za Nowe Akcje serii G;
- zapłata czekiem przez LNM na rzecz SP ceny za Akcje serii A za potwierdzeniem odbioru;
- SP wydał LNM odcinek zbiorowy akcji z pisemnym oświadczeniem na odcinku o następującej treści : „Niżej podpisany niniejszym przenoszę własność akcji opisanych w tymże odcinku zbiorowym wraz z wszelkimi wynikającymi z nich prawami na LNM Holdings N.V.” LNM pokwitował odbiór odcinka zbiorowego Akcji;
- zawiadomienie podpisane przez LNM i SP skierowane do zarządu PHS o przeniesieniu własności Akcji serii A wraz z wnioskiem o wpis do księgi akcyjnej PHS;

wypełnieniu Pozostałych Czynności składających się na Zamknięcie Transakcji:

- LNM poinformował i przekazał SP Pakiet Socjalny wobec pracowników, zwłaszcza w zakresie okresu gwarancji zatrudnienia, wysokości premii prywatyzacyjnej, podwyżki płac, odpisów na fundusz świadczeń socjalnych i innych, którego warunki są dla uprawnionych korzystniejsze aniżeli określone w dokumencie stanowiącym załącznik nr 14 do Umowy Prywatyzacyjnej;
- zawiadomienie o ziszczeniu się Warunków Zawieszających Sprzedaży Akcji złożone przez ARP i LNM;
- LNM zobowiązało się, że niezwłocznie dokona odpowiedniej zmiany Statutu PHS tak, aby pracownicy PHS mieli prawo wyboru dwóch przedstawicieli do RN PHS, w ciągu trzech miesięcy od daty Zamknięcia Transakcji, zgodnie z § 6 Pakietu Socjalnego z dnia 25 lutego 2004 r.;
- podpisanie przez strony wszystkich deklaracji PCC;
- podpisanie wniosków do KRS przez zarząd PHS.

Po doręczeniu i wymianie m.in. ww. dokumentów Zamknięcie Transakcji zostało ogłoszone przez Strony jako dokonane.

5.7. Załącznik Nr VII Formuły wyznaczania wskaźników *viability*

Formuła z Biznes Planu			Formuła z Rządowego Programu Restrukturyzacji		
A	przychody ze sprzedaży	B+C	A	przychody ze sprzedaży	B+C
B	przychody ze sprzedaży wyrobów		B	przychody ze sprzedaży wyrobów	
C	przychody ze sprzedaży pozostałe		C	przychody ze sprzedaży pozostałe	
D	koszty zmienne		D	koszty zmienne	
E	MARŻA I STOPNIA	A-D	E	MARŻA I STOPNIA	A-D
F	koszty stałe		F	koszty stałe	
G	MARŻA OPERACYJNA	E-F	G	MARŻA OPERACYJNA	E-F
H	amortyzacja		H	amortyzacja	
I	WYNIK NA SPRZEDAŻY	G-H	I	WYNIK NA SPRZEDAŻY	G-H
J	saldo pozostałej działalności		J	saldo pozostałej działalności	
K	WYNIK PRZED PODATKIEM I OD- SETKAMI (PBIT)	I+J	K	przychody finansowe	
L	przychody finansowe		L	WYNIK PRZED PODATKIEM I OD- SETKAMI	N+M
M	koszty finansowe		M	koszty finansowe	
N	WYNIK BRUTTO	K+L-M	N	WYNIK BRUTTO	I-J+K-M
O	podatek dochodowy		O	podatek dochodowy	
P	WYNIK NETTO	N-O	P	WYNIK NETTO	N-O
Q	dywidenda		Q	dywidenda	
R	ZYSK ZATRZYMANY	P-Q	R	ZYSK ZATRZYMANY	P-Q
S	V1 GROSS OPERATING PROFIT	G/B	S	V1 GROSS OPERATING PROFIT	G/B
T	V2 MINIMUM RETURN ON OWN CAPITAL	K/B	T	V2 MINIMUM RETURN ON OWN CAPITAL	L/B

5.8. Załącznik Nr VIII Porównanie prognoz wyników PHS SA przyjętych do Biznes Planu i Wyceny

Porównanie wybranych wielkości przyjętych przez Konsorcjum Doradcze w prognozach, na których oparto Biznes Plan PHS SA i Wycenę PHS SA metodą dochodową (w tys. zł).

Lp.	Wyszczególnienie	2003	2004	2005	2006	razem kol. 3 do 6
1	2	3	4	5	6	7
1	Przychody ze sprzedaży i zrównane z nimi wg BP	7 413 310	7 968 121	8 876 624	9 568 584	33 826 639
2	Przychody ze sprzedaży i zrównane z nimi wg Wyceny	6 934 837	7 189 232	7 667 273	8 204 442	29 995 784
3	różnica (wiersz 2 - wiersz 1)	-478 473	-778 889	-1 209 351	-1 364 142	-3 830 855
4	Wynik finansowy brutto wg Biznes Planu	409 141	555 578	1 108 964	1 285 115	3 358 798
5	Wynik finansowy brutto wg Wyceny	-293 154	-57 779	137 886	305 361	92 314
6	różnica (wiersz 5 - wiersz 4)	-702 295	-613 357	-971 078	-979 754	-3 266 484
7	Wynik finansowy netto wg Biznes Planu	400 658	405 572	809 544	938 134	2 553 908
8	Wynik finansowy netto wg Wyceny	-293 154	-57 779	134 652	264 196	47 915
9	różnica (wiersz 8 - wiersz 7)	-693 812	-463 351	-674 892	-673 938	-2 505 993

Symulacja zwiększenia zdyskontowanych przepływów pieniężnych w Wycenie PHS SA przy przyjęciu, że wolne przepływy winny być przyjęte na poziomie określonym w Biznes Planie (w milionach zł).

Lp.	Wyszczególnienie	2003r.	2004r.	2005r.	2006r.	razem kol. 3 do 6
1	2	3	4	5	6	7
1	Zastosowana w Wycenie PHS SA stopa dyskontowa WACC	9,3	8,9	9,1	9,2	x
2	Zastosowany w Wycenie PHS SA współczynnik dyskontowy	0,915	0,84	0,77	0,705	x
3	Przyjęte w Wycenie PHS SA wolne przepływy pieniężne do firmy	86,6	-563,6	-219,9	-3,8	x
4	Wyliczone w Wycenie PHS SA zdyskontowane przepływy pieniężne	79,2	-455,1	-162,3	-2,6	x
5	Faktycznie zastosowany w Wycenie PHS SA współczynnik dyskontowy (wiersz 4/wiersz3)	0,91	0,81	0,74	0,68	x
6	Różnica wolnych przepływów przyjętych w Biznes Planie i Wycenie PHS SA	693,8	463,3	674,9	674	2506
7	Różnica wolnych przepływów po zdyskontowaniu faktycznym współczynnikiem zastosowanym w Wycenie.	634,5	374,1	498,1	461,2	1967,9

5.9. Załącznik Nr IX Słowniczek ważniejszych pojęć używanych w Informacji

Analizy przedprywatyzacyjne	Analizy, których wykonania przed sprywatyzowaniem skomercjalizowanych przedsiębiorstw wymaga art. 32 ustawy <i>o komercjalizacji i prywatyzacji</i> , a sposób ich sporządzenia określa § 8 ust.1 <i>rozporządzenia RM w sprawie zakresu analizy spółki oraz przedsiębiorstwa państwowego, sposobu jej zlecenia, opracowania, zasad odbioru i finansowania oraz warunków, w razie spełnienia których można odstąpić od opracowania analizy</i> .
Biznes Plan	<i>Biznes plan PHS SA na lata 2003-2006</i>
Cztery Huty	Huty podlegające konsolidacji, z których utworzono PHS SA, tj. :Huta im. T. Sendzimira SA, Huta Katowice SA, Huta Florian SA, Huta Cedler SA.
Doradca prywatyzacyjny	Firma doradcza zatrudniana przez Ministra SP w celu wykonania analiz przedprywatyzacyjnych i obsługi procesu prywatyzacji.
Due diligence	Przegląd ksiąg prywatyzowanego podmiotu, wykonywany dla potencjalnych inwestorów poprzedzający dokonywanie strategicznych transakcji kapitałowych. Umożliwia realizującym je stronom identyfikację ryzyka związanego z tymi transakcjami oraz identyfikację potencjalnych efektów synergicznych. Pojęcie due diligence w sensie dosłownym oznacza przeprowadzenie badania (dochodzenia) z należytą starannością.
EDN	Ekwiwalent Dotacji Netto oznacza kwotę pomocy, którą otrzymałby przedsiębiorca, gdyby uzyskał pomoc w formie dotacji, uwzględniając także jej opodatkowanie podatkiem dochodowym
Komisja Europejska	Oficjalnie Komisja Wspólnot Europejskich to rodzaj rządu Unii Europejskiej, odpowiedzialnego za bieżącą politykę Unii, nadzorującą prace wszystkich jej agencji i zarządzającej funduszami Unii.
Konsorcjum Doradcze	Konsorcjum firm doradczych zawiązane w związku z wszczęciem procesu prywatyzacji PHS SA przez Ministra SP oraz ze względu na fakt wspólnego uczestniczenia jako doradcy w procesie przekształceń kapitałowych HTS SA, HF SA, HC SA, HK SA oraz współautorstwa Biznes Planu Polskich Hut Stali SA na lata 2003 – 2006.
Konsorcjum Monitorujące	Konsorcjum w składzie: Instytut Metalurgii Żelaza, Centrum Usług Informatycznych „CIBEH” i Akademia Górniczo-Hutnicza wyłonione przez MG w przetargu nieograniczonym jako wykonawca półrocznych sprawozdań z przebiegu restrukturyzacji hutnictwa.
Konwersja wierzytelności	Zamiana wierzytelności na akcje. Metoda restrukturyzacji finansowej polegająca na zamianie sposobu finansowania podmiotu gospodarczego z zadłużenia na kapitały własne.
Pakiet Socjalny	Umowa zawierana pomiędzy Inwestorem a reprezentacją pracowników, w której określone są gwarancje i świadczenia Inwestora na rzecz pracowników.

Pożyczka pomostowa	Pożyczka, której Inwestor zobowiązał się udzielić Spółce do czasu dokonania podwyższenia kapitału o 800 000 tys. zł.
Procedura Prywatyzacji PHS SA	Dokument zatwierdzony przez Ministra SP 20 grudnia 2002 r., załączony do zaproszeń do składania ofert wstępnych wysłanych do inwestorów stanowiący podstawowe zasady postępowania podczas wyłaniania nabywcy akcji PHS SA
Program Restrukturyzacji Hutnictwa	<p>Wielokrotnie aktualizowany program opracowany w resorcie gospodarki, zatwierdzany przez RM, a w kontrolowanym okresie obowiązujący jako:</p> <p><i>Program restrukturyzacji hutnictwa żelaza i stali w Polsce z 1998 r., Program restrukturyzacji hutnictwa żelaza i stali Aktualizacja 2001, Program restrukturyzacji hutnictwa żelaza i stali Aktualizacja 2002, Modyfikacja programu restrukturyzacji hutnictwa żelaza i stali, Restrukturyzacja i rozwój hutnictwa żelaza i stali w Polsce do 2006 r.</i></p> <p>Program rządowy był podstawą programów restrukturyzacyjnych hut opracowywanych w formie Biznes Planów, które podlegały zatwierdzeniu przez ministra właściwego ds. gospodarki</p>
Protokół nr 8	Załącznik do traktatu akcesyjnego w którym określono zasady restrukturyzacji polskiego hutnictwa.
Strategiczne Inwestycje	<p>Inwestycje niezbędne dla dostosowania hut do wymagań rynkowych. W zatwierdzonym przez KE <i>Biznes Planie</i> założono realizację (za około 2,4 mld zł) czterech kluczowych dla PHS SA inwestycji obejmujących:</p> <ul style="list-style-type: none"> - budowę Instalacji Ciągłego Odlewania Stali (COS) w HK SA, - modernizację lub przebudowę walcowni gorącej blach w HTS SA, - modernizację linii powlekania blach w HF SA, - modernizację walcowni walcówki w HC SA. <p>Inwestor zobowiązał się w <i>Umowie Prywatyzacyjnej</i> do zrealizowania tych inwestycji za kwotę co najmniej 2,4 mld zł.</p>
Traktat Akcesyjny	Dokument podpisany 16 kwietnia 2003 r. w Atenach (Dz.U.UE.L.03.236.17 i Dz. U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864) stanowiący podstawę przyjęcia dziesięciu krajów, w tym Polski, do Unii Europejskiej z dniem 1 maja 2004 r.
Umowa Prywatyzacyjna	<i>Umowa sprzedaży akcji Polskich Hut Stali SA z siedzibą w Katowicach</i> zawarta pomiędzy SP, a LMN Holdings N.V., która została podpisana 27 października 2003 r. jako umowa warunkowa, a 5 marca 2004 r. nastąpiło Zamknięcie Transakcji po spełnieniu warunków zawieszających.
Wskaźniki <i>viability</i>	Używane są także określenia <i>w żywotności, konkurencyjności</i> . Huty, które otrzymały pomoc od rządu miały w 2006 roku osiągnąć trwałą efektywność, która jest mierzona wskaźnikiem <i>viability</i> (o produktach - zdolność do utrzymania się na rynku). Ma on pokazać, czy otrzymane przez huty pieniądze są dobrze zagospodarowane i czy przedsiębiorstwa są zdolne do osiągnięcia konkurencyjności na rynku. Opracowano dwa wskaźniki <i>viability</i> dla polskich hut. Są to stopa marży <i>V1</i> i stopa zysku <i>V2</i> . Ich specyfika polega na tym, że są mierzone wyłącznie w odniesieniu do obrotu wyrobami stalowymi.

Wszystkie obecne akcje Spółki	Oznacza 2 664 719 630 akcji Polskich Huta Stali SA serii A, B, C, D, E, F, G istniejące od uchwalenia podwyższenia kapitału dokonanego przez WZA Spółki w dniu 3 marca 2003 r. do momentu opracowania niniejszej informacji.
Wycena PHS SA	„Oszacowanie wartości Polskich Hut Stali SA” wykonane przez Konsorcjum Doradcze na zlecenie Spółki w wykonaniu zobowiązania nałożonego na Spółkę w rządowym programie restrukturyzacji hutnictwa.
Zamknięcie Transakcji	Stwierdzenie spełnienia warunków zawieszających oznaczające ostateczne wejście w życie postanowień umowy. Memorandum Zamknięcia Transakcji podpisane zostało 5 marca 2004 r. przez reprezentantów SP oraz przedstawiciela LNM Holdings N.V.
Zamówienie „z wolnej ręki”	Jeden z trybów udzielania zamówienia publicznego uregulowany w przepisach o zamówieniach publicznych polegający na udzieleniu zamówienia bez zastosowania postępowania konkurencyjnego
Zespół Międzyresortowy	Zespół powołany Zarządzeniem Prezesa RM, do którego zadań należała koordynacja prac MG i MSP w zakresie prywatyzacji i restrukturyzacji PHS SA. Zakres działania zespołu rozszerzono o koordynację działań w zakresie restrukturyzacji hut żelaza i stali.
Zespół Negocjacyjny	Zespół, który prowadził z Inwestorem negocjacje warunków prywatyzacji Polskich Hut Stali SA, w którym ze strony SP uczestniczyli : p.o. Dyrektora Departamentu Prywatyzacji I w MSP, Naczelnik Wydziału Departamentu Prywatyzacji I w MSP oraz przedstawiciele Konsorcjum Doradczego.

5.10. Załącznik Nr X Wykaz organów, do których przesłano Informację

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej

Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Prezes Rady Ministrów

Prezes Trybunału Konstytucyjnego RP

Prezes Narodowego Banku Polskiego

Rzecznik Praw Obywatelskich

Minister Skarbu Państwa,

Minister Gospodarki

Minister Finansów

Minister Sprawiedliwości

Komisje Sejmowe :

Skarbu Państwa

Gospodarki

do Spraw Kontroli Państwowej

Finansów Publicznych

Ustawodawcza

Odpowiedzialności Konstytucyjnej

Senacka Komisja Gospodarki Narodowej